

การฝึกทักษะการคิดโดย
ใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคสำหรับนักเรียนเป็โยโน
อายุ 7 - 12 ปี ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า ปิ่นเกล้า

ธารทิพย์ ชีระชาติสกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรี)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

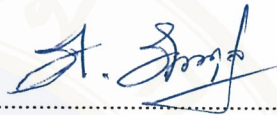
วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การฝึกทักษะการคิดโดย

ใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคสำหรับนักเรียนเปียนโน

อายุ 7 - 12 ปี ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า ปิ่นเกล้า

นางสาวธารทิพย์ ชีระชาติสกุล

ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์อรรชรณ บรรจงศิลป์,

ค.ม., M.M.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ณรงค์ชัย ปิฎกฤษต์,

กศ.ม., ศศ.ม.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,

พ.บ., ว.ว. ออร์โธปิดิกส์

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

Lect. Christopher Schaub,

D.M.

ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การฝึกทักษะการคิดโดย

ใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคสำหรับนักเรียนเป็ยโน
อายุ 7 - 12 ปี ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮา ปีนเกล้า

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรี)

วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2554

นางสาวธารทิพย์ ชีระชาติสกุล

ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์โกวิท ชันศิริ,

Ph.D.

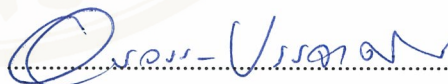
ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ณรงค์ชัย ปิฎกธรร,

กศ.ม., ศศ.ม.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์อรรณพ บรรจงศิลป์,

ค.ม., M.M.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,

พ.บ., ว.ว. ออร์โธปิดิกส์

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข,

D.A.

คณบดี

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องนี้สำเร็จล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ผศ.อรรณ บรจศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษา และผศ.ณรงค์ชัย ปิฎกรัษต์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ น้องเพื่อน น้องโน้ต พี่อุ้น น้องเบนซ์ น้องแอน น้องหญิง น้องยา เพื่อนนก และอีกมากมายที่ทำให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณ และขอใจ ครอบครัญาติพี่น้องและเพื่อนๆ ของผู้วิจัย ที่คอยให้กำลังใจ และถามไถ่ความเป็นไปของงานวิจัยอยู่เสมอ ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจที่จะทำวิจัยจนสำเร็จได้

ธารทิพย์ ชีระชาติสกุล

การฝึกทักษะการคิดโดยใช้แบบประเมินตนเองแบบรูบริก สำหรับนักเรียนเปียโนอายุ 7-12 ปี ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า ปิ่นเกล้า

TO PRACTICE CRITICAL THINKING BY USING A RUBRIC SELF-ASSESSMENT FOR PIANO STUDENTS, AGE 7-12, AT THE YAMAHA MUSIC FOUNDATION, PINKLAO, THAILAND

ธารทิพย์ ชีระชาติสกุล 4837789 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อรวรรณ บรรจงศิลป์, ค.ม., M.M., ณรงค์ชัย ปิฎกวิทย์, กศ.ม., ศศ.ม.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้แบบประเมินตนเองแบบรูบริกสำหรับนักเรียนวิชาเปียโนระดับต้น ที่มีอายุ 7-12 ปี ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ครูผู้สอนเปียโนระดับต้นของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า จำนวน 10 คน และนักเรียนที่ทำแบบประเมินตนเอง 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แบบประเมินตนเองแบบรูบริกโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (2) แบบสอบถามครูเพื่อใช้ประเมินคุณภาพของแบบประเมินตนเองแบบรูบริก (3) แบบสัมภาษณ์นักเรียนเพื่อใช้ประเมินคุณภาพของแบบประเมินของแบบประเมินตนเองแบบรูบริก ผลการวิจัยพบว่า (1) แบบประเมินตนเองแบบรูบริกสามารถฝึกให้นักเรียนเกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้ นั่นคือนักเรียนสามารถประเมินการเล่นเปียโนด้วยตนเองได้ คิดหาวิธีแก้ไขปัญหที่พบด้วยตนเองได้ และกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดด้วยตนเอง (2) แบบประเมินตนเองแบบรูบริกยังสามารถกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาฝีมือของตนเอง เอาใจใส่เทคนิคต่างๆ ในการเล่นเปียโนมากยิ่งขึ้น (3) แบบประเมินตนเองแบบรูบริกพบปัญหาบางอย่างคือวิธีการใช้ค่อนข้างยาก นักเรียนเล่นผิดไม่ตรงกับจุดที่ระบุไว้ นักเรียนไม่ชอบประเมินตนเอง เกิดอาการเกร็งเมื่อจะต้องประเมินตนเอง และบางคนไม่มีเปียโนไว้ซ้อมที่บ้านทำให้การปรับปรุงการเล่นเป็นไปได้ช้ากว่าที่ควร

คำสำคัญ : การคิดอย่างมีวิจารณญาณ / การประเมินตนเองแบบรูบริก

TO PRACTICE CRITICAL THINKING BY USING A RUBRIC SELF-ASSESSMENT
FOR PIANO STUDENTS, AGE 7-12, AT THE YAMAHA MUSIC FOUNDATION,
PINKLAO, THAILAND

THANTHIP THEERACHATSKUL 4837789 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: ORAWAN BANCHONGSILPA, GRAD.DIP.
IN EDUC., M.ED., M.M., NARONGCHAI PIDOKRAJT, B.Ed., M.Ed., M.A.

ABSTRACT

The purpose of this study was to introduce the practice of critical thinking by using a self-assessment rubric for primary piano students from 7 to 12 years old at the Yamaha Music Foundation, Pinklao, Thailand. The interviewees were 10 piano teachers teaching primary piano and 30 piano students studying there. The tools for this study were (1) the self-assessment rubric using critical thinking (2) a questionnaire for teachers to estimate the quality of the self-assessment rubric and (3) student interviews to estimate the quality of the self-assessment rubric. The researcher found that (1) using the self-assessment rubric could help the students practice critical thinking. Students could evaluate how they play by themselves, figure out how to fix problems by themselves, and encourage them to think by themselves; (2) self-assessment could push the students to be more active in developing their piano skills and more focused on piano technique; (3) the problems in using the self-assessment rubric were that it was difficult to use, students missed playing at the points which were not marked, some students did not like to assess themselves and felt stress while estimating, and some students did not have their own piano at home for practicing so their skill developed more slowly than it should. It is suggested that music educators (1) create a self-assessment rubric for other songs or courses in piano and improve the content to fit those songs or courses (2) create a self-assessment rubric for other music instruments in both Thai and Western music (3) study other assessment methods for any musical instrument for both Thai and Western music education.

KEY WORDS: CRITICAL THINKING / RUBRIC SELF-ASSESSMENT

119 pages

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ (ภาษาไทย)	ง
บทคัดย่อ (ภาษาอังกฤษ)	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญ และที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.4 ขอบเขตในการวิจัย	4
1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	6
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	7
2.1 การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	7
2.2 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking)	8
2.3 การประเมิน (Assessment)	14
2.4 การประเมินตนเองแบบรูบริก (Rubric assessment)	15
2.5 การสอนเปียโน	24
2.6 พัฒนาการทางดนตรีของเด็กที่มีช่วงอายุ 7-12 ปี	28
2.7 หลักสูตรวิชาเปียโนระดับต้น ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า	28
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
งานวิจัยภายในประเทศ	29
งานวิจัยในต่างประเทศ	31
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	33
3.1 แหล่งข้อมูล	33
3.2 ผู้ให้ข้อมูล	33
3.3 เครื่องมือในการวิจัยและวิธีการสร้าง	34

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
3.5 การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	39
บทที่ 4 ผลการวิจัย	40
4.1 ผลของการประเมินคุณภาพของการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค โดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณจากการประเมินของครูผู้สอน	40
4.2 ผลของการประเมินคุณภาพของการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค โดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณจากการสัมภาษณ์นักเรียน	43
บทที่ 5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	47
บทสรุปแบบสมบูรณภาษาไทย	56
บทสรุปแบบสมบูรณภาษาอังกฤษ	63
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก	73
ประวัติผู้วิจัย	119

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของงานวิจัย

ปัจจุบันกระแสนิยมการส่งบุตรหลานให้เรียนพิเศษวิชาต่างๆ ได้เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ สังเกตได้จากจำนวนโรงเรียนสอนพิเศษที่เพิ่มมากขึ้นตามห้างสรรพสินค้า และเมืองใหญ่ๆ นอกจากโรงเรียนสอนวิชาการแล้ว โรงเรียนดนตรีก็เป็นอีกหนึ่งสถาบันที่ผู้ปกครองนำบุตรหลานมาสมัครเรียน ทั้งเด็กสมัครใจและไม่สมัครใจเท่าใดนักแต่ขาดผู้ปกครองไม่ได้ เพราะเหตุใดผู้ปกครองจึงต้องการให้บุตรหลานเข้าเรียนดนตรีในสถาบันที่มีชื่อเสียง หรือหาครูมาสอนพิเศษที่บ้าน รวมถึงการไปเรียนดนตรีที่บ้านของครูโดยตรง ซึ่งค่าใช้จ่ายในการเรียนค่อนข้างสูง

กอร์ดอน ซอร์ (อ้างถึงใน จเร ลำอางค์ 2550:28) กล่าวว่า “ยิ่งเรารู้ว่าดนตรีมีผลต่อสมองมากเพียงใด เราก็จะเห็นความสำคัญของดนตรีมากยิ่งขึ้นเท่านั้น เรารู้ว่าดนตรีมีผลต่ออารมณ์ แต่ไม่เพียงเท่านั้น มันยังส่งผลต่อสมองส่วนที่ทำการคิดและให้เหตุผลด้วย ดนตรีจะซึมเข้าสู่โครงสร้างของสมอง ซึ่งจะช่วยให้คุณคิดอะไรที่ซับซ้อนขึ้น และทำให้คุณได้ใช้สมองในทางที่สร้างสรรค์มากขึ้น”

จเร ลำอาง (2550:83) กล่าวว่า การที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับดนตรีต่างๆ เหล่านี้ เป็นสิ่งที่จะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการการสร้างเครือข่ายของเซลล์สมอง

สุกรี เจริญสุข (2548:33) ได้กล่าวให้การสนับสนุนไว้ว่า การให้ลูกเรียนดนตรีเพื่อการพัฒนาสมองทั้ง 2 ข้างให้สมดุลกันเพื่อให้ลูกได้พัฒนาเป็นคนที่สมบูรณ์มีหัวใจที่รักและรู้จักดนตรีสัมผัสความสวยงามไพเราะได้ด้วยตนเอง ให้ลูกเรียนดนตรีเพื่อให้ลูกได้พัฒนาตนเอง การพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ สมอง และพัฒนาจิตใจของลูก ฝึกความรับผิดชอบหน้าที่ รับผิดชอบที่ต้องฝึกซ้อมดนตรี ฝึกการตรงต่อเวลาที่จะไปเรียน มีความกล้าหาญที่จะตัดสินใจ และที่สำคัญคือมีความเชื่อมั่นที่จะแสดงออก

นอกจากนี้ สุกรี เจริญสุข (2548:65) ยังกล่าวต่อไปว่า วิชาดนตรีรัฐยังไม่สามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ เนื่องจากไม่มีครูดนตรีที่ดีเพียงพอ ไม่มีหลักสูตรดนตรีเพื่อเด็กทุกคนไม่มีอุปกรณ์การศึกษาดนตรีเพียงพอ และที่สำคัญที่สุดก็คือ รัฐมองไม่เห็นความสำคัญว่าเด็กเรียน

ดนตรีไปทำไม ดังนั้นการจัดการศึกษาวิชาดนตรีของการศึกษาไทยจึงไม่ประสบความสำเร็จเมื่อเปรียบเทียบกับวิชาอื่นๆ

ฉันทา โสคติยานุรักษ์ (2549:64) กล่าวถึงหลักสูตรการสอนของเด็กไว้ในหนังสือ “จากประสบการณ์ครูดนตรี” ว่า รายวิชาที่อยู่ในหลักสูตรของเด็กและเป็นวิชาที่มีเสน่ห์สามารถสร้างเสริมบุคลิกภาพให้เป็นเด็กดีและมีความสุขนั้น มีอยู่ 3 วิชาคือ ดนตรี ศิลปะ และพลศึกษา แต่ครูที่สอนวิชาเหล่านี้ในเมืองไทยที่สอนเก่งมีจำนวนไม่มาก หลักสูตรของไทยให้ความสำคัญกับวิชาเหล่านี้ในระดับต่ำ เป็นเรื่องที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง

สำหรับการจัดการเรียนการสอนดนตรีส่วนใหญ่มักเป็นไปในลักษณะที่มีครูเป็นศูนย์กลาง โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระ ข้อความรู้ รวมทั้งทักษะต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว และเป็นที่เข้าใจของผู้เรียน ซึ่งครูจะมีการวางแผนเป็นอย่างดีในการนำเสนอข้อมูลความรู้อย่างกระชับ ชัดเจนและตรงกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้และวัยของผู้เรียน

อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่แท้จริง ทิศนา ขัมมณี(2550:121) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ที่แท้จริงไว้ว่า ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการที่บุคคลรับรู้และจัดการกระทำต่อสิ่งเร้าต่างๆ เพื่อสร้างความหมายต่อสิ่งเร้า(สิ่งที่ได้เรียนรู้)นั้นได้ เชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิมของตน จะเกิดเป็นความหมายที่ตนเข้าใจอย่างแท้จริง และสามารถอธิบายตามความเข้าใจของตนได้ ซึ่งครูต้องจัดเตรียมกิจกรรมที่จะเอื้อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวและได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อนำไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

ฉันทา สุทธิจิตต์ (2540:159) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเรียนดนตรีในลักษณะของวิชาทั่วไปว่า ผู้เรียนควรมีโอกาสจัดทำสิ่งต่างๆ ที่ผู้สอนสั่งเพื่อให้เกิดความรู้ันแตกฉาน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาทำความเข้าใจและนำเสนอเนื้อหาสาระตามความคิดของตนเอง ซึ่งเป็นการปลูกฝังความคิดในเชิงสร้างสรรค์ และควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสประเมินผลความสามารถของตนเองในด้านทฤษฎีและทักษะ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงความสามารถของตนเอง

วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้จะช่วยให้การเรียนการสอนวิชาเปียโนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาของตนเองได้ การเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ยังสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับล่าสุด (พ.ศ.2550-2554) ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ครูควรให้ความสนใจต่อแนวคิดและกระบวนการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำไปปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแผนการศึกษาต่อไป

เดิมเรามีความเข้าใจว่าสมองเด็กเปรียบเหมือนผ้าขาวที่ต้องรอให้มีคนเขียนเรื่องราวหรือข้อมูลต่างๆ ลงไป หรือต้องรอให้มีคนสอนจึงจะมีความคิด ความเฉลียวฉลาด แต่ปัจจุบันเมื่อเราได้มีการศึกษาโครงสร้างและหน้าที่การทำงานของสมองโดยใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เช่นเครื่องถ่ายภาพสมองทำให้พบว่า สมองมีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาได้ด้วยกระบวนการเรียนรู้หรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าประสบการณ์การเรียนรู้ของคนเรามีความสำคัญและสามารถเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและการทำงานของสมองโดยเฉพาะในส่วนของการพัฒนากระบวนการคิด ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องจัดการเรียนรู้หรือสิ่งกระตุ้นให้มากพอที่สมองจะได้คิดและเกิดการเรียนรู้ในที่สุด

ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ (2545 : 66) กล่าวว่ารูปบริคเป็นเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลแบบหนึ่งที่สามารถช่วยทำให้ผู้เรียนเป็นผู้จัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้ว่าตนเองมีความบกพร่องในเรื่องอะไร สิ่งใดที่ตนเองต้องเติมให้เต็มเพื่อให้ตนเองไม่ขาด และสิ่งใดที่ตนเองมีพอแล้ว ที่สำคัญคือผู้เรียนต้องรู้ว่าการที่ตนเองขาดและต้องการเติมตนเองให้เต็มนั้นควรทำอย่างไร ดังนั้น รูปบริคจึงเป็นเครื่องมือที่กระตุ้นให้เด็กได้คิดและเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ (2544 : 137, 152) กล่าวว่ารูปบริค คือ เครื่องมือในการให้คะแนน (Scoring Tool) ที่มีการระบุเกณฑ์ (Criteria) ประเมินชิ้นงานและคุณภาพ (Quality) ของชิ้นงานในแต่ละเกณฑ์ ซึ่งผลการประเมินที่นักเรียนประเมินตนเองไม่ควรนำมาใช้เป็นคะแนนตัดเกรด แต่คะแนนหรือผลการประเมินนั้นจะนำมาใช้เพื่อช่วยนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น และพัฒนาชิ้นงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

จากที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนเปียโนในสถาบันดนตรีสยามกลการยามาอำ เห็นว่า การศึกษาดนตรีมีความสำคัญดังกล่าวแต่จากการจัดการเรียนการสอนดนตรีที่เน้นครูเป็นศูนย์กลางไม่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มาจากการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิธีการที่ให้ผู้เรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปบริคเป็นสื่อการสอน สำหรับนักเรียนวิชาเปียโนระดับชั้นต้น ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาอำ

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

- 1) เพื่อฝึกทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค สำหรับนักเรียนวิชาเปียโน ระดับชั้นต้น ที่มีอายุ 7 - 12 ปี ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า ปีนเกล้า
- 2) เพื่อประเมินความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) นักเรียนเกิดทักษะในด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและสามารถคิดวิธีแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง
- 2) เป็นการพัฒนารูปแบบการสอนเปียโนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- 3) เป็นแนวทางในการทำวิจัยเรื่องการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับเครื่องดนตรีอื่นๆ

1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น

- 1) ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยมี 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาเปียโน ระดับชั้นต้นของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า จำนวน 10 คน ที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับชั้นต้นเป็นเวลา 2 ปีขึ้นไป กลุ่มที่ 2 ได้แก่ นักเรียนเปียโนระดับต้น ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า ที่มีอายุ 7 – 12 ปี จำนวน 30 คน
- 2) บทเพลงที่นำมาใช้สร้างเครื่องมือการสอนการคิดอย่างมีวิจารณญาณผ่านแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมาจากหนังสือ Yamaha Piano Study Course Book 3 ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า โดยให้ครูผู้สอนเลือกใช้จำนวน 3 เพลง จากทั้งหมด 6 เพลง
- 3) ระยะเวลาในการทดลองใช้เครื่องมือการสอนการคิดอย่างมีวิจารณญาณผ่านแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2553 รวมระยะเวลา 2 เดือน ใช้เวลาประมาณ 8 - 9 คาบๆ ละ 60 นาที (ทั้งนี้ขึ้นกับความสามารถของเด็ก)

1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking) หมายถึง ทักษะการคิดเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะพิจารณาตัดสินเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยการไม่เห็นคล้อยตามข้ออ้างต่างๆ แต่ตั้งคำถามท้าทายหรือโต้แย้งข้ออ้างนั้นเพื่อเปิดแนวทางคำตอบที่สมเหตุสมผล

แบบประเมินตนเองแบบรูบริก (Rubric assessment) หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการประเมินตนเอง มีการกำหนดระดับช่วงชั้นความสามารถ และคะแนนของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น พร้อมคำอธิบายคุณลักษณะของความสามารถที่แตกต่างกันตามแต่ละช่วงชั้นโดยผู้ประเมินตนเองสามารถอ่านคำอธิบายในแต่ละช่วงชั้น แล้วนำมาประเมินตนเองได้ว่าตนเองมีความสามารถอยู่ในระดับใด ควรได้รับคะแนนเท่าใด และรู้ถึงวิธีการปรับปรุงและพัฒนาตนเอง

การประเมินตนเองแบบรูบริก หมายถึง การใช้ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในรูปแบบที่ระบุถึงสิ่งที่ต้องการวัดและประเมินในเพลงนั้นๆ โดยจะมีการระบุจำนวนจุดที่นักเรียนมักจะผิดพลาดลงไปในหัวข้อต่างๆ ที่ระบุไว้ในผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งสามารถนำมาใช้ประเมินได้กับทุกบทเพลง

วิชาเปียโน หมายถึง การเรียนเปียโนระดับต้นของสถาบันดนตรีสยามกลการ Yamaha

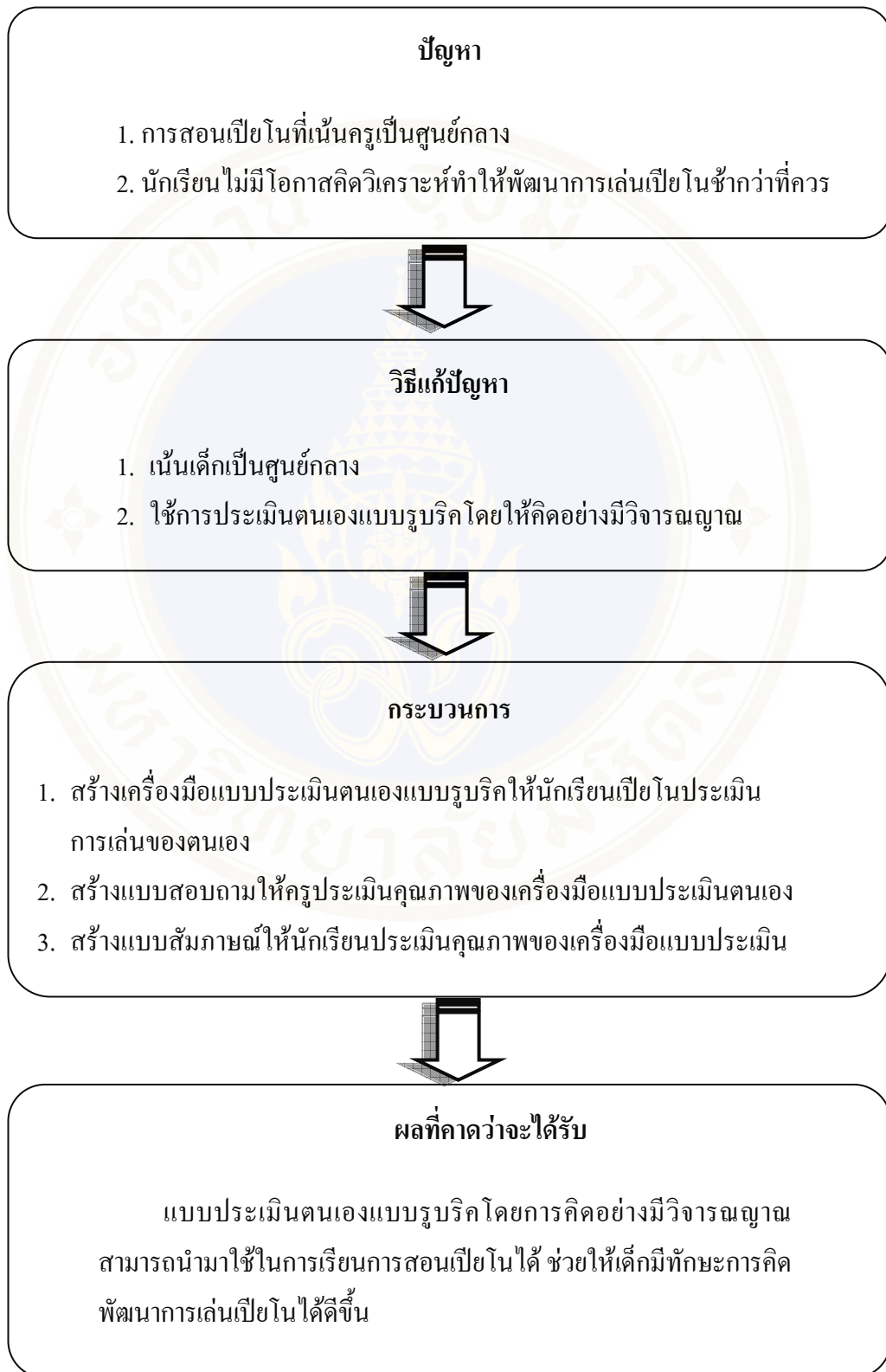
เปียโนระดับต้น หมายถึง การเรียนการสอนวิชาเปียโนที่ใช้หนังสือ YAMAHA PIANO STUDY COURSE 1 - 4 ในการเรียนการสอน

ครูผู้สอน หมายถึง ผู้สอนวิชาเปียโนระดับต้น ในสถาบันดนตรีสยามกลการ Yamaha

นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนที่เรียนวิชาเปียโนระดับชั้นต้น ในสถาบันดนตรีสยามกลการ Yamaha

ผู้ประเมินตนเอง หมายถึง นักเรียนที่เรียนวิชาเปียโนระดับชั้นต้น ในสถาบันดนตรีสยามกลการ Yamaha ที่มีอายุ 7 - 12 ปี ซึ่งจะทำการประเมินการเล่นเปียโนด้วยตนเองหลังจากเรียนจบแต่ละบทเพลง

1.6 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อดังต่อไปนี้

- 2.1 การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- 2.2 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking)
- 2.3 การประเมิน (Assessment)
- 2.4 การประเมินตนเองแบบรูบริก (Rubric assessment)
- 2.5 การสอนเปียโน
- 2.6 พัฒนาการทางดนตรีของเด็กที่มีช่วงอายุ 7-12
- 2.7 หลักสูตรวิชาเปียโนระดับต้น ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - งานวิจัยภายในประเทศ
 - งานวิจัยในต่างประเทศ

2.1 การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Center)

ณรุทธิ์ สุทธจิตต์ (2540: 159 - 160) กล่าวว่าผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะในการศึกษาดนตรี ซึ่งผู้เรียนควรมีโอกาสค้นคว้าจัดทำสิ่งต่างๆ ที่ผู้สอนสั่งเพื่อความรู้ันแตกฉาน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสดูแลศึกษาทำความเข้าใจและนำเสนอเนื้อหาสาระตามความคิดของตนเอง ซึ่งเป็นการปลูกฝังความคิดในเชิงสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการต้องการของผู้เรียนอย่างมากในอันที่จะมีอิสระในการคิดการทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และควรมีโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลความสามารถของตนเองในด้านทฤษฎีและทักษะ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงความสามารถของตนเอง

ชนาธิป พรกุล (2545 : 50) กล่าวว่า การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student centered learning) คือ การเรียนรู้ที่เกิดจากการคิด การค้นคว้า การทดลอง และการสรุปเป็นความรู้

โดยตัวผู้เรียนเอง ผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทหน้าที่จากการถ่ายทอดความรู้ มาเป็นผู้วางแผน จัดการ ชี้แนะ และอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จึงหมายถึงการจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

สมศักดิ์ ภู่วิภาคารวรรณ (2544 : 1) ได้กล่าวว่าแนวโน้มในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน เริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กล่าวคือ เปลี่ยนจากการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง และใช้การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ เปลี่ยนเป็นการยึดผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางและใช้การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) มากขึ้น

หลักสำคัญของการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางคือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องคำนึงถึง

- ความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ
- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ให้มากที่สุด
- เน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง
- เป็นการพึ่งพาตนเอง เพื่อให้เกิดทักษะที่จะนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

สามารถเข้าใจวิธีการเรียนรู้ของตนเองและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวิธีคิดได้อย่างเหมาะสม ไม่เน้น การจดจำเพียงเนื้อหา

- เน้นการประเมินตนเอง (Self – Evaluation) ซึ่งแต่เดิมครูผู้สอนจะเป็นผู้ประเมินผล การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองได้ ชัดเจนขึ้น รู้จุดเด่น จุดด้อยและพร้อมที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

- เน้นความร่วมมือ ควรใช้การเรียนแบบร่วมมือในรูปแบบต่างๆ
- เน้นรูปแบบการเรียนรู้ ซึ่งอาจจัดได้ทั้งในรูปแบบเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล

2.2 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking)

2.2.1 การคิดคืออะไร

ไบเออร์ (Beyer : 1987) กล่าวว่า “การคิด” คือการค้นหาความหมาย ผู้ที่คิดคือผู้ที่กำลัง ค้นหาความหมายของอะไรบางอย่าง นั่นคือกำลังใช้สติปัญญาของตนทำความเข้าใจกับการนำ ความรู้ใหม่ที่ได้เขามารวมกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์ที่มีอยู่เพื่อหาคำตอบว่าคืออะไร หรือ กล่าวอีกแบบหนึ่งว่าเป็นการนำเอาข้อมูลที่ได้รับเข้ามาใหม่ไปรวมเข้ากับข้อมูลเก่าที่ระลึกได้ เพื่อ สร้างเป็นความคิดอ่าน เหตุผล หรือข้อตัดสินใจ

2.2.2 ความหมายของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

การคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นรูปแบบหนึ่งของการคิดในระดับสูงที่อยู่บนพื้นฐานของหลักการและเหตุผล มีการศึกษาข้อเท็จจริง ถือว่าเป็นทักษะการคิดที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกปัจจุบัน

ไบเออร์ (Beyer : 1995) ให้ความหมายของการคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า ความสามารถที่จะตัดสินสิ่งต่างๆ ได้อย่างมีเหตุผลไม่ใช้การคาดเดา ผู้ที่ใช้การคิดอย่างมีวิจารณญาณจะสามารถประเมินข่าวสารหรือข้อถกเถียงได้อย่างมีหลักฐานน่าเชื่อถือ

แอนเจโล (Angelo: 1995) บอกว่าการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นการคิดด้วยเหตุผลและใช้ทักษะการคิดที่ซับซ้อนขึ้น เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ระบุปัญหา แก้ปัญหาและหาข้อสรุป

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามความคิดของ เคอร์แลนด์ (Kurland : 1995) หมายถึงการใช้สติปัญญาและมีความคิดที่เปิดกว้าง ซึ่งตรงข้ามกับการใช้อารมณ์ไม่ยอมใช้สติปัญญา ดังนั้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณจึงยึดหลักของเหตุผลมากกว่าอารมณ์ มีความถูกต้องแม่นยำ พิจารณาถึงความเป็นไปได้ได้ใจแง่มุมต่างๆ ต้องการจะหาว่าอะไรคือความจริงมากกว่าอะไรคือความถูกต้องและไม่ยอมใช้อคติส่วนตัวมาทำให้การตัดสินเบี่ยงเบนไป

สกริเวน (Scriven : 1996) กล่าวถึงการคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า เป็นกระบวนการคิดอย่างวิเคราะห์ หรือสังเคราะห์ หรือนำไปประยุกต์ใช้ หรือเพื่อตรวจสอบข้อมูล ซึ่งอาจได้มาจากการเฝ้าสังเกต จากการทดลองใช้เหตุผล หรือการติดต่อสื่อสารเพื่อใช้เป็นแนวทางนำไปปฏิบัติต่อไป

ฮาลเพิร์น (Halpern : 1996) ให้ความหมายของการคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า เป็นกระบวนการทางความคิดและใช้เหตุผล เป็นการคิดที่มีเป้าหมายแน่นอน มีเหตุผล สามารถแก้ปัญหา คำนวณหาความเป็นไปได้ และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นการคิดที่ยึดเอาผลลัพธ์เป็นหลัก

รักจิรีโอ (Ruggiero : 1996) เสนอความหมายของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การตรวจสอบความคิดของเราเอง การคิดตัดสินใจว่าวิธีแก้ปัญหาที่ดีที่สุดคืออะไร ความเชื่อแบบใดที่มีเหตุผลมากที่สุด จากนั้นต้องมีการประเมินข้อสรุปอีกครั้งหนึ่ง

จึงอาจสรุปได้ว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาโดยยึดหลักการคิดด้วยเหตุผลจากข้อมูลที่เป็นจริงมากกว่าอารมณ์และการคาดเดา ดังนั้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นความคิดที่เปิดกว้าง มีเป้าหมายแน่นอน มีเหตุผล มีความถูกต้องแม่นยำ สามารถตรวจสอบความคิดและประเมินความคิดของตนเองได้

2.2.3 กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีส่วนประกอบ 3 ส่วน ดังนี้

- กระบวนการทำงานของการคิด (Mental Operations) มีอยู่ 2 ส่วน คือ

กระบวนการผสมผสานความรู้ (Cognitive Operations) คือการใช้ทักษะต่างๆ ในการย่อยข้อมูล และใช้ยุทธวิธีต่างๆ ในการสร้างความรู้ขึ้นมาใหม่

กระบวนการจัดการและควบคุมความคิด (Metacognitive Operation) กระบวนการนี้สะท้อนให้เห็นถึงความคิด ซึ่งมีขั้นตอนการทำงานดังนี้คือวางแผน ปรับยุทธวิธีและ ทักษะพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการคิดเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ ประเมินผลการทำงานของความคิดของ ตนเองควบคุมกระบวนการทำงานของความคิด ปรับเปลี่ยนความคิดตามผลของการประเมินเป็น ระยะๆ

- การพัฒนากระบวนการจัดการและควบคุมความคิด คือ ให้อิสระในการคิด ฝึกให้ใช้ ทักษะพื้นฐานสำหรับการคิดอย่างมีวิจารณญาณทั้งในการย่อยข้อมูลและการสร้างความรู้ใหม่

การก่อเกิดความคิด (Disposition) ความคิดเกิดจากกระบวนการทำงานของความคิดทั้ง ในส่วนของกระบวนการผสมผสานความรู้ และส่วนของกระบวนการจัดการและควบคุมความคิด ความรู้ (Knowledge) ความรู้คือ สิ่งที่เราได้รับรู้ซึ่งอาจจะมาจากการจำ มาจากการนำความรู้ใหม่ผสมผสาน กับความรู้เดิม ในขณะที่การรู้ (Knowing) คือกระบวนการรับรู้ซึ่งสมองได้รับรู้และอาจจะเก็บเป็น ความรู้หรือไม่เก็บไว้เป็นความรู้ก็ได้

ไบเออร์ กล่าวว่า ความคิดของคนเราจะเกิดขึ้นไม่ได้หากไม่มีความรู้ เพราะการคิดเป็น กระบวนการที่ซับซ้อนและต้องอาศัยการระลึกถึงความรู้ที่มีอยู่

จากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการทำงานของสมองเพื่อ ค้นหาความหมายของสิ่งต่างๆ ตามประสบการณ์ส่วนตัวของแต่ละคน กระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ ส่วนกระบวนการทำงานของการคิด กระบวนการ จัดการและควบคุมความคิด ส่วนการก่อเกิดความคิดที่นำไปสู่การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และส่วน ความรู้ การรับรู้ที่ใช้ในการคิด ซึ่งทั้ง 3 ส่วนต้องทำงานผสมผสานกันเพื่อให้เกิดความคิด

2.2.4 ลักษณะของผู้ที่คิดอย่างมีวิจารณญาณ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่คิดอย่างมีวิจารณญาณไว้อย่าง หลากหลาย แต่มีที่กล่าวไว้ตรงกันสรุปได้ดังนี้ ผู้ที่คิดอย่างมีวิจารณญาณจะต้องมีลักษณะคือ การคิด ตั้งคำถามที่ชัดเจน และต้องการคิดค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง โดยการแสวงหาข้อมูล รวบรวม ข้อเท็จจริง ตรวจสอบ วิเคราะห์ข้อสันนิษฐานความเห็นต่างๆ ประเมินข้อถกเถียงได้ ตัดสินและหา

ข้อสรุปบนพื้นฐานของเหตุผลและข้อเท็จจริงเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ไม่ใช่ข้อคิดหรืออารมณ์ในการตัดสินใจ ยอมรับฟังความคิดของผู้อื่นและเปลี่ยนความคิดเห็นและจุดยืนได้หากได้รับข้อมูลใหม่เพิ่มขึ้นหรือเมื่อมีเหตุผลที่ดีกว่า

2.2.5 ทักษะสำคัญที่ใช้ในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

การคิดอย่างมีวิจารณญาณจะต้องใช้ทักษะสำคัญ 3 ประการคือ

- รู้จักการคิดวิเคราะห์
- หาเหตุผลที่ถูกต้องได้
- สืบค้นหาความจริงออกมาได้

ทักษะทั้ง 3 ประการ ช่วยให้เราทราบว่าอะไรคือความจริง และรู้ด้วยว่าสิ่งที่คนอื่นบอกเป็นความจริงหรือไม่ การใช้การคิดอย่างมีวิจารณญาณจึงควรฝึกฝนทำอยู่เป็นประจำ เพื่อใช้ในการตัดสินใจอย่างมีหลักการและเหตุผล

2.2.6 กระบวนการเรียนรู้ของสมองเพื่อที่นำไปสู่การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

คนเราเรียนรู้โดยใช้ระบบประสาทสัมผัสหลายๆ อย่าง เช่น ประสาทตา ประสาทหู การเคลื่อนไหว การสัมผัส และประสาทสัมผัสอื่นๆ นอกจากนี้คนเรายังมีรูปแบบการเรียนรู้หรือมีวิธีการเรียนรู้ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับว่าใครจะมีประสาทสัมผัสด้านใดโดดเด่น เช่น บางคนเรียนรู้โดยการใช้ประสาทสัมผัสด้านการมองเห็นขณะที่บางคนอาจใช้ประสาทสัมผัสด้านการได้ยิน หรือด้านการเคลื่อนไหว หรืออาจใช้ความรู้สึก หรือใช้สัญชาตญาณก็ได้

กระบวนการแรกที่คนเราจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดและเต็มความสามารถของสมอง คือ การเรียนรู้อย่างไม่มีความเครียดและด้วยแรงจูงใจที่เกิดขึ้นภายในตัวของผู้เรียนเอง แรงจูงใจที่สำคัญทำให้กระบวนการเรียนรู้ของสมองมีประสิทธิภาพ คือ ความรู้สึกสบายใจ มั่นใจ และความสนใจใฝ่รู้ อยากเรียนรู้ ซึ่งจะต้องเกิดขึ้นจริงๆ ภายในตัวผู้เรียน และสามารถเกิดขึ้นได้โดยการจัดการเรียนรู้ต้องเริ่มจากแรงจูงใจภายในตัวผู้เรียน คือต้องทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตัวเอง เกิดความรู้สึกไม่เครียด สบายใจในสิ่งที่อยู่รอบตัวขณะที่มีการเรียนรู้ เกิดความสนใจอยากรู้ จากนั้นจัดตั้งกระตุ้นหรือสิ่งแวดล้อมที่รื่นรมย์แต่ท้าทายและสร้างความเข้าใจว่าการเรียนรู้มีประโยชน์ มีความหมายสัมพันธ์กับชีวิต เพื่อกระตุ้นให้แรงจูงใจของผู้เรียนไปสู่จุดหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.7 การสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

มีนักการศึกษาหลายคนได้นำเสนอวิธีการสอนการคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้อย่างหลากหลาย ล้วนแต่น่าสนใจทั้งสิ้น

บลูม (Bloom) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้จากที่ง่ายสุดไปสู่ความซับซ้อนมากขึ้นได้แก่

ความรู้ (Knowledge)

เป็นเรื่องของความจำ เป็นการเรียนรู้ในระดับง่ายที่สุด โดยที่ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเข้าใจในสิ่งที่จำได้ คำถามที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนจำ ได้แก่ อะไร ที่ไหน เมื่อไร เท่าไร ให้คำจำกัดความ ฯลฯ เช่น ถามว่า ไข่ไก่ 1 โหลมีกี่ฟอง เมืองหลวงของประเทศไทยชื่ออะไร เป็นการทดสอบความจำ จัดเป็นการบวนการเรียนรู้ในระดับต่ำสุด คือ เป็นความรู้ การจำข้อมูล

ความเข้าใจ (Comprehension)

ระดับนี้จะอยู่เหนือระดับความจำ คือสามารถเข้าใจความหมายของข้อมูลที่ได้เรียนรู้หรือที่กำลังเรียน ถ้าผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อมูลที่ได้เรียนรู้ก็จะเป็นประโยชน์ที่จะนำข้อมูลมาใช้แก้ปัญหาในอนาคต คำถามที่จะประเมินว่าผู้เรียนเข้าใจหรือไม่ ได้แก่ ทำไม จึงอธิบาย จึงบรรยาย ตลอดจนเหตุใด จึงแยกแยะ ฯลฯ เช่น จงอธิบายว่าไข่ไก่กลายเป็นลูกไก่ได้อย่างไร ให้อธิบายด้วยคำพูดของตัวเองว่าเมืองหลวงคืออะไร

การนำไปประยุกต์ใช้ (Application)

การนำไปประยุกต์ใช้ คือ ความสามารถในการนำเอาสิ่งที่เรียนรู้มาแล้วหรือข้อมูลที่มีอยู่ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้โดยไม่ต้องมีคนบอกหรือชี้แนะ คำสั่งที่จะแสดงให้เห็นความสามารถของการนำไปประยุกต์ใช้ของผู้เรียน ได้แก่ จงแสดงให้เห็น จงแก้ปัญหา จงทดลอง ฯลฯ เช่น ความกลมของโลกลำให้เกิดปรากฏการณ์อะไร ซึ่งผู้เรียนต้องรู้ถึงวิธีการต้องเข้าใจถึงความหมาย จึงจะสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง

การวิเคราะห์ (Analysis)

การวิเคราะห์ คือ ความสามารถที่จะแยกแยะหรือย่อยข้อมูลออกเป็นแต่ละส่วนที่ทำให้เข้าใจง่าย สามารถที่จะดึงความสัมพันธ์ของข้อมูลแต่ละส่วนที่มีต่ออีกส่วนหนึ่งหรือความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลได้โดยเข้าใจหลักการและประโยชน์ที่จะนำมาใช้ คำถามที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ ได้แก่ อะไรคือข้อแตกต่าง อะไรคือผลที่ได้ จงเปรียบเทียบ จงแยกแยะ เช่น อะไรคือข้อแตกต่างระหว่างไข่ไก่กับไข่ไก่ ให้เปรียบเทียบเมืองหลวงของประเทศไทยและประเทศ

สหรัฐอเมริกา คำถามเหล่านี้ผู้เรียนต้องใช้การวิเคราะห์ ต้องสามารถแยกแยะและชี้ให้เห็นถึงความเหมือนกัน ความแตกต่างกัน และผลที่ได้

การสังเคราะห์ (Synthesis)

การสังเคราะห์เป็นการนำความรู้ที่มีอยู่หลายๆ ทางมาประกอบกันเพื่อสร้างแผนงานใหม่ขึ้นมา หรือเพื่อแก้ปัญหาหรือตอบปัญหาใดๆ ที่ไม่เคยมีใครบอกให้รู้มาก่อน คำถามหรือคำสั่งที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสังเคราะห์ เช่น ลองออกแบบ ลองประดิษฐ์ จะเกิดอะไรขึ้นถ้า... เช่น จะเกิดอะไรขึ้นถ้าวัวออกลูกเป็นไข่ เมื่อ 3 - 4 ปี ที่ผ่านมามีเศรษฐกิจของประเทศไทยถึงขั้นวิกฤติเพราะเงินบาทลอยตัว ถ้าย้อนเวลากลับไปได้รัฐบาลน่าจะทำอะไรเพื่อป้องกันภาวะวิกฤต

การประเมินผล (Evaluate)

การประเมินผล คือความสามารถที่จะประเมินหรือตัดสินคุณค่าของข้อมูลโดยใช้หลักเกณฑ์ที่เฉพาะเจาะจงหรือใช้บรรทัดฐานที่มีอยู่โดยไม่จำเป็นต้องมีคำตอบถูกหรือผิดตายตัว กระบวนการคิดในระดับนี้จะทำให้เกิดวิธีการแก้ปัญหาได้หลายๆ รูปแบบ ซึ่งขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะต้องนำความคิดทั้งหมดมาประมวลรวบรวมและสรุปรวมทั้งต้องยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย

2.2.8 การสอนการคิด

แบรนท (Brandt : 1984) ได้แนะนำเกี่ยวกับยุทธวิธีการสอนให้คิด ดังนี้

ผู้สอนต้องสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ชักชวนให้ผู้เรียนใช้ความคิด เช่น การถกเถียง หรือโต้แย้งในหัวข้อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การแก้ปัญหา โดยสร้างตัวอย่างปัญหาขึ้นมาให้ช่วยกันแก้ปัญหา เช่น การใช้ยาเสพติด การหนีโรงเรียน การเผชิญสถานการณ์จำลอง การทดลอง เพื่อดูผลของวิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมต่างๆ การเขียนรายงาน อาจเขียนเป็นใบปลิวโฆษณา จดหมายธุรกิจ หรือลูกค้า ข้อเสนอเพื่อขอรับทุนช่วยเหลือ ฯลฯ

ที่กล่าวมาเป็นยุทธวิธีที่ต้องใช้ในการทำงานจริงๆ ผลงานที่ได้จะบ่งบอกถึงความสามารถในการคิด การใช้สติปัญญา ผลงานไม่ว่าจะเกิดมีขึ้นได้เลย ถ้าหากผู้เรียนทำไปพอผ่านๆ หรือทำไปโดยไม่ได้ใช้การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ดังนั้นจึงเป็นการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ

การสอนวิธีคิด เป็นการสอนถึงทักษะการคิดและวิธีการใช้ทักษะพื้นฐานสำหรับการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการปฏิบัติภารกิจที่เกี่ยวกับความรู้ด้านต่างๆ การสอนในส่วนนี้มีองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ ให้เข้าใจเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่ของสมอง เรื่องการตรวจสอบหน้าที่ของสมอง และเรื่องการตรวจสอบความคิดตนเอง (Meta-cognition)

แมรี เอลเลน กัฟฟีย์ (Mary Ellen Guffey : 1996) ได้นำเสนอขั้นตอน 5 ขั้นสู่การคิดเป็น
แก้ปัญหาและตัดสินใจเป็น ดังนี้

ขั้นที่ 1 มองให้เห็นว่าอะไรคือปัญหา ปัญหาบางอย่างก็อาจเป็นเรื่องใหญ่และไม่มีทาง
ทองข้ามไปได้ แต่ปัญหาบางอย่างก็อาจเป็นเรื่องกวนใจเล็กๆ น้อยๆ

ขั้นที่ 2 รวบรวมข้อมูล โดยการค้นหาว่าอะไรคือสาเหตุของปัญหา

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบข้อมูล ตรวจสอบดูว่าข้อมูลที่ได้มาจากไหน เป็นแค่ความเห็นของคน
บางคนหรือเป็นความจริงที่ได้แย้งไม่ได้

ขั้นที่ 4 คิดดูว่ามีวิธีการแก้ปัญหาได้กี่ทาง จากข้อมูลที่รวบรวมได้เรามักได้คำตอบว่า
ควรแก้ปัญหายังไง ซึ่งน่าจะดีกว่าควรใช้วิธีการใดดี โดยดูทั้งปัจจัยที่จะต้องแก้ปัญหามา ผลลัพธ์ที่
จะได้เมื่อแก้ปัญหาแล้ว ผลต่อเนื้อที่ตามมา รวมทั้งผลกระทบที่จะเกิดขึ้นอีก และระหว่างนี้ถ้ามี
อุปสรรคเกิดขึ้นจะจัดการอย่างไร

ขั้นที่ 5 ติดตามผลหลังจากแก้ปัญหา การติดตามผลอาจต้องทำอยู่ระยะหนึ่งเพื่อให้
แน่ใจว่าได้ผลจริงๆ หรืออาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนยุทธวิธีเล็กน้อยเพื่อให้ได้ผลดีที่สุด

โพลยา (Polya) อธิบายทฤษฎีการแก้ปัญหาไว้ว่า กระบวนการแก้ปัญหามี 4 ขั้นตอน คือ

- ทำความเข้าใจกับปัญหา
- วางแผนการแก้ปัญหา
- ลงมือแก้ปัญหตามแผนที่วางไว้
- ตรวจสอบความถูกต้องของกระบวนการคิด

2.3 การประเมิน (assessment)

2.3.1 ความหมายของการประเมิน

กมล สดประเสริฐ (2537 : 355) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการวัดโดยใช้
เครื่องมือหลายๆ อย่าง แล้วนำมาประมวลผลเพื่อให้เห็นสภาพของสิ่งแวดล้อมและปรากฏการณ์
ต่างๆ

ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2544 : 75) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง การตัดสินคุณค่าของสิ่งที่วัด
โดยอิงกับสิ่งแวดล้อม เช่น การให้ค่าของการกำหนดเชิงคุณลักษณะ และระบุตัวเลขเพื่อการตัดสิน
เช่น 4 คือ ดีเลิศ, 3 คือ ดี, 2 คือ ผ่าน, 1 คือ ทำใหม่หรือควรปรับปรุง

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน (2540 : 5) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง การตีค่าเป็น การกำหนดเกณฑ์เชิงคุณลักษณะ (Qualitative หรือ Descriptive) แล้วระบุตัวเลขเพื่อการตัดสิน เช่น 4 คือ ดีเลิศ (บรรยายลักษณะว่าดีเลิศ หมายถึง อะไรบ้าง) 3 คือ ดี, 2 คือ ผ่าน, 1 คือ ลองใหม่

จากความหมายที่ได้กล่าวมาในข้างต้นพบสรุปได้ว่าการประเมิน หมายถึง การตีค่าของ สิ่งที่ต้องการวัด โดยมีการกำหนดเกณฑ์คุณลักษณะ และระบุตัวเลขเพื่อการตัดสิน

2.3.2 เครื่องมือที่ใช้สำหรับการประเมิน

การประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic assessment)

สมศักดิ์ ภู่วิภาคารวรรณ (2544 : 93) ได้กล่าวว่า การประเมินตามสภาพจริงเป็นวิธีการ ประเมินที่ออกแบบมาเพื่อสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมและทักษะที่จำเป็นของนักเรียนในสถานการณ์ ที่เป็นจริงแห่งโลกปัจจุบัน และเป็นวิธีการประเมินที่เน้นงานที่นักเรียนแสดงออกในภาคปฏิบัติ (Performance) วิธีการประเมินตามสภาพจริงจะเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล และมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของตนเองด้วย ดังนั้น วิธีการประเมินวิธีนี้จะช่วยใน การพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง

อารีย์ วชิรวารการ (2542 : 23) ได้กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการประเมินผลตามสภาพ จริง ดังนี้

- เป็นการประเมินที่กระทำไปพร้อมๆ กับการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียน
- เป็นการประเมินที่ยึดพฤติกรรมเป็นสำคัญ (Performance based) ซึ่งแสดงออกมาจริง
- ให้ความสำคัญในการพัฒนาจุดเด่นของนักเรียน
- เน้นการพัฒนานักเรียนและการประเมินตนเอง

2.4 การประเมินตนเองแบบรูบรีค (Rubric assessment)

2.4.1 ความหมายของคำว่ารูบรีค

ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ (2545 : 66) ได้กล่าวว่า รูบรีค (Rubric) มาจากคำในภาษาละตินคือ “Ruber” หมายถึงสีแดง ในสมัยกลางยุคเมดิอีเวล (Medieval) รูบรีค หมายถึง หน่วยการสอน (a set of instructions) หรือคำอธิบายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย โดยส่วนที่เป็นข้อความที่ต้องเน้นจะเขียนด้วย สีแดงให้เห็นเด่นชัด

2.4.2 การประเมินตนเองแบบรูบริก (Rubric assessment)

กรมวิชาการ (2539 : 54 - 59) ได้กล่าวถึง การประเมินแบบรูบริก (Rubric assessment) ว่ารูบริก คือแนวทางการให้คะแนน (Scoring guide) ซึ่งจะต้องเป็นมาตรวัด (Scale) และรายการของคุณลักษณะที่บรรยายถึงความสามารถในการแสดงออกของแต่ละจุดในมาตรวัดไว้อย่างชัดเจน การที่แบบประเมินตนเองแบบรูบริก หมายถึง ระดับความสามารถในการแสดงออกของผู้เรียนในแต่ละระดับจึงเป็นข้อมูลที่สำคัญสำหรับผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้สนใจได้ทราบว่าผู้เรียนรู้อะไร และทำอะไรได้มากน้อยแค่ไหน รูบริกจึงมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้โดยสามารถทำให้เป้าหมายของการแสดงออกมีความชัดเจนอันจะนำไปสู่การบรรลุจุดประสงค์ หรือสมรรถภาพที่สำคัญของมาตรฐานการศึกษาได้

จากที่ได้นำเสนอเครื่องมือที่ใช้สำหรับการประเมิน (assessment) ในข้างต้น จะเห็นได้ว่าการประเมินตนเองแบบรูบริก (Rubric assessment) เป็นวิธีการประเมินที่สามารถทำให้ผู้ประเมินตนเองทราบว่าความสามารถในการเรียนรู้ของตนเองอยู่ในระดับใดอย่างชัดเจน ทราบข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจากการอ่านคุณลักษณะที่บรรยายถึงความสามารถในแต่ละระดับ และทราบว่าตนเองต้องทำอะไรเพื่อให้มีความสามารถในระดับที่ดีขึ้น รวมทั้งยังเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำอย่างไรเพื่อให้มีความสามารถในระดับที่ดีขึ้น รวมทั้งยังเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการคิด วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งผลที่ได้จากการประเมินตนเองยังเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนในการนำมาพัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยในการประเมินตนเองแบบรูบริกยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการเรียนเพิ่มมากขึ้น

นิตโก้ (Nitko, 1983 : 267 - 268) กล่าวว่า การประเมินศักยภาพของผู้เรียนโดยให้ลงมือปฏิบัติ นั้น ไม่มีคำตอบหรือคำตอบที่ถูกที่แน่ชัดลงไปเหมือนแบบทดสอบเลือกตอบ การประเมินผลงานแต่ละชิ้นของผู้เรียนที่ได้ลงมือปฏิบัติ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องประเมินคุณภาพของงานอย่างเป็นปรนัย ซึ่งเป็นการยากที่จะทำได้ อย่างไรก็ตามได้มีการค้นพบการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนที่เรียกว่า รูบริกขึ้นมา เพื่อกำหนดแนวทางในการตัดสินอย่างยุติธรรมและปราศจากความลำเอียง Rubric จะมีความชัดเจนในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนอย่างเพียงพอ ถึงขนาดที่ผู้ประเมิน 2 คนสามารถใช้รูบริกเดียวกันประเมินชิ้นงานของผู้เรียนชิ้นเดียวกัน แล้วให้คะแนนได้ตรงกัน ซึ่งระดับของความสอดคล้องในการให้คะแนนของผู้ประเมินงานที่ประเมินอย่างเป็นอิสระจากกัน เรียกว่า มีความเชื่อถือได้ (Reliability)

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ (2544 : 137, 152) ได้กล่าวว่ารูบริกส์ คือ เครื่องมือในการให้คะแนน (Scoring Tool) ที่มีการระบุเกณฑ์ (Criteria) ประเมินชิ้นงานและคุณภาพ (Quality) ของชิ้นงานในแต่ละเกณฑ์ ผลการประเมินที่นักเรียนประเมินตนเองไม่ควรนำมาใช้เป็นคะแนนตัดเกรด แต่คะแนนหรือผลการประเมินนั้นจะนำมาใช้เพื่อช่วยนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น และพัฒนาชิ้นงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม การไม่นำผลการประเมินงานของตนเองมาตัดเกรดยังช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้สึกต่อการประเมินงานของตนเองได้อีกด้วย รูบริกมีความเกี่ยวข้องกับครูและนักเรียนด้วยเหตุผลหลายประการ ดังนี้

- รูบริกเป็นเครื่องมือที่สามารถใช้ได้กับทั้งการสอนและการประเมิน เราสามารถใช้รูบริกเพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงการปฏิบัติงานของนักเรียนได้ และช่วยให้ครูสามารถตั้งความคาดหวังกับการปฏิบัติงานของนักเรียนได้อย่างชัดเจน

- รูบริก เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นผู้ที่สามารถตัดสินคุณภาพชิ้นงานอย่างมีเหตุผล ทั้งงานของตนเองและผู้อื่น นักเรียนจะรู้ข้อผิดพลาดของตนเองและผู้อื่น ช่วยให้นักเรียนเกิดความรับผิดชอบในงานของตนเองมากขึ้น

- รูบริกเป็นเครื่องมือที่ช่วยลดจำนวนเวลาที่ครูใช้ในการประเมินผลงานของนักเรียนลงได้ นอกจากนี้รูบริกยังช่วยให้นักเรียนได้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับจุดเด่น และสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขในชิ้นงานของตนเองได้อีกด้วย

- รูบริกมีลักษณะยืดหยุ่นที่สามารถทำให้ครูสอนนักเรียนที่มีความหลากหลายแตกต่างกันไปได้อย่างดี ซึ่งหมายถึง ครูสามารถขยายระดับออกให้มากกว่า 4 ระดับได้ เพื่อที่จะสามารถวัดเด็กที่มีปัญญาเลิศและเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนได้

- รูบริกที่ใช้ได้ง่ายและอธิบายได้ง่าย ช่วยให้นักเรียนทราบว่านักเรียนได้เรียนรู้อะไร

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ (2544 : 178) ได้เสนอแผนภูมิรูปภาพ เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูบริกส์ – งานปฏิบัติการของนักเรียน – เกณฑ์และคุณภาพและการประเมินตนเอง – การปรับปรุงตนเอง

ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ (2545 : 66) กล่าวว่ารูบริกเป็นเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลแบบหนึ่งที่สามารถช่วยทำให้ผู้เรียนเป็นผู้จัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้ว่าตนเองมีความบกพร่องในเรื่องอะไร สิ่งใดที่ตนเองต้องเติมให้เต็มเพื่อให้ตนเองไม่ขาด และสิ่งใดที่ตนเองมีพอแล้ว ที่สำคัญคือผู้เรียนต้องรู้ว่าการที่ตนเองขาดและต้องการเติมตนเองให้เต็มนั้นควรทำอย่างไร ดังนั้น รูบริกจึงสามารถทำให้สิ่งที่กล่าวมาแล้วสามารถเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง รูบริกเป็นเครื่องมือที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการประเมินตนเอง มีลักษณะพิเศษคือมีการกำหนดระดับช่วงชั้น และคะแนนของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น พร้อมคำอธิบายถึงคุณลักษณะของความสามารถที่แตกต่างกันไป

ตามแต่ละช่วงชั้น โดยผู้ที่ประเมินตนเองสามารถอ่านคำอธิบายในแต่ละช่วงชั้น และสามารถนำมาประเมินตนเองว่าตนเองมีความสามารถในระดับใด ควรได้รับคะแนนเท่าใด

2.4.3 ประเภทของแบบประเมินรูบริก

สายฝน เสกขุนทด (2543 : 32) ได้แบ่งประเภทของรูบริกออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- รูบริกแบบภาพรวม (Holistic Rubric) เป็นเครื่องมือในการให้คะแนนโดยพิจารณาภาพรวม โดยวัดจากเนื้อหาและกิจกรรมที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนทั้งหมด ใช้วัดทุกจุดประสงค์ที่ครูกำหนดไว้ และรวมอยู่ในแบบประเมินรูบริกฉบับเดียว ซึ่งการวัดและประเมินแบบนี้เป็นการกำหนดเกณฑ์แบบองค์รวม โดยไม่แยกให้คะแนนตามแต่ละองค์ประกอบย่อย
- รูบริกแบบวัดจุดประสงค์เฉพาะเรื่อง (Analytic Rubric) เป็นเครื่องมือในการให้คะแนนที่มีลักษณะแยกสิ่งที่ต้องการประเมินออกเป็นองค์ประกอบหรือมิติย่อยๆ ซึ่งจะใช้วัดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยมีเนื้อหาที่ใช้วัดเฉพาะ และแต่ละองค์ประกอบจะมีการบรรยายคุณภาพ

ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ (2545 : 69 - 70) กล่าวว่า ความแตกต่างระหว่างรูบริก แบบวัดองค์ความรู้แบบภาพรวม (Holistic) กับแบบวัดเฉพาะเจาะจง (Analytic) คือ รูบริกแบบวัดองค์ความรู้แบบภาพรวมเป็นการวัดแบบกว้าง ๆ หรือครอบคลุมเนื้อหาของความรู้ ทักษะ อาจอยู่ในรูปครบทุกจุดประสงค์ของการสอน ส่วนรูบริกแบบวัดเฉพาะเจาะจงเป็นการวัดที่มีการกำหนดลงไปถึงความสามารถ ความรู้ ทักษะ ด้านใดด้านหนึ่ง

บุญเชิด ญูญอนันตพงษ์ (2544 : 90) ได้กล่าวว่า การพิจารณาเกณฑ์การให้คะแนน ถ้าพิจารณาตามลักษณะของงานหรือกิจกรรม สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 รูปแบบ คือ กฎเกณฑ์การให้คะแนนแบบทั่วไป (General Rubric) สำหรับใช้ประเมินงานหรือกิจกรรมหลายๆ ชิ้นที่อยู่ในกรอบเนื้อเรื่องเดียวกัน และเกณฑ์การให้คะแนนแบบเฉพาะ (Specific Rubric) เป็นแนวทางในการให้คะแนนทั่วไปที่เขียนให้เฉพาะเจาะจงกับการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมแต่ละชิ้น ถ้าพิจารณาตามเกณฑ์หรือองค์ประกอบของการให้คะแนน ก็ยังแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ เกณฑ์รวม (Holistic) เป็นการพิจารณาผลงานของผู้เรียนในภาพรวมว่ามีคุณภาพในระดับใด และเกณฑ์ย่อย (Analytic) เป็นการพิจารณาผลงานของผู้เรียนแยกเป็นรายด้าน

นิตโก้ (Nitko, 1983 : 266) ได้กล่าวว่า การให้คะแนนแบบ Holistic Rubrics ใช้ได้ง่าย และใช้เพียงไม่กี่ครั้งต่อผู้เรียนหนึ่งคน ซึ่งเป็นการประเมินภาพรวมของทุกคุณลักษณะในการปฏิบัติงาน ส่วนการให้คะแนนแบบ Analytic Rubrics จะใช้บ่อยครั้ง โดยจะประเมินแยกในแต่ละคุณลักษณะของงาน ซึ่งการประเมินแบบนี้ จะมีประโยชน์เมื่อต้องการจะวินิจฉัยหรือช่วยเหลือ

ผู้เรียนว่ามีความรู้ความเข้าใจในแต่ละส่วน หรือในแต่ละคุณลักษณะของการปฏิบัติงานนั้นๆ หรือไม่ ซึ่งมีส่วนให้ครูได้ช่วยเสริมสร้างหรือพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละคุณลักษณะของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

2.4.4 องค์ประกอบของแบบประเมินรูบrik ประกอบด้วย

- ช่วงชั้นของความสามารถ (Scale) หมายถึง การกำหนดช่วงความสามารถ เพื่อใช้ในการวัดและประเมินค่าความสามารถ ซึ่งนิยมกำหนดไว้เป็นคะแนนตัวเลข เกรด หรือคำพรรณนาจากระดับความสามารถสูงสุดไปต่ำสุด ช่วงชั้นความสามารถอาจมีตั้งแต่ 3 - 6 ช่วงชั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของครูผู้สอนว่าต้องการแบ่งให้ละเอียดมากน้อยเพียงใด รวมทั้งขึ้นอยู่กับระดับความลึกซึ้งของเนื้อหาด้วย แต่สำหรับผู้เริ่มต้นสร้างรูบrik ควรเริ่มจากแบบ 4 ช่วงชั้น

- มีคำอธิบาย (Description) รูบrikต้องมีคำอธิบายหรือดัชนีชี้วัดในแต่ละช่วงชั้นของความสามารถ ซึ่งต้องเป็นคำอธิบายให้เห็นว่าในแต่ละช่วงชั้นนั้นต้องมีความสามารถแบบใด มีคุณลักษณะ มีคุณภาพแบบใด โดยคำอธิบายหรือดัชนีชี้วัดนี้ต้องชัดเจน เหมาะสม และความเป็นไปได้ และที่สำคัญดัชนีชี้วัดต้องอธิบายให้เห็นถึงความแตกต่างของระดับความสามารถได้อย่างชัดเจน ไม่คลุมเครือ

- มีการกำหนดถึงสาระ ทักษะ หรือสิ่งที่ต้องการจะวัดและประเมินผล คือ การกำหนดว่าจะทำการวัดผล ประเมินผลในสิ่งที่ครูได้กำหนดไว้ว่าอะไรคือสิ่งที่นักเรียนควรจะรู้ และสามารถทำได้

- การวัดและประเมินผลแบบวัดองค์ความรู้แบบภาพรวม (Holistic) หรือแบบวัดเฉพาะเจาะจง (Analytic) ในการวัดและประเมินผลทั้งสองแบบต่างมีข้อดี และข้อด้อย การนำไปใช้จึงขึ้นอยู่กับว่าครูผู้สอนต้องการจะวัดอะไร (ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์, 2545: 66 - 70)

2.4.5 วิธีการให้คะแนนของแบบประเมินรูบrik

สายฝน เสกขุนทด (2543 : 32) กล่าวว่า การให้คะแนนของแบบประเมินรูบrik ได้จากตาราง 2 มิติ มิติหนึ่งคือ คุณลักษณะ หรือเกณฑ์ที่ใช้ประเมิน ส่วนอีกมิติหนึ่งเป็นระดับ หรือค่าของมาตรา (Scale) เช่น 5, 4, 3, 2, 1 การให้คะแนนแบบรูบrikนี้เป็นการผสมผสานของมาตราประมาณค่ากับเกณฑ์หรือคุณลักษณะ ดังนั้น การให้คะแนนของแบบประเมินรูบrikจึงให้ผลในทางบวกในทางสร้างสรรค์และให้ข้อมูลมากกว่าการให้มาตรประมาณค่าแต่เพียงอย่างเดียว

รณชัย บุญลือ (2547 : 48) ได้กล่าวว่า เกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) หมายถึง แนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อบอกระดับของพฤติกรรมในการกระทำกิจกรรม ด้วยการพิจารณาจาก คุณภาพของกระบวนการการทำงานและผลลัพธ์ หรือสิ่งที่ครูผู้สอนหรือผู้ประเมินต้องการ โดย ได้มาจากผลการประเมินของผู้ตรวจให้คะแนน ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนนี้ทำให้ผู้ตรวจในการให้ คะแนนเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ดังนั้น เกณฑ์การให้คะแนนจึงมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการ เรียนรู้ ทำให้เป้าหมายของการแสดงออกของผู้เรียนมีความชัดเจนขึ้น และนำไปสู่การบรรลุ จุดประสงค์หรือสมรรถภาพที่สำคัญของมาตรฐานการศึกษาได้

นิตโก้ (Nitko, 1983 : 264, 268) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) ไว้ว่า เป็นเกณฑ์การให้คะแนนที่ถูกพัฒนาโดยครูหรือผู้ประเมินที่ใช้วิเคราะห์ผลงาน หรือ กระบวนการที่ผู้เรียนได้พยายามสร้างขึ้น แบบประเมินรูปรีดต้องมีความชัดเจนในการกำหนดเกณฑ์ การให้คะแนนอย่างเพียงพอถึงขนาดที่ผู้ประเมิน 2 คน สามารถใช้แบบประเมินรูปรีดเดียวกัน ประเมินชิ้นงานของผู้เรียนชิ้นเดียวกัน แล้วให้คะแนนได้ตรงกัน และระดับของความสอดคล้องใน การให้คะแนนของผู้ประเมิน 2 คน ที่ประเมินอย่างเป็นอิสระจากกัน จึงจะเรียกว่า ความเชื่อถือได้ (Reliability)

เสาวนีย์ เกรียร์ (2540 : 159) ได้กล่าวว่า เกณฑ์การให้คะแนนเป็นเครื่องมือในการให้ คะแนนที่ประกอบด้วยประเด็นต่างๆ (Criteria) ที่จะใช้พิจารณางานหนึ่งๆ และคำอธิบายระดับ คุณภาพของแต่ละประเด็นประเมิน ซึ่งอาจเรียงลำดับตั้งแต่ดีเลิศไปจนถึงต้องปรับปรุง หรือให้เป็น ระดับตัวเลขตั้งแต่มากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด ประเด็นประเมินอาจกำหนดเพิ่มเติมได้หลายข้อ คำอธิบาย ระดับคุณภาพควรอธิบายให้ชัดเจนที่สุด กระชับที่สุด และเป็นคำอธิบายที่สามารถบอกได้ ว่า ทำไมจึงต้องดีเลิศ ดี ต้องปรับปรุง

กรมวิชาการ (2539 : 60 - 62) กล่าวถึงการให้คะแนนแบบรูปรีดแบ่งวิธีการให้คะแนน หลายวิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 แบ่งงานตามคุณภาพ เป็น 3 กอง คือ

กองที่ 1 ได้แก่ งานที่มีคุณภาพเป็นพิเศษ และเขียนบรรยายลักษณะของงานที่มีคุณภาพ เป็นพิเศษ จะให้คะแนน 6 หรือ 5

กองที่ 2 งานที่ยอมรับได้ และเขียนลักษณะของงานที่ยอมรับได้จะให้คะแนน 4 หรือ 3

กองที่ 3 ได้แก่ งานที่ยอมรับได้น้อย หรือยอมรับไม่ได้ และเขียนอธิบายลักษณะของ งานที่ยอมรับได้น้อย จะให้คะแนน 2 หรือ 1

สำหรับงานที่แสดงว่าไม่ได้ใช้ความพยายามเลย ให้คะแนนเป็น 0

วิธีที่ 2 กำหนดระดับความผิดพลาด โดยพิจารณาจากความบกพร่องของคำตอบว่ามีมากน้อยเพียงใด แล้วหักจากระดับคะแนนสูงสุดมาทีละระดับ ดังนี้

คะแนน 4 หมายถึง คำตอบถูก การแสดงเหตุผลถูกต้อง แนวคิดชัดเจน

คะแนน 3 หมายถึง คำตอบถูก เหตุผลถูกต้อง อาจมีข้อผิดพลาดเล็กน้อย

คะแนน 2 หมายถึง เหตุผล หรือการคำนวณผิดพลาด แต่มีแนวทางที่จะนำไปสู่

คำตอบ

คะแนน 1 หมายถึง แสดงวิธีคิดเล็กน้อยแต่ไม่ได้คำตอบ

คะแนน 0 หมายถึง ไม่ตอบ หรือตอบไม่ถูกเลย

วิธีที่ 3 กำหนดระดับและคำอธิบาย ที่สามารถบอกความเข้าใจในเนื้อหาสาระ แบ่งเป็นระดับ ดังนี้

ระดับ 4 หมายถึง การแสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจที่สมบูรณ์ครบถ้วนถูกต้องแม่นยำในหลักการความคิดรวบยอด ข้อเท็จจริงของงาน หรือสถานการณ์ที่กำหนด รวมทั้งเสนอแนวคิดใหม่ que แสดงถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงกฎเกณฑ์หรือลักษณะของข้อมูล

ระดับ 3 หมายถึง การแสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจที่สมบูรณ์ครบถ้วนถูกต้องตามหลักการความคิดรวบยอด ข้อเท็จจริงของงาน หรือสถานการณ์ที่กำหนด

ระดับ 2 หมายถึง การแสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจไม่สมบูรณ์ครบถ้วนถูกต้องในหลักการความคิดรวบยอด ข้อเท็จจริงของงาน หรือสถานการณ์ที่กำหนดในบางส่วน

ระดับ 1 หมายถึง การแสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจในหลักการความคิดรวบยอด ข้อเท็จจริงของงานหรือสถานการณ์ที่กำหนด น้อยมาก และเข้าใจไม่ถูกต้องบางส่วน

ระดับ 0 หมายถึง ไม่แสดงความคิดเห็นใดๆ

กึ่งกาญจน์ สิริสุคนธ์ และพรพรรณ โชติพิทยวัน (2547) ได้กล่าวถึงแนวทางให้คะแนนที่ดี (A good scoring rubric) มีดังนี้

- ช่วยครู อธิบายลักษณะงานที่ดีได้อย่างชัดเจน ตลอดจนวางแผนที่จะช่วยให้นักเรียนบรรลุผลสำเร็จในผลงานนั้นได้

- บอกให้นักเรียนรู้ว่าจะสร้างงานที่ดีได้อย่างไร และจะประเมินผลงานของตนเองด้วยตนเองได้อย่างไร

- บอกเป้าหมายและผลลัพธ์ของงานให้ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

- ช่วยครูและผู้พิจารณาผลงานคนอื่นๆ ให้เข้าใจถูกต้องแม่นยำ ไม่ลำเอียง และคงเส้นคงวาในการให้คะแนน

- เป็นแนวทางที่สำคัญในการตัดสินผลงานของนักเรียน

2.4.6 กระบวนการสร้างและพัฒนาแบบประเมินรูบริก

เสาวนีย์ เกียรติ (2540 : 159) ได้เสนอขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) ที่เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูงานแบบต่างๆ ให้นักเรียนดูตัวอย่างของงานที่ดี และชิ้นงานที่ไม่ค่อยดี แล้วบอกถึงลักษณะว่าขั้นที่มีลักษณะอย่างไร ที่ไม่มีลักษณะอย่างไร

ขั้นที่ 2 กำหนดแนวทาง จากประเด็นแรกให้ช่วยกันตรวจสอบดูว่า งานที่ด้นั้นจะต้องดูอะไรบ้าง

ขั้นที่ 3 คำอธิบายระดับคุณภาพต่างๆ ในแต่ละแนวทางนั้นให้อธิบายว่าระดับสูงสุดมีลักษณะอย่างไร แล้วเติมส่วนที่อยู่ตรงกลางลงไป

ขั้นที่ 4 ฝึกหัดกับงานตัวอย่าง ให้นักเรียนลองใช้แบบประเมินรูบริกกับงานที่ให้ดูเป็นตัวอย่างในขั้นที่ 1

ขั้นที่ 5 ฝึกใช้ในการประเมินตนเองและให้เพื่อนประเมิน ให้นักเรียนทำในระหว่างที่นักเรียนกำลังทำงาน ให้หยุดเป็นระยะๆ เพื่อประเมินตนเองและให้เพื่อนประเมิน

ขั้นที่ 6 ทบทวนให้โอกาส นักเรียนทบทวนและปรับปรุงงานของเขาโดยดูจากผลสะท้อนที่ได้จากขั้นตอนที่ 5

ขั้นที่ 7 ครูประเมิน โดยใช้แบบประเมินรูบริกที่นักเรียนใช้กัน ประเมินผลงานของนักเรียน

อารีย์ วชิรวรการ (2542 : 112) ได้กล่าวถึงแนวทางการสร้างเกณฑ์การประเมิน โดยการให้คะแนนแบบรูบริก (Rubric Score) ได้แก่

- กำหนดขั้นตอน ลักษณะเด่นของสมรรถภาพหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการประเมิน
- เขียนรายงานพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงถึงการบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้หรือสมรรถภาพ
- คัดเลือกรายการพฤติกรรมสำคัญๆ สามารถสังเกต วัด และตัดสินได้ ไม่ควรมีจำนวนมากเกินไป
- นารายการที่คัดเลือกไว้มากจัดลำดับความสำคัญตามลำดับพัฒนาการและกำหนดระดับคุณภาพตามพฤติกรรมที่ปฏิบัติถูกต้อง
- บรรยายค่าคุณภาพของเกณฑ์การประเมินแต่ละรายการ การบรรยายค่าคุณภาพควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายๆ เหมาะสมกับวัย ความสามารถทางการรับรู้ของนักเรียน

สรุป กระบวนการสร้างและพัฒนาแบบประเมินรูบริก ประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ดังนี้ คือ

- สรุปสิ่งที่ต้องการจะวัดผลประเมินผล
- ตัดสินใจว่าแบบประเมินรูบริกที่สร้างขึ้นมาเพื่อใช้เป็นรูบริกแบบใด
- เขียนตัวอย่างของความสามารถจากแบบที่ดีที่สุด ไปถึงแบบด้อยที่สุดในแต่ละ

จุดประสงค์

- ตัดสินใจว่าจะมีกี่ช่วงชั้น
- เขียนความสามารถในแต่ละช่วงชั้น โดยคำนึงถึงน้ำหนักของความสามารถที่ต้องเท่าเทียมกันในทุกๆ ชั้น ภาษาที่ใช้ต้องอ่านง่ายเข้าใจและต้องใช้ได้จริง

- ขึ้นตรวจสอบ ครูต้องตรวจสอบว่าแบบประเมินรูบริกที่สร้างขึ้นมีเนื้อหาที่ครอบคลุมหรือไม่ เกณฑ์มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับจำนวนช่วงชั้นหรือไม่ น้ำหนักในแต่ละช่วงชั้นมีความเท่าเทียมกันหรือไม่ ตัวอย่างที่นำไปใช้ช่วยให้นักเรียนเห็นภาพหรือไม่ มีความชัดเจนมากน้อยเพียงใด สามารถใช้วัดระดับความรู้ ความสามารถ หรือทักษะได้อย่างถูกต้อง มีความเชื่อมั่นหรือไม่ และสามารถนำไปใช้ได้จริงในการประเมินผล

2.4.7 ความสำคัญของแบบประเมินรูบริกต่อการประเมิน

ไวเนอร์ และโคเฮน (Wiener & Cohen, 1994) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบประเมิน รูบริกไว้ว่ามีประโยชน์อย่างมากต่อการประเมิน ทั้งนี้เพราะเหตุผลดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้การคาดหวังของครูที่มีต่อผลงานของนักเรียนบรรลุผลสำเร็จได้ โดยนักเรียนจะเกิดความเข้าใจ และสามารถใช้แบบประเมินรูบริกต่อการประเมินและพัฒนาชิ้นงานของตน
2. ช่วยให้ครูเกิดความกระตือรือร้นยิ่งขึ้นว่าต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้หรือพัฒนาการอะไรบ้าง
3. ช่วยให้นักเรียนสามารถระบุคุณลักษณะจากงานที่เป็นตัวอย่างได้ โดยใช้รูบริกตรวจสอบ
4. ช่วยให้นักเรียนสามารถควบคุมตนเองในการปฏิบัติงานเพื่อสู่ความสำเร็จได้
5. เป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการปฏิบัติงานต่างๆ ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี
6. ช่วยให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง ผู้สนับสนุน ผู้นิเทศ ได้เกิดความเข้าใจเกณฑ์ในการตัดสินผลงานนักเรียนที่ครูใช้
7. ช่วยในการให้เหตุผลประกอบการให้เกรดนักเรียนได้
8. ช่วยเพิ่มคุณภาพผลงานของนักเรียน (รณชัย บุญถิ๋ว, 2547 : 52 - 53)

2.5 การสอนเปียโน

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541 : 88) กล่าวว่า ในการสอนทักษะดนตรี (เปียโน) ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกบทเพลงที่จะใช้ในการเรียนด้วยตนเอง โดยกำหนดเกณฑ์ร่วมกันถึงความยากง่ายของบทเพลง หลังจากผู้เรียนบรรเลงเปียโนเพื่อแสดงความสามารถของระดับฝีมือในการปฏิบัติทักษะ เมื่อเลือกบทเพลงได้แล้ว ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์บทเพลง และหาแนวทางในการบรรเลงบทเพลงนี้ให้ไพเราะ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินผลร่วมกัน และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล

นอกจากนี้ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะในการศึกษาดนตรี ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาทำความเข้าใจและนำเสนอเนื้อหาสาระตามความคิดของตนเอง ซึ่งเป็นการปลูกฝังความคิดในเชิงสร้างสรรค์ซึ่งเป็นความต้องการของผู้เรียนอย่างมากในอันที่จะมีอิสระในการคิดการต่าง ๆ ด้วยตนเอง และควรมีโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลความสามารถของตนเองในด้านทฤษฎีและทักษะ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงความสามารถของตนเอง (ณรุทธ์ สุทธจิตต์ 2540 : 159 - 160)

การเรียนการสอนดนตรีไม่ว่าในระดับใดก็ตาม ถ้าผู้สอนมีหลักการหรือเทคนิควิธีการสอนที่ถูกต้องเหมาะสม ย่อมช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีความเข้าใจในสาระดนตรีได้ เทคนิควิธีสอนก็ยังคงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนให้ดีขึ้น การเรียนการสอนดนตรีที่ดีจึงควรเป็นวิธีการที่พัฒนามาจากหลักการหรือแนวคิดที่เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียนและสาระดนตรี (ณรุทธ์ สุทธจิตต์ 2544 : 97)

บันลือ พฤษะวัน (2534 : 139) ได้นำเสนอถึงกระบวนการในการสอนทักษะ ดังนี้

- การเลียนแบบ (Imitation) เป็นขั้นเริ่มต้นที่ครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ต้องการ เพื่อให้ผู้เรียนเลียนแบบ ทำตามตัวอย่างเป็นอันดับแรก
- การฝึกเอง ทำเอง (Manipulation) เป็นขั้นที่ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนทำเอง แสดงเอง โดยไม่ต้องดูแบบอย่างจากครู ภายใต้การตรวจสอบของครูผู้ฝึก
- การตรวจสอบแก้ไข (Precision) เป็นขั้นการตรวจสอบจากครูดูเองจนแน่ใจว่า ผู้เรียนสามารถแสดงออกได้ถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ หากยังมีสิ่งบกพร่องก็เสนอแนะให้แก้ไข หากถูกต้องแล้ว ครูอาจเพิ่มเติมเคล็ดลับหรือกลเม็ดที่จะช่วยเสริมให้การแสดงนั้นน่าดูน่าชมยิ่งขึ้นด้วยก็ได้ ซึ่งจะอยู่ที่การวินิจฉัยของครู
- การแสดงออกได้ชัดเจน คล่องแคล่ว (Articulation) เป็นขั้นที่ฝึกหลังแก้ไขตรวจสอบและเพิ่มเติมแล้ว ให้ฝึกอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้ฝึกให้เข้าขั้นคล่องตัว ไม่เคอะเขิน สามารถแสดงให้ชมหรือดูแล้วมีความเนบเนียน

- ขั้นแสดงออกหรือปฏิบัติได้ โดยอัตโนมัติ (Naturalization) ผู้เรียนมีโอกาใช้สิ่งที่ฝึกอย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนอาจพัฒนาคัดแปลงแนวการฝึกหรือมีกลเม็ดเพิ่มขึ้นก็ได้ จนสามารถแสดงออกได้โดยอัตโนมัติไม่รีรอ เป็นไปด้ธรรมชาติ

บลูม (Bloom, 1976 : 115 - 124) กล่าวว่า การสอนที่มีคุณภาพประกอบด้วยลักษณะ 4 ประการ คือ

- การให้แนวทาง (Cues) คือ คำอธิบายของครูที่ทำให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนว่าเมื่อเรียนเรื่องนั้นๆ แล้วจะต้องมีความสามารถอย่างไร ต้องทำอะไรบ้าง

- การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน (Participation) เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน

- การเสริมแรง (Reinforcement) ทั้งการเสริมแรงภายนอก เช่น การให้สิ่งของ คำชม หรือการเสริมแรงภายในตัวนักเรียนเอง เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ฯลฯ

- การให้ข้อมูลย้อนกลับและการแก้ไขข้อบกพร่อง (Feedback Corrections) จะต้องมีการแจ้งผลการเรียนและข้อบกพร่องให้นักเรียนทราบ

พรณี ช. เจนจิต (2528 : 257 – 258) ได้อ้างถึงแบบประเมินตนเอง (A Checklist for self rating) ว่า Sorensen และเพื่อนร่วมงาน ได้สร้างรายการสำรวจขึ้นสำหรับเด็กประถม โดยให้เด็กได้ประเมินตนเองเป็นเครื่องมือที่จะช่วยเด็กให้กลายเป็นคนที่มุ่งมั่นในความสำเร็จมากขึ้น ลักษณะของเครื่องมือเป็นการประเมินตนเอง ซึ่งเด็กจะประเมินตนเองโดยการศึกษาพฤติกรรมทางด้านซ้ายมือในตาราง จากนั้นให้เด็กเลือกประเภทของพฤติกรรมที่ต้องการปรับปรุง เด็กจะประเมินตนเอง เพื่อดูว่าตนเองมีการปรับปรุงขึ้นหรือไม่ ครูจะให้การเสริมแรงด้วยการชม สำหรับการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น นอกจากนั้นครูจะต้องเป็นผู้ประเมินพฤติกรรมของเด็กภายหลังจากที่โครงการนั้นเสร็จสิ้นลง เพื่อให้เห็นว่าเด็กส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

ณรุทธิ์ สุทธจิตต์ (2541 : 90 - 91) ได้กล่าวถึงการนำทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยามาประยุกต์ใช้ในการสอนดนตรี มีดังนี้

- จัดประสบการณ์ดนตรีให้มีระบบระเบียบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้สาระดนตรีอย่างเป็นลำดับขั้น และมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน

- มีการปรับปรุงเทคนิควิธีการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนสนใจเรียนดนตรีมากขึ้น

- ควรใช้เทคนิควิธีสอนหลายวิธี เพื่อเป็นการจูงใจผู้เรียน

- ในกระบวนการสอนควรสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับเสียง ก่อนการเรียนรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์ของเสียง

- ในการสอนครูควรคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสนักปฏิบัติตนตรี เพื่อสร้างความเข้าใจในเนื้อหาและทักษะดนตรี
- การเสริมแรงช่วยให้การเรียนรู้ดนตรีมีประสิทธิภาพได้
- การวัดผลการเรียนดนตรี ควรใช้เทคนิควิธีหลายๆ แบบ
- ครูควรยอมรับในความรู้ความสามารถของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดการเรียนรู้ และการประเมินผล
- ครูผู้สอนควรพิจารณาว่าอะไรเหมาะสมกับผู้เรียนที่สุด และใช้สิ่งนั้นเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนดนตรี ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนดนตรีด้วยความสนใจ มีความหมายและเจตคติที่ดีต่อวิชาดนตรี

หลักพื้นฐานในการสอนดนตรี

ณรุทธิ์ สุทธจิตต์ (2545 : 62) ได้กล่าวถึง หลักพื้นฐานในการสอนดนตรี ดังนี้

1. วางแผนระยะยาวว่าจะสอนอะไร และคาดหวังให้นักเรียนรู้อะไร
2. อธิบายโดยใช้ภาษาและการเปรียบเทียบที่เข้าใจง่ายตามวัยของนักเรียน
3. สอนนักเรียนให้เข้าใจทีละเรื่อง เพื่อป้องกันความสับสน
4. สอนให้นักเรียนรู้จักคิดหาวิธีการซ่อมของตนเองที่ฉลาดและสร้างสรรค์
5. ควรตรวจสอบในหัวข้อหรือข้อผิดพลาดเดิมๆ ที่นักเรียนยังทำไม่ได้
6. วางเป้าหมายระยะให้นักเรียน
7. พยายามสาธิตในจุดที่เป็นลักษณะเฉพาะทางดนตรี และอารมณ์เพลงมากกว่าการอธิบายแต่เพียงอย่างเดียว
8. เชื่อมโยงสิ่งใหม่กับสิ่งที่นักเรียนรู้อยู่แล้ว
9. พยายามสอดแทรกความรู้ด้านทฤษฎีดนตรี ประวัติดนตรี และสไตล์ทักษะอย่างสม่ำเสมอ

ณรุทธิ์ สุทธจิตต์ (2541 : 15) กล่าวว่า การเรียนการสอนดนตรีที่ทำให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมาย ควรอย่างยิ่งที่ครูดนตรีจะทำความเข้าใจกับเด็ก โดยใช้หลักจิตวิทยาเป็นพื้นฐานควบคู่ไปกับพัฒนาการทางดนตรี และจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยต้องคำนึงถึงทั้งเนื้อหาดนตรีและความต้องการต่างๆ ไปของผู้เรียนด้วย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านดนตรี

บำรุง กลัดเจริญ และฉวีวรรณ กิณวงศ์ (2527 : 153 - 154) ได้กล่าวถึงสิ่งที่จะทำให้การสอนได้รับผลสำเร็จ ซึ่งสิ่งสำคัญ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มีอยู่ 3 ประการ ดังนี้

- บุคลิกภาพของครู (Teacher's own personality) ครูควรมีบุคลิกภาพที่ดี มีความชำนาญในการสอน สนใจปัญหาของนักเรียน อารมณ์ดีเป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย คล่องแคล่ว ว่องไว มีรูปร่างและกิริยามารยาทดี สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนได้

- ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับธรรมชาติของการเรียนรู้ เนื่องจากการเรียนรู้นั้นเป็นการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์

- ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับลักษณะและปัญหาของนักเรียนวัยรุ่น เช่น ครูควรเอาใจใส่รูปร่างโดยทั่วไปของเด็ก สติปัญญาและอารมณ์ของเด็ก ปัญหาที่เด็กกำลังเผชิญอยู่ ซึ่งครูต้องปรับการสอนของตนให้เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจ และการเปลี่ยนแปลงของเด็ก

อรวรรณ บรรจงศิลป์ กล่าวว่า การที่นักเรียนสามารถเรียนรู้คนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ปัจจัยสำคัญอยู่ที่ตัวครูผู้สอน ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนคนตรี ครูควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนมากกว่าล้มเหลว เพื่อก่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อคนตรี สามารถสร้างความเชื่อมั่นในการกระทำครั้งต่อไป

- ให้นักเรียนปฏิบัติสิ่งที่เรียนด้วยตัวเอง หรือปล่อยให้ให้นักเรียนค้นหา ได้ตาม เพื่อหาคำตอบ

- ครูควรมีแนวคิดว่าการประสบการณ์เรียนรู้สั้นๆ ในระยะยาวอาจเป็นผลสำเร็จมากกว่าการเรียนรู้ครั้งละยาวๆ ในเวลาอันสั้น และการกระทำสิ่งเดียวในแต่ละครั้งย่อมเกิดการเรียนรู้ได้มากกว่าการกระทำในหลายๆ สิ่งพร้อมกัน

- แรงจูงใจ (Motivation) เป็นแรงเสริมที่ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จ

- การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง และควรนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในทันที

- การนำสื่อการสอนมาใช้ประกอบการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากขึ้น (อรณี หรดาณ, 2529 : 196 - 197)

2.6 พัฒนาการทางดนตรีของเด็กที่มีช่วงอายุ 7 - 12 ปี

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541 : 11 - 12) ได้กล่าวว่า ช่วง 7 - 12 ปี พัฒนาการทางความคิดของเด็กวัยนี้เจริญขึ้นเป็นลำดับ เด็กสามารถคิดเกี่ยวกับด้านรูปธรรมอย่างมีเหตุผลได้ แต่แนวความคิดทางด้านนามธรรมยังไม่พัฒนาไปมากนัก เด็กเริ่มมองสิ่งต่างๆ ในหลายแง่มุม เปียเจท์ จึงเรียกวัยนี้ว่า Concrete Operational Stage เนื่องจากความผิดเกี่ยวกับด้านรูปธรรมพัฒนาเป็นอย่างดีในเด็กวัยนี้ เด็กมีแนวคิดเกี่ยวกับความคงที่ของจำนวนความจุ ปริมาณ สามารถจัดหมู่สิ่งของ หรือสิ่งอื่นๆ ได้ มีสมาธิมากขึ้น ปรับตัวเข้ากับเพื่อนๆ และโรงเรียนได้ ชอบการให้รางวัลเมื่อทำสิ่งใดๆ สำเร็จ เด็กวัยนี้ยังไม่สามารถคิดแก้ปัญหาในลักษณะของการตั้งสมมุติฐานได้ ส่วนทางด้านพัฒนาการทางดนตรีก้าวหน้ามากขึ้น ด้านจังหวะสามารถตอบสนองจังหวะที่ซับซ้อนมากขึ้นได้ ความคงที่ของจังหวะมีมากขึ้น สามารถเล่นออสดินาโตได้ ร้องเพลงวงและแคนนอน (round and canon) ได้ ซึ่งแสดงว่าพัฒนาการด้านเสียงประสานเริ่มขึ้นในเด็กวัยนี้ สมานในการฟังมีมากขึ้น สามารถฟังเพลงบรรเลงได้ดีขึ้น ความเข้าใจในเรื่องระดับเสียงมีมากขึ้น การร้องเพลงเพี้ยนน้อยลง สามารถเล่นเครื่องทำนอง เช่น คีย์บอร์ดได้ นอกเหนือไปจากเครื่องประกอบจังหวะต่างๆ การเคลื่อนไหวเพื่อตอบสนองเสียงดนตรียังมีความสำคัญ และใช้ในการพัฒนาแนวคิดต่างๆ ทางดนตรีได้ แต่ควรมีแบบแผนมากขึ้นกว่าเด็กในวัยที่ผ่านมา

2.7 หลักสูตรวิชาเปียโนระดับต้น ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮา

หลักสูตรวิชาเปียโนขั้นต้น YAMAHA PIANO STUDY COURSE

ระยะเวลา : รวมตลอดหลักสูตรใช้เวลา ชั่วโมง เวลาฝึกซ้อมด้วยตัวเองอย่างน้อย 30 นาทีต่อวัน

คุณสมบัติผู้เรียน :

จุดประสงค์ :

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการเล่นเปียโนในระดับต้น
2. เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจ และทักษะด้านดนตรีไปใช้เพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดความซาบซึ้ง และมีสุนทริยภาพด้านดนตรี
4. เพื่อให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกทางดนตรี
5. เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้าน I.Q. และ E.Q. ควบคู่กันไป

อัตราเวลาเรียน : เรียนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง

เนื้อหาการเรียนการสอน :

1. ทักษะทางด้านดนตรี สามารถฟัง ร้องโน้ตได้ตรงตาม Pitch และถูกต้องตามหลักสากล มีทักษะการอ่าน ฟัง และเคาะจังหวะที่ซับซ้อนได้
2. ลักษณะตัวโน้ตและตัวหยุด ตัวดำ, ตัวดำประจุด, ตัวขาว, ตัวขาวประจุด, ตัวกลม, ตัวเข้บ็ต 1 ชั้น, ตัวเข้บ็ต 2 ชั้น, ตัวหยุดตัวดำ, ตัวหยุดดำประจุด, ตัวหยุดขาว, ตัวหยุดขาวประจุด, ตัวหยุดกลม, ตัวหยุดเข้บ็ต 1 ชั้น, ตัวหยุดเข้บ็ต 2 ชั้น
3. ช่วงเสียง อ่านโน้ตบนกุญแจซอลจาก G3 – G6 บนกุญแจฟาจาก C2 – F4
4. การร้อง Solfege Key C, G, F major D, A minor
5. การฟังและการร้องโน้ต สามารถฟังแยกเสียงคอร์ดต่างๆ ได้ และสามารถร้องทั้งโน้ตเดี่ยวและ โน้ตในรูปคอร์ดใน Key C, G, F major, D, A minor
6. Articulation Legato, Slur, Staccato, Ornaments การแบ่ง Phrase ของเพลงเข้าใจในการรักษาสมมูลของทำนองในบทเพลง
7. Scale และ Cadence key C, G, F, D major และ A, D, G, E minor รวมทั้งการเล่น Arpeggio และ Chromatic ใน key ดังกล่าว
8. Time Signature 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8
9. Key Signature C, G, F, D major และ A, D, G, E minor

หนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน : YAMAHA PIANO STUDY COURSE 1 - 4

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สุพิชชา แสนผูก (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องแบบประเมินตนเองสำหรับนักเรียนวิชาเปียโนแบบบูรณาการ ตรีศึกษา : นักเรียนวิชาเปียโนระดับชั้นกลางตอนต้น ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า ผลการวิจัยพบว่า แบบประเมินตนเองแบบบูรณาการเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการสอนเปียโน สามารถฝึกนักเรียนให้รู้จักการคิดวิเคราะห์ สำรวจข้อบกพร่องหรือสิ่งที่ปฏิบัติได้ดี และฝึกการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งมีผลทำให้นักเรียนเอาใจใส่เทคนิคต่างๆ ที่สำคัญในการเล่นเปียโน และพัฒนาการเล่นเปียโนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ครูและ

นักเรียนบางส่วนพบปัญหาว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปรีกมีวิธีการใช้ค่อนข้างยาก เนื้อหามีมากเกินไป ในการประเมินตนเอง แบบ Specific Outcome บางครั้งนักเรียนเล่นผิดไม่ตรงกับจุดที่ระบุไว้ และนักเรียนบางคนรู้สึกเบื่อหน่ายและเกร็งเมื่อทำการประเมินตนเอง รวมทั้งเวลาในการประเมินตนเองมีไม่เพียงพอในแต่ละชั่วโมง

พิทักษ์ นิลคอนหาวย (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างแบบวัดภาคปฏิบัติและแบบทดสอบวัดความเข้าใจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี (งานบ้าน) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยแบบวัดภาคปฏิบัติ 5 ฉบับ เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า คือ การทำความสะอาดบ้าน การซักเสื้อผ้า การรีดเสื้อผ้า การซ่อมแซมเสื้อผ้า การประกอบอาหาร (การทำลาบหมู) และแบบทดสอบวัดความเข้าใจเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก วิธีการวิจัยใช้วิธีนำแบบวัดภาคปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 1 คน ด้านการวัดผล 1 คน พิจารณาในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำไปทดลอง 3 ครั้ง การทดลองครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 เพื่อนำผลไปปรับปรุง การทดลองครั้งที่ 3 เป็นการหาคุณภาพของแบบวัดภาคปฏิบัติและแบบทดสอบวัดความเข้าใจ ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ แบบวัดภาคปฏิบัติจำนวน 5 ฉบับ มีค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ย ตั้งแต่ 0.509 - 0.861 ค่าความเชื่อมั่นของผู้สังเกตให้คะแนน 2 คน มีค่าตั้งแต่ 0.882 - 0.952 ค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ยของแบบวัดภาคปฏิบัติมีค่าตั้งแต่ 0.592 - 0.867 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดมีค่าตั้งแต่ 1.005 - 1.626 และเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละขั้นเป็น ขั้นเตรียม 20% ขั้นปฏิบัติ 40% ขั้นผลงาน 30% และขั้นกิจนิสัย 10%

วสินัย แต้ประยูร (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสามารถในการปฏิบัติงานของหัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน เขต 2 ตามการประเมินของผู้บังคับบัญชาและตนเอง ผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการโรงพยาบาลและหัวหน้าพยาบาลประเมินความสามารถของหัวหน้าพยาบาล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยทั้ง 2 กลุ่มประเมินหัวหน้าพยาบาลมีความสามารถสูงในด้านภาวะผู้นำ และความสามารถระดับปานกลางและค่อนข้างต่ำ ในด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมด้านวิชาการและการวิจัย ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการปฏิบัติงานของหัวหน้าพยาบาล โดยรวมตามการประเมินของผู้บริหารและตนเอง พบว่าไม่แตกต่างกัน แต่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในรายด้าน คือ องค์ประกอบความสามารถการบริหารด้านการจัดระบบงาน ด้านภาวะผู้นำ และด้านการฝึกอบรม การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความสามารถในการปฏิบัติงานของหัวหน้าพยาบาล พบว่าคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถของหัวหน้าพยาบาล ในขณะที่ลักษณะประชากรและประสบการณ์ในการทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานของหัวหน้าพยาบาล

วราภรณ์ คำทับทิม (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาคุณภาพของสารสนเทศจากการประเมินตนเองของโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 พบว่า สารสนเทศจากการประเมินตนเองของโรงเรียนมีความต่ำ และข้อมูลที่โรงเรียนนำมาใช้ในการตัดสินระดับคุณภาพ ไม่ครอบคลุมลักษณะของข้อมูลทั้งหมด ความลำเอียงเกิดจากการประเมินตนเองของโรงเรียน พบว่าส่วนใหญ่ประเมินสูงกว่าผู้เชี่ยวชาญ โดยมีแหล่งที่เกี่ยวข้องในการทำให้เกิดความลำเอียง 3 แหล่ง ดังนี้ 1) ผู้ประเมิน 2) กระบวนการประเมินตนเองของโรงเรียน และ 3) ผู้บริหารโรงเรียน ในด้านผลกระทบจากการประเมินตนเองพบว่า โรงเรียนได้พยายามพัฒนาตนเองเพื่อให้ได้มาตรฐาน นอกจากนี้การรายงานได้ช่วยให้ทิศทางการพัฒนาโรงเรียน และกระตุ้นให้โรงเรียนมีการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านการจัดระบบข้อมูลเพื่อการประเมิน

งานวิจัยในต่างประเทศ

พีเรส (Perez, 1978 : 3496) ได้สร้างแบบประเมินภาคปฏิบัติสำหรับใช้ในประเทศฟิลิปปินส์ ลักษณะของแบบประเมินภาคปฏิบัติ ประกอบด้วยแบบประเมินด้านทักษะการสังเกต 11 ข้อ ด้านทักษะการเปรียบเทียบ 6 ข้อ ด้านทักษะการหาจำนวน 8 ข้อ ด้านทักษะการจำแนกประเภท 1 ข้อ ด้านทักษะการลงข้อสรุป 7 ข้อ ด้านทักษะการทำนาย 5 ข้อ และด้านทักษะการทดลอง 11 ข้อ เมื่อนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ โดยคำนวณด้วยสูตร $KR - 20$ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 ค่าความยากเฉลี่ยเท่ากับ 0.39 และมีค่าอำนาจจำแนกที่มีประสิทธิภาพในการนำไปใช้ มีจำนวน 48 ข้อ ถือว่าเป็นแบบประเมินที่พัฒนาขึ้นให้มีความสัมพันธ์กับเกณฑ์ภายนอก คือ The Individual Competency Measures อยู่ในระดับสูงและแบบประเมินอีกฉบับหนึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปใช้กับเกณฑ์การทำวิจัยเกี่ยวกับทักษะกระบวนการด้านวิทยาศาสตร์ได้

เดวิด โคล และคนอื่นๆ (David A. Cole, et al, 1997 : 55 - 70) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินตนเองที่แสดงให้เห็นประสิทธิภาพ และโครงสร้างของความสัมพันธ์ของการประมาณค่าการรับรู้ตนเอง เกี่ยวกับความสามารถโดยครู เพื่อน และผู้ปกครอง ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการรายงานในภาพรวม มีความสอดคล้องระหว่างการประเมินตนเองและการประเมินโดยผู้อื่นมากกว่าการรายงานเฉพาะด้านประสิทธิภาพ และโครงสร้างของความสัมพันธ์เหล่านี้มีความหลากหลายขึ้นอยู่กับเพศ วุฒิการศึกษา และประเภทของผู้ประเมิน

ไอเยวาร์น (Iyewaran, 1987 : 102) ได้สร้างแบบประเมินภาคปฏิบัติงานในด้านการเลี้ยงดูเด็กในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และวิทยาลัยชุมชนในไอโอวา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและวิทยาลัยชุมชนในไอโอวา จำนวน 84 คน

ซึ่งได้ทำการประเมินในปี ค.ศ. 1996 และได้สร้างแบบประเมินขึ้น 5 ฉบับ โดยนำแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน 2 คน โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ได้ค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน 2 คน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.61 - 0.69 ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินมีค่าอยู่ระหว่าง 0.65 - 0.72 ซึ่งหาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach สำหรับค่าเฉลี่ยของผลการประเมินภาคปฏิบัติมีค่าเท่ากับ 56.76 คิดเป็นร้อยละ 63 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.52

บัวแมน (Boorman, 1991 : 194) ได้สร้างแบบประเมินภาคปฏิบัติงานในวิชาฟิสิกส์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 219 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนวิชาฟิสิกส์จากโรงเรียนในชนบทในเมืองนิวยอร์ก ซึ่งได้ทดสอบในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1990 โดยใช้แบบประเมินจำนวน 7 ฉบับ ซึ่งได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นครูสอนวิชาฟิสิกส์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นผู้ตรวจสอบ ผลปรากฏว่าแบบประเมินมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และหาความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันมีค่าเท่ากับ 0.49 ส่วนความเชื่อมั่นของแบบประเมินหาโดยใช้สูตรวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81

ไนท์ (Knight, 1991 : 188) ได้สร้างแบบประเมินวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับ 5 ในรัฐมิชิแกน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับ 5 จำนวน 37 คน ข้อทดสอบที่สร้างขึ้นมีจำนวน 26 ข้อ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา แต่ละข้อมีค่าความเที่ยงตรงเกิน 0.75 และได้ค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล (Point Biserial Correlation) ซึ่งแบบประเมินแต่ละข้อมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.19 - 0.74 สำหรับค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน 2 คน มีค่าเท่ากับ 0.78 ซึ่งหาโดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินมีค่าเท่ากับ 0.70 หาโดยใช้สูตร KR - 20

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการฝึกทักษะการคิดโดยใช้แบบประเมินตนเองแบบบูรณาการสำหรับนักเรียนเปียโนอายุ 7 - 12 ปี ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮา ปิ่นเกล้า การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 แหล่งข้อมูล
- 3.2 ผู้ให้ข้อมูล
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการสร้าง
- 3.4 วิธีการดำเนินงานและการเก็บข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

3.1 แหล่งข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยใช้วิธีการสืบค้นข้อมูลที่หลากหลาย จากห้องสมุดของสถาบันการศึกษาต่างๆ เช่น สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยมหิดล ห้องสมุดวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ หอสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต แล้วนำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าที่ได้ มาสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3.2 ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลมี 2 กลุ่ม ดังนี้

- 1) ครูผู้สอนวิชาเปียโนระดับชั้นต้นของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮา จำนวน 10 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งเป็นครูสอนวิชาเปียโนระดับชั้นต้น ทำการสอนเพลงจากหนังสือ YAMAHA PIANO STUDY COURSE 3 เป็นเวลา 2 ปีขึ้นไป

2) นักเรียนเปียโนที่เรียนเปียโนระดับขั้นต้นอายุ 7 – 12 ปี ซึ่งใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และวิธีการสร้าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 แบบ คือ

3.3.1 แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

3.3.2 แบบสอบถามครูเพื่อใช้ประเมินความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค

3.3.3 แบบสัมภาษณ์นักเรียนเพื่อใช้ประเมินความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้ของแบบประเมินของแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค

3.3.1 วิธีการสร้างแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนวิชาเปียโน ระดับต้นของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮา ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

- 1) บทเพลง
- 2) คู่มือประกอบการใช้
- 3) ใบบันทึกผลการประเมิน

1) บทเพลง ผู้วิจัยนำเพลงจากหนังสือ YAMAHA PIANO STUDY COUSE 3 จำนวน 6 เพลง นำมาพิจารณาร่วมกับครูผู้สอนเปียโนและให้ครูเลือกใช้เพียง 3 เพลง จากนั้นทำเป็นแบบประเมินรูปรีค คือ เป็นรูปแบบที่ระบุถึงสิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผลในเพลงนั้นๆ ระบุจำนวนจุดที่นักเรียนมักจะเล่นผิดพลาดโดยระบุไว้ในผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งสามารถนำมาใช้ประเมินได้กับทุกบทเพลง

ตัวอย่างบทเพลง

Musette Traditional

Moderato

The musical score for 'Musette' is presented in a standard piano format. It begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The time signature is 6/8. The tempo is marked 'Moderato'. The score is divided into four systems, each with a measure number (1, 5, 9, 13) at the beginning. The melody is played in the treble staff, and the piano accompaniment is in the bass staff. The melody consists of a series of eighth and sixteenth notes, with a tie in the 12th measure. The piano accompaniment consists of a steady eighth-note pattern in the bass staff.

เพลง Musette จุดที่นักเรียนมักเล่นผิดได้แก่ โน้ตตัวลาที่ถูกทำให้ลากเสียงยาว (Tie) นักเรียนมักจะเผลอกดโน้ตเดิมซ้ำแทนการลากเสียงยาวจนครบจังหวะ การให้คะแนนคุณลักษณะของจุดนี้เป็นดังนี้

1) ความสามารถระดับดาวเพชร มีค่า 4 คะแนน

- สามารถเล่นตามค่าของตัวโน้ตและตัวหยุดได้ถูกต้องทั้งเพลง
- สามารถบรรเลง Tie ได้ครบตามที่ส่วนโน้ตกำหนด โดยเฉพาะในตอนที่ 12 ได้ครบ

โดยเสียงไม่ขาด

2) ความสามารถระดับดาวทอง มีค่า 3 คะแนน

- สามารถเล่นตามค่าของตัวโน้ตและตัวหยุดได้ถูกต้องทั้งเพลง

- สามารถบรรเลง Tie ได้ครบตามที่ส่วนโน้ตกำหนด แต่ในครั้งที่ 12 กดโน้ตตัว
ลาช้าแทนการลากเสียงต่อเนื่อง (Tie)

3) ความสามารถระดับดาวเงิน มีค่า 2 คะแนน

- สามารถเล่นตามค่าของตัวโน้ตและตัวหยุดได้ถูกต้องแต่ยังมีผิดพลาดบางจุด
- บรรเลงตัวโน้ตที่ถูก Tie ได้ครบจังหวะบ้าง ไม่ครบจังหวะบ้าง และในครั้งที่ 12
โน้ตตัวลาช้าแทนการลากเสียงต่อเนื่อง (Tie)

4) ความสามารถระดับดาวดิน มีค่า 1 คะแนน

- เล่นค่าของตัวโน้ตและตัวหยุด ถูกบ้าง ไม่ถูกบ้าง
- ไม่ลากเสียงต่อเนื่องในโน้ตที่ถูก Tie แต่กดโน้ตเดิมซ้ำอีกจังหวะแทน

ลักษณะของตารางแสดงช่วงชั้นความสามารถพร้อมคำอธิบายคุณลักษณะของความสามารถ

ช่วงชั้น ความสามารถ	คำอธิบายคุณลักษณะของความสามารถ	คะแนนระบุค่า ความสามารถ
ดาวเพชร	นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องทั้งหมด	4
ดาวทอง	นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ดี แต่ยังมีผิดพลาดบ้างบางจุด	3
ดาวเงิน	นักเรียนพอจะสามารถปฏิบัติได้ แต่ยังมีผิดพลาดหลายจุด	2
ดาวดิน	นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ในระดับเริ่มต้น ควรมีการ ปรับปรุง	1

2) กลุ่มมือประกอบการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปrikโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
สำหรับครูและนักเรียน กลุ่มมือการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปrikสำหรับครูจะประกอบด้วย
หลักการและเหตุผลการสร้างแบบประเมินตนเอง องค์ประกอบของแบบประเมินตนเองแบบรูปrik
ลักษณะเฉพาะของแต่ละบทเพลงที่นำมาสร้างแบบประเมินตนเองแบบรูปrik และขั้นตอนในการใช้
แบบประเมินตนเองแบบรูปrik

ในส่วนของกลุ่มมือประกอบการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปrikสำหรับนักเรียนจะ
ประกอบด้วยขั้นตอนในการใช้แบบประเมินตนเอง และองค์ประกอบของแบบประเมินตนเอง ทั้งนี้
เพื่อให้ครูและนักเรียนสามารถใช้เป็นคู่มือประกอบการประเมินตนเองแบบรูปrikโดยการคิดอย่างมี
วิจารณญาณได้อย่างเข้าใจและถูกต้อง

3) ใบบันทึกผลการประเมิน ผู้วิจัยได้ทำการสร้างใบบันทึกผลการประเมินตนเองแบบรูปรีดโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับครูและนักเรียน เพื่อใช้ในการบันทึกข้อมูลการประเมินตนเอง โดยครูจะทำการบันทึกผลการปฏิบัติของนักเรียนด้วย เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบว่านักเรียนสามารถประเมินตนเองได้อย่างถูกต้องหรือไม่ และใบบันทึกผลการประเมินจะถูกนำมาใช้ในการวัดความก้าวหน้าของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนนำมาประกอบการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องในภายหลัง ซึ่งใบบันทึกผลการประเมินของครูและนักเรียนจะเป็นรูปแบบเดียวกัน

ตารางแสดงตัวอย่างแบบบันทึกผลการประเมิน

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
1. ทำทางการเล่นเปียโน 10%				
2. จังหวะ 10%				
3. ระดับเสียง 15%				

วิธีสร้างแบบสอบถามครูเพื่อประเมินคุณภาพของรูปรีดโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามครูเพื่อประเมินคุณภาพของแบบประเมินตนเองแบบรูปรีดโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแล้วนำมาแก้ไขเพื่อส่งให้ครูผู้สอน 10 คน ทำการประเมินคุณภาพหลังจากนำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีดไปใช้แล้ว

แบบสอบถามครูเพื่อประเมินคุณภาพประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นเรื่องเกี่ยวกับ

- 1) ความยาก-ง่ายในการใช้แบบประเมิน
- 2) ความเหมาะสมของเนื้อหาที่ใช้ในการประเมิน
- 3) ภาษาที่ใช้
- 4) การกำหนดผลการเรียนรู้ครอบคลุมหรือไม่

5) การกำหนดช่วงชั้นความสามารถครอบคลุมหรือไม่

6) ตำแหน่งที่มักเล่นผิดพลาดระบุได้เหมาะสมหรือไม่

ตอนที่ 2 ผลจากการนำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคไปใช้กับนักเรียน

1) แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการสอนเปียโนของครูหรือไม่

2) การใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคสามารถฝึกให้นักเรียนเกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณคือสามารถพบข้อบกพร่องด้วยตนเองและหาวิธีแก้ไขข้อบกพร่องนั้นๆ ได้ด้วยตนเองหรือไม่

3) แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีผลทำให้นักเรียนพัฒนาการเล่นเปียโนของตนเองได้มากขึ้นหรือไม่ เพียงใด

4) ท่านพบปัญหาจากการนำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคไปใช้กับนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการสร้างและการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

วิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์นักเรียนในการประเมินคุณภาพของแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ประวัติส่วนตัวของนักเรียน

ตอนที่ 2 การนำแบบประเมินไปใช้ในด้านความยาก – ง่ายของการใช้ ภาษาที่ใช้ ตำแหน่งที่ระบุการเล่นผิด

ตอนที่ 3 ผลจากการที่นักเรียนใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้และสร้างแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค โดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

หลังจากที่ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเสร็จแล้วได้นำไปปรึกษากับอาจารย์ผู้สอนเปียโนที่เชี่ยวชาญการสอนเปียโนในโรงเรียน และอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นจึงนำมาแก้ไขปรับปรุง

3.4 วิธีการดำเนินงานและการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินประเมินตนเองแบบรูปรีดโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ไปให้ครูผู้สอนเปียโนระดับต้นจำนวน 10 คน โดยขอให้ผู้สอนแต่ละท่านนำแบบประเมินนี้ไปใช้กับเด็ก 3 คน รวมจำนวนเด็ก 30 คน โดยมีระยะเวลาที่ใช้ประมาณเพลงละ 2 – 3 คาบๆ ละ 60 นาที

หลังจากนักเรียนทำการประเมินตนเองแล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ครูประเมินคุณภาพของแบบประเมินตนเอง และนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์นักเรียน เพื่อประเมินคุณภาพของแบบประเมินตนเอง

จากนั้นผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามครูและ แบบสัมภาษณ์นักเรียน ทำการตรวจสอบ

3.5 การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามครูและแบบสัมภาษณ์นักเรียน เกี่ยวกับแบบประเมินคุณภาพของแบบประเมินตนเองแบบรูปรีดโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ แล้วนำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์มาสรุป และนำเสนอเป็นเอกสารรายงาน โดยใช้วิธีการนำเสนอเชิงพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูบริก โดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนเปียโนอายุ 7 - 12 ปี ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า ปีนเกล้า ผลการวิจัยได้จากแบบสอบถามครูและแบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับคุณภาพของแบบประเมินตนเองแบบรูบริก ได้ผลการวิจัยดังนี้

4.1 ผลของการประเมินคุณภาพของรูบริกจากการประเมินของครูผู้สอน

แบบประเมินคุณภาพของรูบริกเพื่อให้ครูผู้สอนประเมินมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามคุณภาพของแบบประเมินตนเองแบบรูบริก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนวิชาเปียโนระดับขั้นต้น ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า ปีนเกล้า จำนวน 10 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยได้กำหนดคุณลักษณะของครูผู้สอน ดังนี้คือ เป็นครูสอนวิชาเปียโนระดับขั้นต้น ซึ่งทำการสอนโดยใช้หนังสือ Yamaha Piano Study Course Book 3 มาเป็นเวลา 2 ปีขึ้นไป โดยครูผู้สอนจะนำแบบประเมินตนเองแบบรูบริกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปใช้กับนักเรียนที่มีอายุ 7 – 12 ปี โดยให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง

ข้อมูลจากแบบสอบถามของครู

ผลการประเมินคุณภาพจากแบบประเมินตนเองแบบรูบริกโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณของครูผู้สอน 10 ท่าน ได้ผลดังนี้

ตอนที่ 1 คุณภาพของแบบประเมินตนเองแบบรูบริก จากแบบสอบถามครูผู้สอน ได้ผลดังนี้

1) ครูทั้ง 10 คน มีความคิดเห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูบริกมีวิธีการใช้ที่ง่าย เนื่องจากมีวิธีการใช้อธิบายไว้อย่างชัดเจน

2) ครูจำนวน 8 คน มีความคิดเห็นว่าเนื้อหา เช่น ทำท่าทางการเล่น, จังหวะ, ระดับเสียง, คำตัวโน้ตและตัวหยุด เป็นต้น ในแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีความยาก-ง่ายเหมาะสม

3) ครูจำนวน 2 คน มีความคิดเห็นว่าเนื้อหา เช่น ทำท่าทางการเล่น, จังหวะ, ระดับเสียง, คำตัวโน้ตและตัวหยุด เป็นต้น ในแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีความยาก-ง่ายไม่เหมาะสม ได้ให้เหตุผลว่า เด็ก 7 ขวบเล็กเกินไปที่จะอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาที่มีรายละเอียดค่อนข้างมาก ในแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค

4) ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าภาษาที่ใช้ในการอธิบายแต่ละหัวข้อในแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคเข้าใจง่าย มีครูเพียง 1 คนที่เห็นว่าภาษา อธิบายเข้าใจง่ายแต่อาจมีรายละเอียดมากเกินไปสำหรับเด็กบางคนทำให้ อ่านแล้วไม่ค่อยเข้าใจในตอนแรก แต่เมื่อครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมจึงเข้าใจ

5) ครูทุกคนมีความคิดเห็นว่า แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังครอบคลุมทุกรายละเอียดของบทเพลง เพราะกำหนดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละบทเพลง

6) ครูทุกคนมีความคิดเห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค ได้กำหนดช่วงชั้นความสามารถออกเป็น 4 ช่วงชั้นได้อย่างเหมาะสม เพราะสามารถทำให้นักเรียนทราบระดับความสามารถว่าตนเองอยู่ในระดับใด

7) ครูจำนวน 8 คน มีความคิดเห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีการระบุตำแหน่งที่นักเรียนมักจะบรรเลงผิดพลาดลงในแต่ละช่วงชั้นความสามารถได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม

8) ครูจำนวน 2 คนมีความคิดเห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีการระบุตำแหน่งที่นักเรียนมักจะบรรเลงผิดพลาดลงในแต่ละช่วงชั้นความสามารถไม่เหมาะสม เพราะ พบว่าบางครั้ง ที่นักเรียนบรรเลงผิดพลาดไม่ตรงกับจุดที่ระบุไว้ทำให้ไม่สามารถระบุระดับความสามารถของตนเองได้

ตอนที่ 2 ผลจากการนำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคไปใช้กับนักเรียน

1) ครูทุกคนมีความคิดเห็นว่า แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการสอนเปียโนของครู เพราะสามารถทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาการเล่นเปียโนของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) ครูทุกคนมีความคิดเห็นว่า การใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคนักเรียนสามารถฝึกให้นักเรียนเกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณคือ สามารถพบข้อบกพร่องและหาวิธีแก้ไขข้อบกพร่องนั้นๆ ได้ด้วยตนเอง

3) ครูทุกคนมีความเห็นว่า การใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค ทำให้นักเรียนเอาใจใส่เทคนิคต่างในบทเพลงที่เรียนมากขึ้น เพราะในแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีการระบุเทคนิคสำคัญๆ ที่ควรระมัดระวังเวลาบรรเลงไว้อย่างชัดเจน

4) ครูทุกคนมีความคิดเห็นว่า แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีผลทำให้นักเรียนพัฒนาการบรรเลงเปียโนของตนเองได้ดีขึ้น ซึ่งควรให้นักเรียนได้ฝึกประเมินตนเองเป็นประจำจะยังทำให้นักเรียนพัฒนาได้อีกขึ้นไปอีก

5) ครูจำนวน 4 คน ไม่พบปัญหาใดๆ จากการนำแบบประเมินรูปรีคไปใช้กับนักเรียน และ ครูจำนวน 6 คน พบปัญหาจากการนำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคไปใช้กับนักเรียน ดังนี้

- แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคเป็นเครื่องมือที่ดี แต่อาจจะไม่เหมาะกับนักเรียนทุกคน นักเรียนบางคนอาจจะเด็กเกินไปสำหรับเครื่องมือนี้ ทำให้ใช้เวลาในการประเมินค่อนข้างนาน แต่ถ้าได้ฝึกเป็นประจำน่าดีขึ้น

- ภาษาที่ใช้มีรายละเอียดแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยในแต่ละข้อ นักเรียน ที่อายุน้อยสามารถแยกแยะความแตกต่างได้ยาก

- นักเรียนไม่สามารถระบุระดับความสามารถของตนเองได้เนื่องจากจุดที่บรรเลงผิดไม่ตรงกับที่มีระบุไว้ในแบบประเมิน

- นักเรียนมีอาการตื่นเต้นกว่าปกติเมื่อรู้ว่าจะต้องประเมินตนเองทำให้เกร็งและเล่นผิดมากกว่าปกติ

- นักเรียนที่ไม่มีเปียโนที่บ้านทำให้ไม่สามารถฝึกซ้อมต่อเนื่องจากที่ทำการประเมินในเวลาเรียนและไม่สามารถแก้ไขจุดที่บรรเลงผิดพลาดได้ เมื่อถึงชั่วโมงเรียนทำให้พัฒนาได้ไม่เต็มที่

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการสร้างและการนำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคไปใช้

- 1) แบบประเมินรูปรีคเป็นเครื่องมือที่ดี น่าจะมีทำในบทเพลงอื่นๆ ด้วย
- 2) ควรมีการปรับปรุงการระบุจุดที่มักจะบรรเลงผิดพลาดให้มีความแม่นยำมากขึ้น
- 3) ควรให้นักเรียนได้ทำการประเมินตนเองเป็นประจำ เพื่อจะได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

4) แบบประเมินตนเองแบบรูปกริสามารถนำมาเป็นสื่อเสริมการเรียนการสอนวิชาเปียโนได้เป็นอย่างดี เพราะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและการฝึกซ้อมเป็นอย่างดี

5) การประเมินตนเองแบบรูปกริทำให้นักเรียน เอาใจใส่ในรายละเอียด และระมัดระวังในการบรรเลงเปียโนมากยิ่งขึ้นเพราะต้องการอยู่ระดับความสามารถสูงสุด (ดาวเพชร)

4.2 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ของนักเรียน

ผลของการประเมินคุณภาพรูปกริแบบประเมินตนเองรูปกริโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ จากนักเรียนจำนวน 30 คน พบดังนี้

ตอนที่ 1 ประวัติส่วนตัวนักเรียน

- มีนักเรียนอายุ 7 ปี จำนวน 2 คน
- มีนักเรียนอายุ 8 ปี จำนวน 3 คน
- มีนักเรียนอายุ 9 ปี จำนวน 4 คน
- มีนักเรียนอายุ 10 ปี จำนวน 9 คน
- มีนักเรียนอายุ 11 ปี จำนวน 10 คน
- มีนักเรียนอายุ 12 ปี จำนวน 2 คน

ตอนที่ 2 คุณภาพของแบบประเมินตนเองแบบรูปกริ

1) นักเรียนจำนวน 23 คน มีความคิดเห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปกริ มีวิธีการใช้ที่ง่าย เนื่องจากก่อนทำการประเมินตนเอง ครูผู้สอนได้ให้อ่านคู่มือการใช้สำหรับนักเรียนให้ละเอียด และช่วยอธิบายข้อซักถามของนักเรียนก่อนการใช้เครื่องมือ จึงทำให้เข้าใจวิธีใช้ได้โดยไม่สับสน

- นักเรียนจำนวน 7 คน มีความเห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปกริมีวิธีใช้ค่อนข้างยาก เนื่องจากแบบประเมินมีหัวข้อเยอะเกินไป ตัวหนังสือเยอะทำให้ขี้เกียจอ่าน และบางคนอ่านไม่ละเอียดจึงทำให้มีปัญหาเวลาใช้แบบประเมิน

2) นักเรียนจำนวน 23 คน มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาในแบบประเมินตนเอง แบบรูปกริมีความยาก-ง่ายที่เหมาะสม เนื่องจากเนื้อหาในแบบประเมินตนเองแบบรูปกริทำให้นักเรียนสามารถรู้ได้ว่าจะสามารถเล่นเพลงออกมาได้ดีจะต้องทำอย่างไรบ้าง เนื้อหาไม่ยากเกินไปจะทำความเข้าใจ

- นักเรียนจำนวน 7 คน มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาในแบบประเมินตนเอง แบบรูปรีค มีความยาก-ง่ายไม่เหมาะสม เนื่องจากแบบประเมินตนเอง แบบรูปรีคมีรายละเอียดเนื้อหามากเกินไป จนบางครั้งทำให้สับสนในรายละเอียดที่ใกล้เคียงกัน

3) นักเรียนจำนวน 2 คน มีความคิดเห็นว่าภาษาที่ใช้ในการอธิบายแต่ละหัวข้อในแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคเข้าใจยาก เนื่องจากบางรายละเอียดของหัวข้อในแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค แตกต่างกันไปเล็กน้อยทำให้บางครั้งแยกแยะได้ยาก ทำให้เกิดความสับสนในการใช้แบบประเมิน

4) นักเรียนจำนวน 26 คน มีความเห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค มีการระบุตำแหน่งที่นักเรียนมักจะบรรเลงผิดพลาดลงไปในแต่ละช่วงชั้นของระดับความสามารถได้เหมาะสม เพราะว่าเมื่อได้ทำการฝึกประเมินตนเองตามแบบประเมินตนเองแล้วพบว่ามิชชั่นผิดพลาดตรงจุดใด และรู้ว่าตนเองอยู่ในระดับความสามารถใด และทราบว่าต้องแก้ไขข้อผิดพลาดตรงจุดใดบ้าง

- นักเรียนจำนวน 4 คนมีความเห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีการระบุตำแหน่งที่นักเรียนมักจะบรรเลงผิดพลาดลงไปในแต่ละช่วง ชั้นของระดับความสามารถไม่เหมาะสม เพราะว่าบางครั้งบรรเลงผิดไม่ตรงกับที่ระบุไว้ในแบบประเมิน ทำให้ไม่สามารถระบุได้ว่าตนเองมี ความสามารถอยู่ในระดับใด

ตอนที่ 3 ผลจากการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค

1) นักเรียนจำนวน 30 คน มีความเห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนเปียโน โดยให้เหตุผลดังนี้

- ทำให้ทราบว่าตนมีความสามารถอยู่ในระดับใด และเห็นข้อผิดพลาดของตนเองชัดเจนยิ่งขึ้นทำให้หาวิธีแก้ไขได้ตรงจุด

- ทำให้สามารถพัฒนาการเล่นได้ดียิ่งขึ้น

- ทำให้การเรียนมีสีสันขึ้นไม่น่าเบื่อ มีกิจกรรมให้ทำเพิ่มเวลาเรียน

- ได้ฝึกการฟังมากขึ้น ได้ฟังเพลงที่ตนเองมากขึ้นทำให้รู้ว่าจริงๆ แล้ว ตนเองเล่นเป็นอย่างไร

- ทำให้เอาใจใส่เทคนิคต่างๆ มากขึ้น มีความละเอียดในการเล่นเพลงมากขึ้น

- ทำให้เล่นเพลงได้ถูกต้องและไพเราะยิ่งขึ้น

2) นักเรียนจำนวน 30 คน มีความคิดเห็นว่าการใช้แบบประเมินตนเอง แบบรูปรีค สามารถ ฝึกให้รู้จักวิธีการคิดอย่างมีวิจารณญาณคือสามารถพบข้อบกพร่องด้วยตนเองและหาวิธีแก้ไขข้อบกพร่องนั้นๆ ได้ด้วยตนเอง โดยนักเรียนได้ให้เหตุผลว่า การได้ประเมินตนเองทำให้รู้

ข้อผิดพลาดด้วยตนเอง และได้ฝึกแก้ไขจุดที่เล่นผิดด้วยตนเอง หลังจากได้ใช้แบบประเมินแล้วทำให้ระดับระว่างในการเล่นเพิ่มขึ้น และสามารถเล่นเพลงได้ดีขึ้น

3) นักเรียนจำนวน 30 คน มีความคิดเห็นว่าการใช้แบบประเมินตนเอง แบบรูปรีคมีผลทำให้นักเรียนเอาใจใส่เทคนิคต่างๆ ที่สำคัญในการเล่นเปียโนมากขึ้น โดยให้เหตุผลว่าเพราะในแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีการระบุถึงเทคนิคต่างๆ ไว้อย่างชัดเจน ทำให้ทราบว่าต้องระมัดระวัง และใส่ใจกับการเล่นเทคนิคอะไรบ้างในเพลงนั้นๆ

4) นักเรียนจำนวน 30 คนมีความเห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาการเล่นเปียโนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยให้เหตุผลว่ารายละเอียดต่างๆ ในแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคทำให้นักเรียนเอาใจใส่ในบทเพลงที่เรียนมากขึ้น ทั้งในเนื้อหาและการฝึกซ้อม ทำให้ทราบข้อผิดพลาดได้ด้วยตนเองไม่ต้องรอรูบอกทุกครั้งไปทำให้สามารถหาวิธีแก้ไขเองได้ และแบบประเมินตนเองยังช่วยกระตุ้นให้ขยันฝึกซ้อมมากขึ้น

5) นักเรียนจำนวน 20 คน ไม่พบปัญหาจากการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค

นักเรียนจำนวน 10 คนที่พบปัญหา ปัญหาที่พบจากการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค ได้แก่

- บางครั้งนักเรียนเล่นผิดไม่ตรงกับที่มีระบุไว้ในแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค ทำให้ไม่สามารถระบุได้ว่าตนเองมีความสามารถในระดับใด
- นักเรียนบางคนไม่มีเปียโนที่บ้านทำให้การฝึกซ้อมทำได้ไม่เพียงพอแก่การปรับปรุงข้อผิดพลาดที่พบหลังทำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค ทำให้ไม่สามารถฝึกซ้อมเพื่อแก้ไขปัญหาที่พบได้อย่างเต็มที่
- บางครั้งรู้สึกเครียดที่จะต้องประเมินตนเองทำให้เกร็งและเล่นผิดมากกว่าปกติ ส่งผลให้ผลจากการประเมินตนเองออกมาไม่ดีเท่าที่ควร
- บางครั้งรู้สึกเบื่อหน่ายที่จะต้องประเมินตนเองเพราะแบบประเมินมีลายข้อและมีรายละเอียดต้องดูมาก

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการสร้างแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค

1) แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคเป็นแบบประเมินที่ดี ทำให้ทราบว่าตนเองมีความสามารถอยู่ในระดับใด และจะต้องแก้ไขในจุดใดจึงจะมีความสามารถเพิ่มขึ้น

2) ควรมีแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคในเพลงอื่นๆ ด้วยจะเพื่อจะได้สามารถฝึกการประเมินตนเองได้เพื่อจะได้พัฒนาการเล่นได้ดียิ่งขึ้นในทุกๆ เพลง

3) แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคทำให้ขยันซ้อมมากขึ้น เพราะต้องการให้ประเมินตนเองได้ในระดับที่ดีขึ้นมากๆ

สรุปว่า

ครูผู้สอนโดยรวมมีความคิดเห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปรีดโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถนำมาเป็นเครื่องมือในการช่วยสอนให้แก่แก่นักเรียนวิชาเปียโนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะนอกจากช่วยสอนทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณแล้ว การทำแบบประเมินตนเองยังกระตุ้นนักเรียนในด้านอื่นๆ ด้วย เช่น ความเอาใจใส่ในรายละเอียดของบทเพลงมากขึ้น ขยันฝึกซ้อมมากขึ้น

นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการทำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีดโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์เพื่อหาจุดผิดพลาดอีกทั้งยังต้องหาวิธีแก้ไขจุดผิดพลาดนั้นด้วยตัวเอง ทำให้มีการพัฒนาฝีมือการเล่นมากยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีด โดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนเปียโนอายุ 7 - 12 ปี ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า ปิ่นเกล้า มีวัตถุประสงค์เพื่อ(1) ศึกษาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีด เป็นสื่อการสอน (2) เพื่อประเมินคุณภาพของแบบประเมินตนเองแบบรูปรีด โดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ (1) ครูผู้สอนวิชาเปียโนระดับต้นของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า ปิ่นเกล้า จำนวน 10 คน (2) กลุ่มนักเรียนเปียโนที่เรียนเปียโนระดับต้นของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า และใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ (1) แบบประเมินตนเองแบบรูปรีด โดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (2) แบบสอบถามครูในการประเมินคุณภาพของของแบบประเมินตนเองแบบรูปรีด โดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (3) แบบสัมภาษณ์นักเรียนในการประเมินคุณภาพของของแบบประเมินตนเองแบบรูปรีด โดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยได้มาจากการตอบแบบสอบถามของครูผู้สอน และจากการสัมภาษณ์นักเรียน เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของแบบประเมินตนเองแบบรูปรีดสำหรับนักเรียนวิชาเปียโนระดับชั้นต้น ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า ปิ่นเกล้า ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 จากแบบสอบถามครูผู้สอนในด้านคุณภาพของแบบประเมินตนเองแบบรูปรีดโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า

ตอนที่ 1 ด้านคุณภาพของแบบประเมิน

ครูผู้สอนทั้ง 10 คน มีความเห็นตรงกันว่า แบบประเมินตนเองแบบรูปรีด มีวิธีใช้ง่าย มีผลการเรียนรู้ที่คาดหวังครอบคลุมทุกรายละเอียดของบทเพลง และวิธีการกำหนดช่วงชั้นความสามารถออกเป็น 4 ช่วงชั้นที่เหมาะสม แต่ในเรื่องของความยาก – ง่าย และการระบุตำแหน่งที่

นักเรียนมักจะบรรเลงผิดพลาดนั้นมีครู 2 คน มีความเห็นว่าไม่เหมาะสมโดยครูทั้ง 2 คนได้ให้เหตุผลว่า เด็กบางคนต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจเนื้อหาแต่ละข้อจึงจะสามารถประเมินตนเองได้ และนักเรียนบางคนก็ไม่สามารถระบุระดับความสามารถของตนเองได้เนื่องจากจุดที่ตนบรรเลงไม่ถูกต้องนั้นไม่ตรงกับที่มีระบุไว้ในแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ผลจากการนำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีดไปใช้กับนักเรียน

ครูผู้สอนทั้ง 10 คน มีความเห็นตรงกันว่า แบบประเมินตนเองแบบรูปรีด มีความเหมาะสมสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนเปียโนได้ เนื่องจากช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณทำให้มีพัฒนาการในการเล่นเปียโนมากขึ้น เพราะในแบบประเมินตนเองแบบรูปรีดกระตุ้นให้ผู้เรียนเอาใจใส่ในรายละเอียดของบทเพลงที่ต้องบรรเลงมากขึ้น และทราบจุดผิดพลาดของตนเอง ได้ลองคิดหาวิธีแก้ไขจุดผิดพลาดที่เกิดขึ้นด้วยตัวเอง ทั้งยังขยันฝึกซ้อมเพิ่มขึ้น เพราะต้องการยกระดับความสามารถของตนเองให้ไปถึงระดับสูงสุด(ดาวเพชร)ให้ได้

ในการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีดในครั้งนี้ มีครู 6 คนที่พบปัญหาในการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีดดังต่อไปนี้

รูปรีดเป็นเครื่องมือที่ดี แต่อาจจะไม่เหมาะกับนักเรียนทุกคน นักเรียนบางคนอาจจะเด็กเกินไปสำหรับเครื่องมือนี้ ทำให้ใช้เวลาในการประเมินค่อนข้างนาน แต่ถ้าได้ฝึกเป็นประจำ อาจจะดีขึ้น ครูบางคนพบว่าภาษาที่ใช้มีรายละเอียดแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยในแต่ละข้อ นักเรียนที่อายุน้อยสามารถแยกแยะความแตกต่างได้ยาก นักเรียนไม่สามารถระบุระดับความสามารถของตนเองได้เนื่องจากจุดที่บรรเลงผิดไม่ตรงกับที่มีระบุไว้ในแบบประเมิน และยังพบอีกว่านักเรียนมีอาการตื่นเต้นกว่าปกติเมื่อรู้ว่าจะต้องประเมินตนเองทำให้เกิดอาการเกรงและเล่นผิดมากกว่าปกติ นักเรียนที่ไม่มีเปียโนที่บ้านทำให้ไม่สามารถฝึกซ้อมต่อเนื่องจากการที่ทำการประเมินในเวลาเรียนและไม่สามารถแก้ไขจุดที่บรรเลงผิดพลาดได้เมื่อถึงชั่วโมงเรียนทำให้พัฒนาได้ไม่เต็มที่

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการสร้างแบบประเมินตนเองแบบรูปรีด

ครูผู้สอนทั้ง 10 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ดังนี้

1) แบบประเมินตนเองแบบรูปรีดเป็นเครื่องมือที่ดีช่วยฝึกทักษะการคิดของนักเรียนควรทำในบทเพลงอื่นๆ ด้วย

2) ควรมีการปรับปรุงการระบุจุดที่มักจะบรรเลงผิดพลาดให้มีความแม่นยำมากขึ้น

3) ควรให้นักเรียนได้ทำการประเมินตนเองเป็นประจำ เพื่อจะได้พัฒนาดตนเองอย่าง

ต่อเนื่อง

4) แบบประเมินตนเองแบบรูปrikสามารถนำมาเป็นสื่อเสริมการเรียนการสอนวิชาเปียโนได้เป็นอย่างดี เพราะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและการฝึกซ้อมเป็นอย่างดี

5) การประเมินตนเองแบบรูปrikทำให้นักเรียน เอาใจใส่ในรายละเอียด และระมัดระวังในการบรรเลงเปียโน มากยิ่งขึ้น เพราะต้องการอยู่ระดับความสามารถสูงๆ (ดาวเพชร)

5.2 จากแบบสัมภาษณ์นักเรียน

ตอนที่ 1 ประวัติส่วนตัวนักเรียน จากจำนวนนักเรียน 30 คน พบว่า มีนักเรียนอายุ 7 -9 ปี จำนวน 9 คน และนักเรียนอายุ 10 -12 ปี จำนวน 21 คน

ตอนที่ 2 คุณภาพของแบบประเมินตนเองแบบรูปrik

1) นักเรียนที่เห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปrikมีวิธีการใช้ที่ง่าย มีจำนวน 23 คน และเห็นว่ายากจำนวน 7 คน

นักเรียนที่เห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปrikมีวิธีการใช้ที่ง่ายได้ให้เหตุผลว่า ก่อนทำการใช้เครื่องมือในการประเมินตนเองได้มีการอ่านวิธีใช้อย่างละเอียด และได้ซักถามครูผู้สอนในจุดที่สงสัย จึงสามารถใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปrikได้โดยไม่สับสน

นักเรียนที่เห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปrikมีวิธีการใช้ที่ยากให้เหตุผลไว้ว่า แบบประเมินมีหัวข้อเยอะเกินไป ตัวหนังสือมากทำให้ไม่อยากอ่าน และอ่านไม่ละเอียดจึงทำให้มีปัญหาเวลาใช้แบบประเมิน

2) นักเรียนที่มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาในแบบประเมินตนเองแบบรูปrikมีความยาก-ง่ายที่เหมาะสม มีจำนวน 23 คน และเห็นว่าไม่เหมาะสมจำนวน 7 คน

นักเรียนที่เห็นว่าเนื้อหาในแบบประเมินตนเองแบบรูปrikมีความยาก-ง่ายเหมาะสมให้เหตุผลไว้ว่าเนื้อหาในแบบประเมินตนเองแบบรูปrikทำให้นักเรียนสามารถรู้ได้ว่าจะสามารถเล่นเพลงออกมาได้ดีจะต้องทำอย่างไรบ้าง เนื้อหาไม่ยากเกินไปจะทำความเข้าใจ

นักเรียนที่เห็นว่าเนื้อหาในแบบประเมินตนเองแบบรูปrikมีความยาก-ง่ายไม่เหมาะสมให้เหตุผลว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปrikมีรายละเอียดเนื้อหามากเกินไป จนบางครั้งทำให้สับสนในรายละเอียดที่ใกล้เคียงกัน

3) นักเรียนที่มีความคิดเห็นว่าภาษาที่ใช้ในการอธิบายในแต่ละหัวข้อในแบบประเมินรูปรีคเข้าใจง่าย มีจำนวน 28 คน และเห็นว่าเข้าใจไม่ง่าย จำนวน 2 คน

นักเรียนที่ให้ความคิดเห็นว่าภาษาที่ใช้ในการอธิบายเข้าใจยากให้เหตุผลว่า บางรายละเอียดของหัวข้อในแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค แตกต่างกันเพียงเล็กน้อยทำให้บางครั้งแยกแยะได้ยาก

4) นักเรียนที่มีความคิดเห็นว่าแบบประเมินตนเองมีการระบุตำแหน่งที่นักเรียนมักจะบรรเลงผิดพลาดในแต่ละช่วงชั้นความสามารถได้เหมาะสม มีจำนวน 26 คน และไม่เหมาะสมจำนวน 4 คน

นักเรียนที่เห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีการระบุตำแหน่งที่นักเรียนมักจะบรรเลงผิดพลาดในแต่ละช่วงชั้นความสามารถได้เหมาะสมให้เหตุผลว่าเมื่อฝึกประเมินตนเองตามแบบประเมินตนเองแล้วพบว่ามิใช่ผิดพลาดตรงจุดใด และรู้ว่าตนเองอยู่ในระดับความสามารถใด และทราบว่าต้องแก้ไขข้อผิดพลาดตรงจุดใดบ้าง

นักเรียนที่เห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีการระบุตำแหน่งที่นักเรียนมักจะบรรเลงผิดพลาดในแต่ละช่วงชั้นความสามารถไม่เหมาะสมให้เหตุผลว่าบางครั้งบรรเลงผิดไม่ตรงกับที่ระบุไว้ในแบบประเมิน ทำให้ไม่สามารถระบุได้ว่าตนเองมีความสามารถอยู่ในระดับใด

ตอนที่ 3 ผลจากการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค

1) นักเรียนจำนวน 30 คน มีความเห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนเปียโน โดยให้เหตุผลดังนี้

- ทำให้ทราบว่าตนมีความสามารถอยู่ในระดับใด และเห็นข้อผิดพลาดของตนเองชัดเจนยิ่งขึ้นทำให้หาวิธีแก้ไขได้ตรงจุด

- ทำให้เกิดการพัฒนาการเล่นได้ดียิ่งขึ้น

- ทำให้การเรียนมีสีสันขึ้นไม่น่าเบื่อ มีกิจกรรมให้ทำเพิ่มเวลาเรียน

- ได้ฝึกการฟังมากขึ้น ได้ฟังเพลงที่ตนเองเล่นมากขึ้นทำให้รู้ว่าจริงๆ แล้วตนเองเล่นเป็นอย่างไร

- ทำให้เอาใจใส่เทคนิคต่างๆ มากขึ้น มีความละเอียดในการเล่นเพลงมากขึ้น

- ทำให้เล่นเพลงได้ถูกต้องและไพเราะยิ่งขึ้น

2) นักเรียนจำนวน 30 คน มีความคิดเห็นว่าการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคสามารถ ฝึกให้รู้จักวิธีการคิดอย่างมีวิจารณญาณคือสามารถพบข้อบกพร่องด้วยตนเองและหาวิธีแก้ไขข้อบกพร่องนั้นๆ ได้ด้วยตนเอง โดยนักเรียนได้ให้เหตุผลว่า การได้ประเมินตนเองทำให้รู้

ข้อผิดพลาดด้วยตนเอง และได้ฝึกแก้ไขจุดที่เล่นผิดด้วยตนเอง หลังจากได้ใช้แบบประเมินแล้วทำให้ระดับระว่างในการเล่นเพิ่มขึ้น และสามารถเล่นเพลงได้ดีขึ้น

3) นักเรียนจำนวน 30 คน มีความคิดเห็นว่าการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีผลทำให้นักเรียนเอาใจใส่เทคนิคต่างๆ ที่สำคัญในการเล่นเปียโนมากขึ้น โดยให้เหตุผลว่าเพราะในแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีการระบุถึงเทคนิคต่างๆ ไว้อย่างชัดเจน ทำให้ทราบว่าต้องระมัดระวัง และใส่ใจกับการเล่นเทคนิคอะไรบ้างในเพลงนั้นๆ

4) นักเรียนจำนวน 30 คนมีความเห็นว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาการเล่นเปียโนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยให้เหตุผลว่ารายละเอียดต่างๆ ในแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคทำให้นักเรียนเอาใจใส่ในบทเพลงที่เรียนมากขึ้น ทั้งในเนื้อหาและการฝึกซ้อม ทำให้ทราบข้อผิดพลาดได้ด้วยตนเองไม่ต้องรอครูบอกทุกครั้งไปทำให้สามารถหาวิธีแก้ไขเองได้ และแบบประเมินตนเองยังช่วยกระตุ้นให้ขยันฝึกซ้อมมากขึ้น

5) มีนักเรียนจำนวน 20 คน ที่ไม่พบปัญหาจากการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค และมีนักเรียนจำนวน 10 คนที่พบปัญหา ปัญหาที่พบจากการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคได้แก่

- บางครั้งนักเรียนเล่นผิดไม่ตรงกับที่มีระบุไว้ในแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค ทำให้ไม่สามารถระบุได้ว่าตนเองมีความสามารถในระดับใด
- นักเรียนบางคนไม่มีเปียโนที่บ้านทำให้การฝึกซ้อมทำได้ไม่เพียงพอแก่การปรับปรุงข้อผิดพลาดที่พบหลังทำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคทำให้ไม่สามารถฝึกซ้อมเพื่อแก้ไขปัญหาที่พบได้อย่างเต็มที่
- บางครั้งรู้สึกเครียดที่จะต้องประเมินตนเองทำให้เกร็งและเล่นผิดมากกว่าปกติ ส่งผลให้ผลจากการประเมินตนเองออกมาไม่ดีเท่าที่ควร
- บางครั้งรู้สึกเบื่อหน่ายที่จะต้องประเมินตนเองเพราะแบบประเมินมีหลายข้อ และมีรายละเอียดต้องดูมาก

ตอนที่ 4 นักเรียนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการสร้างแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค ดังต่อไปนี้

- 1) แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคเป็นแบบประเมินที่ดี ทำให้ทราบว่าตนเองมีความสามารถอยู่ในระดับใด และจะต้องแก้ไขในจุดใดจึงจะมีความสามารถเพิ่มขึ้น
- 2) ควรมีแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคในเพลงอื่นๆ ด้วยจะเพื่อจะได้สามารถฝึกการประเมินตนเองได้เพื่อจะได้พัฒนาการเล่นได้ดียิ่งขึ้นในทุกๆ เพลง

- 3) แบบประเมินตนเองแบบรูปrikทำให้ย่นซ้ํมมากขึ้น เพราะต้องการให้ประเมินตนเองได้ในระดับที่ดีขึ้นมากๆ
- 4) ชอบที่แบ่งระดับความสามารถเป็นดาวต่างๆ ทำให้รู้สึกมีความพยายามมากขึ้น
- 5) แบบประเมินมีเนื้อหาที่ละเอียดดีทำให้มีความเข้าใจในการบรรเลงบทเพลงมากขึ้น

อภิปรายผล

จากแบบสอบถามครูและการสัมภาษณ์นักเรียน พบว่า การวิจัยครั้งนี้สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

- 1) แบบประเมินตนเองแบบรูปrikสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- 2) แบบประเมินตนเองแบบรูปrikที่ผู้วิจัยสร้างนี้มีคุณภาพสามารถนำมาใช้ช่วยในการสอนเปียโนได้

ผู้วิจัยขออภิปรายผลดังต่อไปนี้

- 1) แบบประเมินตนเองแบบรูปrikมีวิธีใช้ง่าย เนื่องจากมีการอธิบายขั้นตอนการใช้ อย่างชัดเจนในคู่มือ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรณ (2544 : 137,152) ว่ารูปrikที่ใช้ง่ายและอธิบายได้ง่าย ช่วยให้นักเรียนทราบว่านักเรียนได้เรียนรู้อะไร
- 2) เนื้อหาในแบบประเมินมีความยาก-ง่ายเหมาะสม เกิดจากการที่ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาในแต่ละเพลงให้สอดคล้องกับระดับความสามารถที่เด็กจะทำได้ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป
- 3) ภาษาที่ใช้ในการอธิบายในแต่ละหัวข้อของแบบประเมินตนเองแบบรูปrikสามารถเข้าใจง่าย มีคำอธิบายในแต่ละช่วงชั้นละเอียดและชัดเจน ไม่คลุมเครือ
- 4) แบบประเมินตนเองแบบรูปrikได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังครอบคลุมทุกรายละเอียดของบทเพลง สอดคล้องกับแนวคิดของ กิ่งกาญจน์ สิริสุนทร และพรพรรณ โชติพิทยวัน (2547) ที่ว่ารูปrikช่วยครูอธิบายลักษณะงานที่ดีได้อย่างชัดเจน ตลอดจนวางแผนที่จะช่วยนักเรียนให้บรรลุผลสำเร็จในผลงานนั้นได้
- 5) แบบประเมินตนเองแบบรูปrikได้กำหนดช่วงชั้นความสามารถออกเป็น 4 ช่วงชั้นได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการแบ่งการให้คะแนนแบบรูปrikของกรมวิชาการ (2539 :60-62)
- 6) แบบประเมินตนเองแบบรูปrikมีการระบุตำแหน่งที่นักเรียนมักจะบรรเลงผิดพลาดในแต่ละช่วงชั้นความสามารถได้เหมาะสม

จากแบบสอบถามครูผู้สอนและการสัมภาษณ์นักเรียนในการนำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคไปใช้ ผู้วิจัยขออภิปรายผลดังนี้

1. แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการสอนเปียโนในการเรียนการสอนเปียโนของครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอารีย์ วัชรวารการ (2542 : 23) ที่ว่าลักษณะสำคัญของการประเมินผลตามสภาพจริงคือเน้นการพัฒนานักเรียนและการประเมินตนเอง
2. การใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคสามารถฝึกให้นักเรียนเกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณคือสามารถพบข้อบกพร่องด้วยตนเองและหาวิธีแก้ไขข้อบกพร่องนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แบรินท์ (Brandt :1984) ที่ได้แนะนำเกี่ยวกับวิธีการสอนให้คิดโดยการแก้ปัญหา
3. แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีผลทำให้นักเรียนพัฒนาการเล่นเปียโนของตนเองได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมศักดิ์ ภู่วิภาคารวรรณ (2544)

จากการประเมินคุณภาพการสร้างแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค พบปัญหาดังนี้

1. เนื้อหาในแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีความยาก-ง่ายไม่เหมาะสม และได้ให้เหตุผลว่า เด็ก 7 ขวบเล็กน้อยเกินไปที่จะอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาที่มีรายละเอียดค่อนข้างมากแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค
2. แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมีการระบุตำแหน่งที่นักเรียนมักจะบรรเลงผิดพลาดลงในแต่ละช่วงชั้นความสามารถไม่เหมาะสม เพราะ พบว่าบางครั้งที่นักเรียนบรรเลงผิดพลาดไม่ตรงกับจุดที่ระบุไว้ทำให้ไม่สามารถระบุระดับความสามารถของตนเองได้

จากการนำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคไปใช้ ครูผู้สอนและนักเรียนได้พบปัญหาดังต่อไปนี้

1. แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคเป็นเครื่องมือที่ดี แต่อาจจะไม่เหมาะกับนักเรียนทุกคน นักเรียนบางคนอาจจะเล็กน้อยเกินไปสำหรับเครื่องมือนี้ทำให้ใช้เวลาในการประเมินค่อนข้างนาน แต่ถ้าได้ฝึกเป็นประจำน่าดีขึ้น
2. ภาษาที่ใช้มีรายละเอียดแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยในแต่ละข้อ นักเรียนที่อายุน้อยสามารถแยกแยะความแตกต่างได้ยาก
3. นักเรียนไม่สามารถระบุระดับความสามารถของตนเองได้เนื่องจากจุดที่บรรเลงผิดพลาดไม่ตรงกับที่มีระบุไว้ในแบบประเมิน

4. นักเรียนมีอาการตื่นเต้นกว่าปกติเมื่อรู้ว่าจะต้องประเมินตนเองทำให้เกรงและเล่นผิดมากกว่าปกติ

5. นักเรียนที่ไม่มีเปียโนที่บ้านทำให้ไม่สามารถฝึกซ้อมต่อเนื่องจากที่ทำการประเมินในเวลาเรียนและไม่สามารถแก้ไขจุดที่บรรเลงผิดพลาดได้เมื่อถึงชั่วโมงเรียนทำให้พัฒนาได้ไม่เต็มที่

ความคิดเห็นของครูและนักเรียนจากการนำแบบประเมินตนเองแบบรูปริกไปใช้ สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. แบบประเมินรูปริกเป็นเครื่องมือที่ดี น่าจะมีทำในบทเพลงอื่น หรือระดับชั้นที่แตกต่างกันออกไป และปรับปรุงให้เหมาะสมกับบทเรียนและอายุของนักเรียน

2. ควรมีการปรับปรุงการระบุจุดที่มักจะบรรเลงผิดพลาดให้มีความแม่นยำมากขึ้น ทำให้ทราบว่าตนเองมีความสามารถอยู่ในระดับใด และจะต้องแก้ไขในจุดใดจึงจะมีความสามารถเพิ่มขึ้น ควรให้นักเรียนได้ทำการประเมินตนเองเป็นประจำ เพื่อจะได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3. แบบประเมินตนเองแบบรูปริกสามารถนำมาเป็นสื่อเสริมการเรียนการสอนวิชาเปียโนได้เป็นอย่างดี เพราะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและการฝึกซ้อมเป็นอย่างดี

4. การประเมินตนเองแบบรูปริกทำให้นักเรียน เอาใจใส่ในรายละเอียด และมีตระหนักในการบรรเลงเปียโน และการแบ่งระดับความสามารถเป็นดาวเพชร, ดาวทอง, ดาวเงิน, ดาวดิน เป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนขยันฝึกซ้อมมากยิ่งขึ้น เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องให้ดีขึ้น เพราะต้องการอยู่ระดับความสามารถสูงๆ (ดาวเพชร)

5. ควรมีการพัฒนาแบบประเมินตนเองแบบรูปริกให้มีการใช้ภาษาในการอธิบายต่างๆ ให้กระชับขึ้น ถ้ายืดยาวจนเกินไปนักเรียนอาจเกิดการสับสนได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

1) ครูผู้สอนและนักเรียนควรร่วมกันศึกษาวิธีการประเมินตนเองแบบรูปริกจากคู่มือการใช้ให้ละเอียดก่อนการนำไปใช้

2) ครูผู้สอนควรถามนักเรียนในเน้นใจก่อนทำการประเมินตนเองว่ายังมีข้อสงสัยในเนื้อหา หรือวิธีการประเมินหรือไม่

3) ครูผู้สอนควรเอาใจใส่นักเรียนที่มีอายุน้อยในการอ่านและทำความเข้าใจการประเมินในแต่ละหัวข้อยิ่งขึ้น เพื่อให้นักเรียนสามารถทำการประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) หากครูผู้สอนสังเกตเห็นว่านักเรียนเกิดอาการเบื่อหน่ายในการทำแบบประเมินตนเอง ครูผู้สอนอาจแนะนำวิธีการเสริมแรงด้วยวิธีต่างๆ เช่น การให้รางวัล หรือการพูดให้กำลังใจ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้แก่ นักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) สร้างแบบประเมินตนเองแบบรูปrikสำหรับวิชาเปียโนในบทเพลงหรือหลักสูตรอื่นๆ และปรับปรุงเนื้อหาในการประเมินให้เหมาะสมกับบทเพลงหรือหลักสูตรนั้นๆ

2) สร้างแบบประเมินตนเองแบบรูปrikสำหรับวิชาดนตรีเครื่องมือนอื่นๆ ทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากล

3) ศึกษาวิธีการประเมินแบบอื่นๆ สำหรับวิชาดนตรีเครื่องมือนต่างๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิชาดนตรีทั้งดนตรีไทยและ ดนตรีสากล

การใช้แบบประเมินตนเองแบบรูบริก โดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนเปียโนอายุ 7-12 ปี ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮา ปิ่นเกล้า

A RUBIC SELF-ASSESSMENT STUDY USING CRITICAL THINKING FOR PIANO STUDENTS, AGE 7-12, AT THE YAMAHA MUSIC FOUNDATION, PINKLAO, THAILAND

ธารทิพย์ ชีระชาติสกุล 4837789 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อรวรรณ บรรจงศิลป์, กศ.บ., M.M., ณรงค์ชัย ปิฎกฤษต์, ศศ.ม.

บทสรุปแบบสมบูรณ์

ความสำคัญและที่มาของงานวิจัย

ปัจจุบันกระแสนิยมการส่งบุตรหลานให้เรียนพิเศษวิชาต่างๆ ได้เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โรงเรียนดนตรีเป็นอีกสถาบันหนึ่งที่ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานมาเรียนอาจเป็นด้วยข้อมูลทางการแพทย์ปัจจุบันที่ยืนยันถึงผลดีของการเรียนดนตรีที่มีต่อการพัฒนาการในหลายๆ ด้านของเด็ก โดยเฉพาะทางด้านสมอง แต่ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดที่ทำให้ผู้ปกครองส่งเสริมให้บุตรหลานได้เรียนดนตรี ครูดนตรีทุกคนมีหน้าที่เดียวคือสอนเด็กเหล่านั้นใหม่ความรู้ ความสามารถและเจตคติที่ดีกับดนตรี

แต่เนื่องจากภาครัฐยังไม่สามารถจัดการศึกษาดนตรีให้มีคุณภาพดีได้เพราะปัจจัยต่างๆ ทั้งปัญหาการขาดแคลนครูดนตรี ไม่มีหลักสูตรดนตรีสำหรับเด็กทุกคน ไม่มีอุปกรณ์การศึกษาดนตรีที่เพียงพอ และที่สำคัญที่สุดก็คือ รัฐบาลให้ความสำคัญกับวิชาดนตรีอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้นการจัดการศึกษาวิชาดนตรีของไทยจึงไม่ประสบความสำเร็จเมื่อเทียบกับวิชาอื่นๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง

แม้แต่ในโรงเรียนพิเศษสอนดนตรีเองการเรียนการสอนส่วนใหญ่ก็เป็นไปในลักษณะที่มีครูเป็นศูนย์กลาง เรื่องจากเป็นวิธีที่ได้ผลรวดเร็วมีวิธีการที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระ รวมทั้งทักษะต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว โดยมีครูเป็นผู้วางแผนเป็นอย่างดีในการนำเสนอข้อมูลความรู้

อย่างกระชับ ชัดเจนและตรงกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ แต่การจัดการเรียนการสอนดังกล่าวไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่แท้จริง

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ และพบว่า วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะช่วยให้การเรียนการสอนวิชาเปียโนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยังพบอีกว่าแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคเป็นเครื่องมือที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนพบว่าตนเองมีข้อบกพร่องอะไร และนำไปสู่การใช้กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหานั้นๆ

จากที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนเปียโนในสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮา เห็นว่า การศึกษาคณิตรดังกล่าวและการจัดการเรียนการสอนดนตรีที่ไม่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มาจากการคิดอย่างมีวิจารณญาณ จึงส่งผลให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะสร้างวิธีการสอนให้ผู้เรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคเป็นสื่อ สำหรับนักเรียนวิชาเปียโนในระดับชั้นต้นของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮา และให้ครูสอนวิชาเปียโนนำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคไปทดลองใช้กับนักเรียน เพื่อสอนวิธีการเรียนด้วยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และนำผลที่ได้จากการประเมินมานำเสนอ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อฝึกทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค สำหรับนักเรียนวิชาเปียโน ระดับชั้นต้น ที่มีอายุ 7 - 12 ปี ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮา ปีนเกล้า
2. เพื่อประเมินความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนเกิดทักษะในด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและสามารถคิดวิธีแก้ไขปัญหได้ด้วยตนเอง
2. เป็นการพัฒนารูปแบบการสอนเปียโนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
3. เป็นแนวทางในการทำวิจัยเรื่องการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับเครื่องดนตรีอื่นๆ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยมี 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาเปียโน ระดับชั้นต้นของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า จำนวน 10 คน ที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับชั้นต้นเป็นเวลา 2 ปีขึ้นไป กลุ่มที่ 2 ได้แก่ นักเรียนเปียโนระดับต้น ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า ที่มีอายุ 7 - 12 ปี จำนวน 30 คน
2. บทเพลงที่นำมาใช้สร้างเครื่องมือการสอนการคิดอย่างมีวิจารณญาณผ่านแบบประเมินตนเองแบบรูบริกมาจากหนังสือ Yamaha Piano Study Course Book 3 ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า โดยให้ครูผู้สอนเลือกใช้จำนวน 3 เพลง จากทั้งหมด 6 เพลง
3. ระยะเวลาในการทดลองใช้เครื่องมือการสอนการคิดอย่างมีวิจารณญาณผ่านแบบประเมินตนเองแบบรูบริก เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2553 รวมระยะเวลา 2 เดือน ใช้เวลาประมาณ 8 - 9 คาบๆ ละ 60 นาที (ทั้งนี้ขึ้นกับความสามารถของเด็ก)

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสร้างการสอนให้ผู้เรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้แบบประเมินตนเองแบบรูบริกเป็นสื่อ สำหรับนักเรียนวิชาเปียโนระดับชั้นต้น ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า โดยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking)
 - 2.1 การคิดคืออะไร
 - 2.2 ความหมายของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.3 กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.4 ลักษณะของผู้ที่คิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.5 ทักษะสำคัญที่ใช้ในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.6 รูปแบบการเรียนรู้ของสมองเพื่อให้เกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.7 การสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
3. การประเมิน (Assessment)
 - 3.1 ความหมายของการประเมิน
 - 3.2 เครื่องมือที่ใช้สำหรับการประเมิน
4. การประเมินตนเองแบบรูบริก (Rubric assessment)

- 4.1 ความหมายของคำว่ารูปрик
- 4.2 การประเมินตนเองตามแบบประเมินรูปริก
- 4.3 ประเภทของแบบประเมินรูปริก
- 4.4 องค์ประกอบของแบบประเมินรูปริก
- 4.5 วิธีการให้คะแนนของแบบประเมินรูปริก
- 4.6 กระบวนการสร้างและพัฒนาแบบประเมินรูปริก
- 4.7 ความสำคัญของแบบประเมินรูปริกต่อการประเมิน
- 4.8 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
5. การสอนเปียโน
 - 5.1 จิตวิทยาที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน
 - 5.2 หลักพื้นฐานในการสอนดนตรี
6. พัฒนาการทางดนตรีของเด็กที่มีช่วงอายุ 7-12
7. หลักสูตรวิชาเปียโนระดับต้น ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

ระเบียบวิธีการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูล

- 1) ครูผู้สอนวิชาเปียโนระดับขั้นต้นของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า จำนวน 10 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งเป็นครูสอนวิชาเปียโนระดับขั้นต้น ทำการสอนเพลงจากหนังสือ YAMAHA PIANO STUDY COURSE 3 เป็นเวลา 2 ปีขึ้นไป
- 2) นักเรียนเปียโนที่เรียนเปียโนระดับขั้นต้นอายุ 7 – 12 ปี ซึ่งใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปริกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) แบบประเมินตนเองแบบรูปริกโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2) แบบสอบถามครูเพื่อใช้ประเมินความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปрик

3) แบบสัมภาษณ์นักเรียนเพื่อใช้ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้แบบประเมินของแบบประเมินตนเองแบบรูปрик

วิธีดำเนินงานและการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินประเมินตนเองแบบรูปริกโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ไปให้ครูผู้สอนเปียโนระดับต้นจำนวน 10 คน โดยขอให้ผู้สอนแต่ละท่านนำแบบประเมินนี้ไปใช้กับเด็ก 3 คน รวมจำนวนเด็ก 30 คน โดยมีระยะเวลาที่ใช้ประมาณเพลงละ 2 – 3 คาบๆ ละ 60 นาที

หลังจากนักเรียนทำการประเมินตนเองแล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ครูประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้แบบประเมินตนเอง และนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์นักเรียน เพื่อประเมินความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้แบบประเมินตนเอง

จากนั้นผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามครูและ แบบสัมภาษณ์นักเรียนทำการตรวจสอบ

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามครูและแบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับแบบประเมินตนเองแบบรูปริกโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ นำมาจัดเป็นหมวดหมู่วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ แล้วนำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์มาสรุป และนำเสนอเป็นเอกสารรายงาน โดยใช้วิธีการนำเสนอเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยได้มาจากการตอบแบบสอบถามของครูผู้สอน และจากการสัมภาษณ์นักเรียน เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปริกสำหรับนักเรียนวิชาเปียโนระดับชั้นต้น ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า ปิ่นเกล้า ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

จากแบบสอบถามครูและการสัมภาษณ์นักเรียน พบว่า การวิจัยครั้งนี้สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

1) แบบประเมินตนเองแบบรูปกริยาสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดอย่างมี
วิจารณญาณ

2) แบบประเมินตนเองแบบรูปกริยาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพสามารถนำมาช่วยในการ
สอนเปียโนได้

ผู้วิจัยขออภิปรายผลดังต่อไปนี้

1) แบบประเมินตนเองแบบรูปกริยามีวิธีใช้ง่าย เนื่องจากมีการอธิบายขั้นตอนการใช้
อย่างชัดเจนในคู่มือ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมศักดิ์ ภู่วิภาคารวรรณ (2544 : 137,152) ว่ารูปกริยา
ใช้ง่ายและอธิบายได้ง่าย ช่วยให้นักเรียนทราบว่านักเรียนได้เรียนรู้อะไร

2) เนื้อหาในแบบประเมินมีความยาก-ง่ายเหมาะสม เกิดจากการที่ผู้วิจัยได้กำหนด
เนื้อหาในแต่ละเพลงให้สอดคล้องกับระดับความสามารถที่เด็กจะทำได้ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป

3) ภาษาที่ใช้ในการอธิบายในแต่ละหัวข้อของแบบประเมินตนเองแบบรูปกริยาสามารถ
เข้าใจง่าย มีคำอธิบายในแต่ละช่วงสั้นละเอียดและชัดเจน ไม่คลุมเครือ

4) แบบประเมินตนเองแบบรูปกริยาได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังครอบคลุมทุก
รายละเอียดของบทเพลง สอดคล้องกับแนวคิดของ กิ่งกาญจน์ สิริสุคนธ์ และพรพรรณ โชติพิทย
วัน (2547) ที่ว่ารูปกริยาช่วยครูอธิบายลักษณะงานที่ดีได้อย่างชัดเจน ตลอดจนวางแผนที่จะช่วย
นักเรียนให้บรรลุผลสำเร็จในผลงานนั้นได้

5) แบบประเมินตนเองแบบรูปกริยาได้กำหนดช่วงชั้นความสามารถออกเป็น 4 ช่วงชั้น
ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการแบ่งการให้คะแนนแบบรูปกริยาของกรมวิชาการ (2539 :60-62)

6) แบบประเมินตนเองแบบรูปกริยามีการระบุตำแหน่งที่นักเรียนมักจะบรรเลงผิดพลาด
ในแต่ละช่วงชั้นความสามารถได้เหมาะสม

ในการวิจัยครั้งนี้ครูผู้สอนและนักเรียนบางส่วนพบปัญหาในการใช้แบบประเมิน
ตนเองแบบรูปกริยามีวิธีการใช้ค่อนข้างยาก นักเรียนเล่นผิดไม่ตรงกับจุดที่ระบุไว้ นักเรียนบางคน
เมื่อที่จะต้องทำการประเมินตนเอง เกิดอาการเกร็งเมื่อจะต้องประเมินตนเอง และบางคนไม่มีเปียโน
ไว้อ้อมที่บ้านทำให้การปรับปรุงการเล่นเป็นไปได้ช้ากว่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำแบบประเมินตนเองแบบรูปกริยาไปใช้

1) ครูผู้สอนและนักเรียนควรร่วมกันศึกษาวิธีการประเมินตนเองแบบ
รูปกริยาจากคู่มือการใช้ให้ละเอียดก่อนการนำไปใช้

2) ครูผู้สอนควรถามนักเรียนในแนใจก่อนทำการประเมินตนเองว่ายังมีข้อสงสัยในเนื้อหา หรือวิธีการประเมินหรือไม่

3) ครูผู้สอนควรเอาใจใส่นักเรียนที่มีอายุน้อยในการอ่านและทำความเข้าใจการประเมินในแต่ละหัวข้อยิ่งขึ้น เพื่อให้นักเรียนสามารถทำการประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) หากครูผู้สอนสังเกตเห็นว่านักเรียนเกิดอาการเบื่อหน่ายในการทำแบบประเมินตนเอง ครูผู้สอนอาจจะนำวิธีการเสริมแรงด้วยวิธีต่างๆ เช่น การให้รางวัล หรือการพูดให้กำลังใจ เพื่อเป็นแรงจูงใจแก่นักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) สร้างแบบประเมินตนเองแบบรูปрикสำหรับวิชาเปียโนในบทเพลงหรือหลักสูตรอื่นๆ และปรับปรุงเนื้อหาในการประเมินให้เหมาะสมกับบทเพลงหรือหลักสูตรนั้นๆ

2) สร้างแบบประเมินตนเองแบบรูปริกสำหรับวิชาดนตรีเครื่องมืออื่นๆ ทั้งดนตรีไทย และดนตรีสากล

3) ศึกษาวิธีการประเมินแบบอื่นๆ สำหรับวิชาดนตรีเครื่องมือต่างๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิชาดนตรีทั้งดนตรีไทยและ ดนตรีสากล

A RUBIC SELF-ASSESSMENT STUDY USING CRITICAL THINKING FOR
PIANO STUDENTS, AGE 7-12, AT THE YAMAHA MUSIC FOUNDATION,
PINKLAO, THAILAND

THANTHIP THEERACHATSKUL 4837789 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: ORAWAN BANCHONGSILPA, GRAD.DIP.
IN EDUC., M.ED., M.M., NARONGCHAI PIDOKRAJT, B.Ed., M.Ed., M.A.

EXTENDED SUMMARY

Importance and Background of the Study

At present, taking our children to study out time is more favorite than it was and a music school is one of the most popular places because of the medical research which supports that learning music can help children develop many skills especially for their brains. Despite any reasons that parents want their children to learn music, every music teacher has the important duty that is to teach them and give them new knowledge and good attitude to music.

Due to the fact that the government cannot provide a good music education because of several factors like the shortage of music teachers, ineffective music curriculum for all children, and lacking of musical instruments to study. Moreover, The government focus on music study at a level so music education in Thailand is not successful when compared with other subjects and this is a great pity.

Even in a music school, teachers teaches their students by using the way of teacher-centered manner because it is the most effective way to focus on their students to get knowledge and skills so fast. The teacher is just a good planner to give

information and knowledge precisely, clearly and directly with the aim of learning but this way of teaching is not the best of learning music.

From the problem mentioned above, the researcher has studied many documents and research and found that teaching by using the student-centered manner can make students develop continually and also discovered that a Rubric self-assessment is a tool that can help students find out about their mistakes and lead them to the critical thinking process to find a way to fix an issue.

According to the work of the researcher as the piano teacher at Yamaha Music Foundation, Pinklao, I found that the study of music and the management for music study cannot help the students think critically for their learning so this made the researcher interested in creating the way of teaching students thinking critically by using the Rubric self-assessment for the primary piano students at Yamaha Music Foundation and let the piano teachers over there use this assessment with their students and bring back the results to present.

Objective of the study

To study about the teaching of critical thinking by using a Rubric self-assessment for the primary piano students from 7 to 12 years old at Yamaha Music Foundation.

Benefits of the Study

1. To teach students how to practice the critical thinking and be able to solve a problem by themselves.
2. To develop the way of piano teaching by using student-centered system.
3. To be a guide of any research about critical thinking for other music instruments.

Scope of the Study

The information of this study was from 10 primary piano teachers who have 2-year experience in teaching primary piano course at Yamaha Music Foundation. Each of them used a Rubric self-assessment with 3 primary piano students

from 7 to 12 years old at Yamaha Music Foundation for teaching them how to think critically.

According to the songs used as the tool for teaching critically through a Rubric- self-assessment, they were from Yamaha Piano Study Course Book 3 of Yamaha Music Foundation and each teacher chose 3 from 6 songs from this book. The period for this teaching by using a Rubric self-assessment was 2 months, from February to March 2010.

Literature Review

For this study, the researcher used a Rubric self-assessment to teach primary piano students at Yamaha Music School think critically by reviewing document and related research as follows:

1. The teaching using child center system
2. Critical thinking
 - 2.1 What is thinking?
 - 2.2 What is the meaning of critical thinking?
 - 2.3 The steps of critical thinking
 - 2.4 Characteristics of the ones who think critically
 - 2.5 Skills for critical thinking
 - 2.6 The learning ways of brain to think critically
 - 2.7 The ways of teaching to develop critical thinking skill
3. Assessment
 - 3.1 The meaning of the assessment
 - 3.2 The tool for the assessment
4. Rubric Assessment
 - 4.1 The meaning of Rubric
 - 4.2 A Rubric self-assessment
 - 4.3 Types of a Rubric assessment
 - 4.4 Components of a Rubric assessment
 - 4.5 Score evaluating for a Rubric assessment
 - 4.6 Creating and developing process of a Rubric assessment

- 4.7 The importance of a Rubric assessment for evaluating
- 4.8 The checking of the tool's quality
- 5. Piano teaching
 - 5.1 Psychology for teaching and learning
 - 5.2 The basic of music teaching
- 6. Development in music skills of children from 7 to 12 years old
- 7. The Primary piano course of Yamaha Music Foundation
- 8. Related research
 - 8.1 Local research
 - 8.2 Foreign research

Methods of the Study

Informants

Informants of the study are 10 primary piano teachers at Yamaha Music Foundation chosen by a purposive sampling. Characteristics of the teachers are the primary piano teachers teaching songs from Yamaha Piano Study Course Book 3 for more than 2 years. Each teacher leads his or her students think critically by using a Rubric self-assessment created by the researcher and has to use with the students from 7 to 12 years old by letting them evaluating themselves. Each teacher tests this assessment with 3 students by choosing 3 from 6 songs from Yamaha Piano Study Book 3.

Tools of the Study

1. A Rubric self-assessment for primary piano students of Yamaha Music Foundation: the researcher created a Rubric self-assessment by choosing 3 of 6 songs from Yamaha Piano Study Course Book 3 and the type of this assessment was the general outcome that is using the results of the learning in general expects to identify an evaluation of each song in general. The evaluation was from the missing points that students play each song to each topic identified in the expected results which could be used with every song.

2. The manual for using a Rubric self-assessment for teachers and students: It consists of the rational of creating the self-assessment, the components of the assessment, the characteristics of each song used in creating the self-assessment, and the steps to use this assessment. For the student's manual, it consists of the steps to use the self-assessment and the components of the assessment in order to be able to use by both teachers and students in their self-assessment understandingly and correctly.

3. Record assessment

The researcher created sheets for a Rubric self-assessment for teachers and students to record the results of the assessment and also student assessment sheets for teachers to record the results of students' practice. The researcher used all information from both teacher and students' record assessment for identifying the development of students' skills apparently and the sheets of record assessment of teachers and students were similar.

4. Quality record of a Rubric assessment

It consists of 2 forms as follows:

4.1 Quality record of a Rubric assessment for teachers: it is for inquiring the quality of a Rubric self-assessment and the results of using the assessment with students.

4.2 Quality record of a Rubric assessment for students: it is for interviewing the quality of a Rubric self-assessment and the results of using the assessment evaluating themselves.

Collecting Data

The researcher uses quality records for teachers and students to ask for teachers' opinion and interview students. After tool testing, collecting data from quality records from teachers and students, and checking data collected, some more data will be found out if incomplete.

Analyzing and Presenting Data

From the data collected by quality records from teachers and students, the researcher classifies and analyzes them into the qualitative data, and then uses them to summarize the results of the study. Finally, the researcher will present the results by using descriptive presentation.

Results and Discussion of the study and Suggestions

The objective of the study is to teach about critical thinking by using a Rubric self-assessment for primary piano students from 7 to 12 years old at Yamaha Music Foundation.

According to quality records from the Rubric self-assessment by interview teachers and students, the researcher found that there were positive opinions that this study could meet its objective, and they were as follows:

1. A Rubric self-assessment can help students create the process of critical thinking.
2. They can decide the best way to solve any problems which is similar to Ruggiero's theory (Ruggiero : 1996).

From the results of using a Rubric self-assessment to interview teachers and students, the researcher can discuss the results as follows:

1. The Rubric self-assessment is proper for using as a tool for teaching piano which is consistent with the concept of Aree Wachirawarakarn (2542: 23) which said that the key feature of real assessment is focused on developing students and evaluating them.
2. Using the Rubric self-assessment can help students practice critical thinking. This can say that students can find out a mistake themselves and find out how to solve that problem which is consistent with the concept of Brandt (1994) which said about the teaching how to solve a problem.
3. The Rubric self-assessment can help students develop their piano skills themselves which is consistent with the concept of Somsak Phuwiphadawat (2544).

For this study, some teachers and students had problems with using the Rubric self-assessment that the method was quite difficult, students did not meet the wrong points identified while playing piano, some students were tired of evaluating themselves or stressed while evaluating, and some did not have piano at their homes to practice so they developed their skills more slowly than it should.

Suggestions

1. Suggestions to use the Rubric self-assessment

1.1 Teachers and students should study how to use this assessment by following the method thoroughly before using it.

1.2 Teachers should ask their students whether there are any questions about the assessment or not.

1.3 Teachers should be more attentive to younger students in reading and understanding of the assessment in each topic so that they can evaluate themselves more effectively.

1.4 If teachers notice that some student are tired of making their own assessment, the teachers may persuade them by other methods like rewarding or encouraging them by some words.

2. Suggestions for further study

2.1 Create a Rubric self-assessment for other songs or courses in piano and improve the content to fit those songs or courses.

2.2 Create a Rubric self-assessment for other music instruments in both Thai and western.

2.3 Study other assessment methods for any musical instrument for both Thai and Western music education.

บรรณานุกรม

- กึ่งกาญจน์ สิริสุคนธ์ และพรพรรณ โชติพิทยกุล. (2547). กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. จากเว็บไซต์ : <http://academic.obec.go.th/assessment2549/aca/doc4.htm> [17 กุมภาพันธ์, 2550].
- กมล สดประเสริฐ. (2537). หลักและวิธีการวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). การประเมินผลจากสภาพจริง (Authentic Assessment). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- จร ลำอาจ. (2550). สมองดี คนดีทำได้. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ชนาธิป พรกุล. (2545). แผนที่รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์. (2541). จิตวิทยาการสอนคนตรี. (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). พฤติกรรมการสอนคนตรี. (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2545). สาระคนตรีศึกษา. ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นัชชา โสคติยานุรักษ์. (2549). จากประสบการณ์ครูคนตรี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนีย์ รัตนสโบล. (2549). การใช้สื่อประเภทเกม เพลง และนิทานในการเรียนการสอน ที่มีต่อการเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ในเด็ก. ภาคนิพนธ์ปริญญาสาขารณสุขศาสตร์บัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล
- ทิสนา แหมมณี และสร้อยสน สกลรักษ์. (2540). แบบแผนและเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์. (2544). การวัดและประเมินผลการศึกษา: ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บันลือ พฤษะวัน. (2534). ยุทธการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

บำรุง กลัดเจริญ และฉวีวรรณ กีนาวงศ์. (2527). วิธีสอนทั่วไป. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.

ปทีป เมธาคุณวุฒิ. (2544). การจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร: บริษัทนาเพรสแอนด์กราฟฟิคจำกัด.

พิชิต ฤทธิ์เจริญ. (2545). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แฮสส์ออฟเดอร์มีสท์.

พิทักษ์ นิลดอนหวาย. (2546). การสร้างแบบวัดภาคปฏิบัติและแบบทดสอบวัดความเข้าใจ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี (งานบ้าน) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พรรณี ข. เจนจิต. (2528). จิตวิทยาการเรียนการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์
พัชรี สวนแก้ว. (2536). จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กประถมวัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ดวงกมล.

รัชชัย บุญลือ. (2547). การสร้างแบบประเมินทักษะพื้นฐานการบรรเลงฆ้องวงใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สันสนีย์ ฉัตรคุปต์ และอุษา ชูชาติ. (2544). ฝึกสมองให้คิดอย่างมีวิจารณญาณ. จากเว็บไซต์ : <http://www.onec.go.th/publication/brain/brain.html>

ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2545). ดนตรีศึกษา: การวัดผลประเมินผลด้วยรูปrik ตอนที่ 1 และ 2 . วารสารเพลงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. ตุลาคม – พฤศจิกายน.

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ. (2544). การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง. (พิมพ์ครั้งที่ 2). เชียงใหม่: โรงพิมพ์แสงศิลป์.

สุกรี เจริญสุข. (2548). พรสวรรค์สร้างได้. นครปฐม: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

_____. (2550). ดนตรีเพื่อพัฒนาศักยภาพของสมอง. นครปฐม: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุพิชชา แสนผูก. (2551). การประเมินตนเองสำหรับนักเรียนวิชาเปียโนแบบรูปrik กรณีศึกษา : นักเรียนวิชาเปียโน ระดับกลางตอนต้น ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮ่า. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

เสาวนีย์ เกรียร์. (2540). คู่มือการอบรมใช้เพิ่มสะสมผลงานนักเรียน. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์

- สายฝน เสกขุนทด. (2543). การวิเคราะห์การวัดผลและประเมินผลของอาจารย์สถาบันราชภัฏราชนครินทร์. วิทยาลัยพัฒนศาสตร์หาลัทธิ, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏราชนครินทร์.
- อรณี หรดาล (บรรณาธิการ). (2529). พฤติกรรมวัยเด็ก หน่วยที่ 9 - 15. กรุงเทพมหานคร: บริษัทประชาชนจำกัด.
- อารีย์ พันธมณี. (2534). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลิฟแลนด์ ลิฟเพรส จำกัด.
- อารีย์ วชิรวารการ.(2542). การวัดและประเมินผลการเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- อุทุมพร (ทองอุทัย) จามรมาน.(2540). การตีค่าความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน เพื่อการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดฟีนีฟับบลิซซิ่ง.
- Bloom, Benjamin S, et al. (1976). Taxonomy of Educational Objectives. n.p.
- Boorman, Joan Marie. (1991). The Development and Testing of Laboratory Performance Test in High School Physics. Doctoral's Thesis. New York: State University Press.
- David A. Cole, et al. (1997). Reflected Self-Assessment Strength and of the Relation of Teacher, Peer, and Parent Ratings to Children's Self-Perceived Competencies. Journal of Educational Psychology.
- Edward P. Asmus. (2001). Rubric music assessment. Available: <http://www.music.miami.edu/assessment/rubricDef.html>
- Farlex. (2006). Rubric music assessment. Available: <http://www.thefreedictionary.com/rubric>.
- Iyewarun, Rose Abiodun. (1987). A Construction of Performance Test in Child Care Programs in Iowa. Doctor's Thesis. Iowa: Iowa state University.
- Knight, Lorraine Harris. (1991). The Development of the microcomputer Performance Test In Child Care Programs in Iowa. Doctor's Thesis. Iowa: Iowa state University.
- Nitko, Anthory J. (1983). Educational Assessment of Students. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- Perez, Carolina V. (1978). The Development and Evaluation of a Test of Science Process for Use in The Philippines. Dissertation Abstracts International.

คู่มือการใช้
แบบประเมินตนเองแบบบูรณาการโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
สำหรับวิชาเปียโน ระดับชั้นต้น
ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮา สำหรับครูผู้สอน

หลักการและเหตุผล

แบบประเมินตนเองแบบบูรณาการชุดนี้ได้ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้ครูผู้สอนวิชาเปียโน ระดับชั้นต้นของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮา นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินตนเองในการเล่นเปียโน สำหรับนักเรียนระดับชั้นต้นที่กำลังใช้หนังสือ YAMAHA PIANO STUDY COURSE 3 โดยครูจะทดลองใช้แบบประเมินตนเองแบบบูรณาการกับนักเรียนจำนวน 3 คนคนละ 3 เพลง เพื่อฝึกให้นักเรียนได้ฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์สำรวจข้อบกพร่องหรือสิ่งที่ตนเองสามารถทำได้ดี และฝึกคิดหาวิธีการแก้ปัญหา ซึ่งการประเมินตนเองจะทำให้นักเรียนทราบถึงระดับความสามารถในการเล่นเปียโนของตนเอง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการเล่นเปียโนของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินตนเองแบบบูรณาการโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

แบบประเมินตนเองแบบบูรณาการชุดนี้ได้เลือกบทเพลงจากหนังสือ YAMAHA PIANO STUDY COURSE 3 โดยเลือกจากเพลงที่ใช้ในการสอนเทียบเกรดมาทั้งหมด 6 เพลงด้วยกัน เพลงที่ถูกเลือกมีดังต่อไปนี้

1. Musette
2. Barcarolle
3. Heidi in Alps
4. Russian Dance
5. Running
6. Melody

การสร้างแบบประเมินตนเองแบบรูบริกโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Outcome) เป็นการกำหนดเนื้อหาหรือทักษะที่สำคัญของเพลงและอธิบายถึงความสามารถที่คาดหวังในการเล่นเปียโนในบทเพลงนั้นๆ ที่นักเรียนควรจะปฏิบัติได้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังแบบทั่วไป (General Outcome) คือ การใช้ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังแบบทั่วไปเป็นรูปแบบที่ระบุถึงสิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผลในเพลงนั้นๆ แบบภาพรวมทั่วไป โดยการระบุจำนวนจุดที่นักเรียนมักจะผิดพลาดลงไปในตัวข้อต่างๆ ที่ระบุไว้ในผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตัวอย่างเช่น

เนื้อหา	คุณลักษณะของคุณภาพในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร	ดาวทอง	ดาวเงิน	ดาวดิน
จังหวะ (Beat)	สามารถบรรเลงได้อย่างถูกต้องสม่ำเสมอทั้งหมด	สามารถบรรเลงได้อย่างถูกต้องเกือบทั้งหมด จังหวะไม่สม่ำเสมอบ้างเล็กน้อย	สามารถบรรเลงได้ถูกต้องบ้าง จังหวะยังไม่สม่ำเสมอนัก	สามารถบรรเลงได้ถูกต้องบ้าง ผิดบ้างบางจุด ไม่สามารถรักษาความสม่ำเสมอของจังหวะได้
10%	$(4 \times .10 = 4)$	$(3 \times .10 = 3)$	$(2 \times .10 = 2)$	$(1 \times .10 = 1)$

2. ในแบบประเมินรูบริกจะมีการระบุช่วงชั้นความสามารถ พร้อมคำอธิบายคุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้นอย่างละเอียด โดยแบบระดับความสามารถออกเป็น 4 ระดับได้แก่ ดาวเพชร, ดาวทอง, ดาวเงิน และดาวดิน และได้กำหนดค่าของความสามารถต่างไว้ดังนี้

ช่วงชั้นความสามารถ	คำอธิบายคุณลักษณะของความสามารถ	คะแนนระบุค่าความสามารถ
ดาวเพชร	นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องทั้งหมด	4
ดาวทอง	นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด มีผิดบ้างบางจุด	3
ดาวเงิน	นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ดีพอใช้	2
ดาวดิน	นักเรียนสามารถปฏิบัติพอได้บ้างแต่ยังผิดพลาดหลายจุดควรมีการปรับปรุง เพื่อการเล่นเปียโนที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	1

ในส่วนของเนื้อหาหรือทักษะที่ต้องการวัดและประเมินผลจะมีการกำหนดเป็นคำร้อยละของคะแนนรวมทั้งหมด โดยแต่ละเนื้อหาจะทีคำร้อยละไม่เท่ากัน ซึ่งขึ้นอยู่กับความสำคัญของเนื้อหานั้นๆ

ลักษณะเฉพาะของแต่ละบทเพลงที่นำมาสร้างแบบประเมินตนเองแบบบูรณาการโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

1. Musette (Traditional Song)

Tempo Mark : Moderato

Time signature : 6/8

Key : D Minor

Articulation : Slur, Tie, Fermata, Accidental

Dynamics : mp

Technic : - การเล่นอัตราส่วน 6/8 ได้ถูกต้อง

- การเล่น Tie ในมือซ้ายห้องที่ 12 ได้ครบตามอัตราจังหวะที่กำหนด
- การเล่น Accidental ได้ถูกต้อง
- การเล่น Dynamic mp ได้ถูกต้อง ไม่ดังหรือเบาเกินไป

2. Barcarolle (ผลงานของ C. M. v. Weber)

Tempo Mark : Andante

Time signature : 6/8

Key : G Major

Articulation : Slur, Tie, Staccato

Dynamics : mp, mf

Technic : - การเล่นอัตราส่วน 6/8 ได้ถูกต้อง

- การเล่น Dynamics แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่าง mp และ mf ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
- การเล่น Tie ที่มีของทุกห้องเพลงให้ครบตามอัตราจังหวะที่กำหนด
- การเล่น Legato ที่มีของ และ Staccato ที่มีของให้ถูกต้องและชัดเจน

- การเล่น Broken chord ด้วยมือซ้ายในบรรทัดที่ 3 และ 4 ให้จังหวะที่สม่ำเสมอ

3. Heidi in Alps (Austrian Song)

Tempo Mark : Allegretto

Time signature : 3/4

Key : F Major

Articulation : Tie,

Dynamics : mp

Technic : - การเล่นอัตราส่วน 3/4 ได้ถูกต้อง

- การเล่น Tie ให้ครบตามอัตราจังหวะที่กำหนด
- การเล่น Dynamics mp ได้ถูกต้องไม่ดังหรือเบาเกินไป
- การเล่น Broken chord ด้วยมือซ้าย โดยกดค้ำลากเสียง Bess ได้ครบและ เล่นจังหวะได้สม่ำเสมอ

4. Russian Dance (Russian Melody)

Tempo Mark : Allegretto

Time signature : 2/4

Key : C Major

Articulation : Slur, Staccato

Dynamics : p, f

Musical term : Repeat

Technic : - การเล่นอัตราส่วน 2/4 ได้ถูกต้อง

- การเล่น Staccato ได้อย่างถูกต้องและชัดเจนทั้งสองมือ
- การเล่น Dynamics แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่าง p และ f ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
- การเล่น Broken chord ด้วยมือซ้าย โดยกดค้ำลากเสียง Bess ได้ครบและ เล่นจังหวะได้สม่ำเสมอ
- การเล่นตามเครื่องหมาย Repeat ได้อย่างถูกต้อง

5. Running (ผลงานของ C. Czerny)

Tempo Mark : Allegro

Time signature : 2/4

Key : C Major

Articulation : Slur

Dynamics : mf

Musical term : Repeat

Technic : - การเล่นอัตราส่วน 2/4 ได้ถูกต้อง

- การเล่น Dynamic mf ได้ถูกต้องไม่ดังหรือเบาเกินไป
- การเล่น chord ด้วยมือซ้าย เล่นจังหวะได้สม่ำเสมอ
- การเล่นตามเครื่องหมาย Repeat ได้อย่างถูกต้อง

6. Melody (Traditional Song)

Tempo Mark : Andante

Time signature : 4/4

Key : C Major

Articulation : Slur, Rit

Dynamics : mp, p

Technic : - การเล่นอัตราส่วน 4/4 ได้ถูกต้อง

- การเล่น Phrasing ตามเครื่องหมาย Slur ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
- การเล่น Dynamics แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่าง mp และ p ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

ขั้นตอนการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูบริกโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

การใช้แบบประเมินตนเองแบบรูบริกโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ครูจะเริ่มให้นักเรียนประเมินตนเอง เมื่อนักเรียนเล่นเปียโนเพลงนั้นๆ จบแล้ว โดยในการประเมินตนเองครูจะเป็นเพียงผู้ที่คอยให้คำแนะนำ และตอบข้อสงสัยของนักเรียนเท่านั้น ครูจะไม่บอกข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น แต่ให้นักเรียนเป็นผู้วิเคราะห์และประเมินการเล่นเปียโนด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูบริก ดังนี้

1. ครูและนักเรียนร่วมกันตัดสินใจเลือกบทเพลงที่จะใช้ในการประเมินตนเองแบบรูปрикทั้งหมด 3 เพลงจากทั้งหมด 6 เพลง
2. ครูให้นักเรียนอ่านคู่มือการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปริกสำหรับนักเรียน แล้วให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย
3. ครูให้นักเรียนอ่านศึกษาข้อมูลในแบบประเมินตนเองแบบรูปริกอย่างละเอียด แล้วให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย
4. เมื่อนักเรียนได้ศึกษาวิธีการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปริกจนเข้าใจแล้ว ครูให้นักเรียนเล่นเปียโนเพลงที่เลือก โดยครูเป็นผู้บันทึกภาพขณะที่นักเรียนกำลังเล่นอยู่ เพื่อนำภาพที่ได้ให้นักเรียนดูและทำการประเมินตนเอง ครูสามารถใช้สื่อในการบันทึกที่สะดวกเช่น โทรศัพท์มือถือ หรือกล้องดิจิทัล เป็นต้น
5. เมื่อนักเรียนเล่นเพลงนั้นๆ จบแล้ว ครูจะเปิดภาพที่บันทึกได้ให้นักเรียนดูและทำการประเมินตนเอง โดยครูจะบันทึกผลการปฏิบัติของนักเรียนลงในใบบันทึกอีกชุด เพื่อจะนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบว่านักเรียนสามารถประเมินตนเองได้อย่างถูกต้องหรือไม่

แบบสอบถาม

เรื่อง การสอบถามความคิดเห็นครูจากการนำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคไปใช้กับนักเรียน

วัตถุประสงค์

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามคุณภาพของแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค และผลจากการนำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคไปให้นักเรียนใช้ในการประเมินตนเอง ผลจากการสอบถามจะเป็นข้อมูลในการสรุปผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค โดยการศึกษาอย่างมีวิจยารณญาณสำหรับนักเรียนเป็ยโน อายุระหว่าง 7 -12 ปี ของสถาบันคนตรีสยามกลการยามาฮ่า ปิ่นเกล้า การวิจัยในครั้งนี้ยังเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการสอนวิชาเป็ยโนและวิชาคนตรีประเภทอื่นๆ ต่อไปในภายหน้า

คำชี้แจง แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คุณภาพของแบบประเมินรูปรีค

ตอนที่ 2 ผลจากการนำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคไปใช้กับนักเรียน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการสร้างแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค

~~~~~

ผู้ตอบแบบสอบถามชื่อ.....นามสกุล.....

ตอนที่ 1 คุณภาพของแบบประเมินบุคลิก

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และกรอกเหตุผลลงในที่ว่างที่กำหนดให้ในแต่ละข้อ

1.1 แบบประเมินตนเองแบบบุคลิกมีวิธีใช้อย่างง่ายหรือไม่

☐ ง่าย

☐ ไม่ง่าย เพราะ.....

1.2 เนื้อหาในแบบประเมินมีความยาก-ง่ายเหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม เพราะ.....

1.3 ภาษาที่ใช้ในการอธิบายในแต่ละหัวข้อของแบบประเมินตนเองแบบบุคลิกสามารถเข้าใจได้ง่ายหรือไม่

☐ เข้าใจง่าย

☐ เข้าใจยาก เพราะ.....

1.4 แบบประเมินตนเองแบบบุคลิกได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังครอบคลุมทุกรายละเอียดของบทเพลงหรือไม่

☐ ครอบคลุม

☐ ไม่ครอบคลุม เพราะ.....

1.5 แบบประเมินตนเองแบบบุคลิกได้กำหนดช่วงชั้นความสามารถออกเป็น 4 ช่วงชั้น ท่านเห็นว่ามีความเหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม เพราะ.....

1.6 แบบประเมินตนเองแบบรูปรีกมีการระบุตำแหน่งที่นักเรียนมักจะบรรเลงผิดพลาดในแต่ละช่วงชั้นความสามารถได้เหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม เพราะ _____

ตอนที่ 2 ผลจากการนำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีกไปใช้กับนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และกรอกเหตุผลลงในที่ว่างที่กำหนดให้ในแต่ละข้อ

2.1 แบบประเมินตนเองแบบรูปรีกมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการสอนเปียโนของครูหรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม เพราะ _____

2.2 การใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีกสามารถฝึกให้นักเรียนเกิดความคิดอย่างมีวิจารณญาณคือสามารถพบข้อบกพร่องด้วยตนเองและหาวิธีแก้ไขข้อบกพร่องนั้นๆ ได้ด้วยตนเองหรือไม่

☐ ได้

☐ ไม่ได้ เพราะ _____

2.3 แบบประเมินตนเองแบบรูปรีกมีผลทำให้นักเรียนพัฒนาการเล่นเปียโนของตนเองได้มากขึ้นหรือไม่ เพียงใด

☐ มีผล

☐ ไม่มีผลเพราะ _____

2.4 ท่านพบปัญหาจากการนำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีกไปใช้กับนักเรียนหรือไม่อย่างไร

☐ ไม่พบปัญหา

☐ พบปัญหา คือ _____

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการสร้างแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อความแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ตามความคิดเห็นของท่าน

คู่มือการใช้

แบบประเมินตนเองแบบรูปรีคโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

สำหรับวิชาเปียโน ระดับชั้นต้น

ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮา สำหรับนักเรียน

1. เมื่อนักเรียนได้รับแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคมาแล้ว นักเรียนให้นักเรียนอ่านแบบประเมินให้เข้าใจก่อนทำการประเมิน หากมีข้อสงสัยให้ถามครูผู้สอนให้เข้าใจ แล้วจึงเริ่มทำการประเมินตนเอง

2. นักเรียนเริ่มเล่นเพลงที่เลือกทำการประเมิน โดยมีครูผู้สอนทำการบันทึกภาพการเล่นเปียโนของนักเรียน และนำมาเปิดให้นักเรียนได้ประเมินการเล่นของตัวเอง

3. ครูเปิดภาพที่นักเรียนเล่นเปียโนที่บันทึกได้ให้นักเรียนได้ทำการประเมินตนเอง นักเรียนค่อยๆ ดูภาพและค่อยๆ ทำการประเมินอย่างละเอียด แล้วนำจะระที่ได้นำมาวัดผลการประเมินว่าตนเองเล่นได้อยู่ในระดับใด โดยในแบบประเมินตนเองแบบรูปรีคโดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ได้ให้รางวัลเป็นระดับความสามารถออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

- ดาวเพชร หมายถึง นักเรียนเก่งมาก สามารถเล่นได้ถูกต้องทั้งหมด มีคะแนนสะสม 4 คะแนน
- ดาวทอง หมายถึง นักเรียนสามารถเล่นได้ดีแล้ว แต่ยังมีจุดผิดพลาดบ้างบางจุด มีคะแนนสะสม 3 คะแนน
- ดาวเงิน หมายถึง นักเรียนสามารถเล่นได้ดีพอใช้ มีคะแนนสะสม 2 คะแนน
- ดาวดิน หมายถึง นักเรียนสามารถเล่นได้ในระดับเริ่มต้น ควรมีการปรับปรุงเพื่อการเล่นเปียโนให้มีประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้น มีคะแนนสะสม 1 คะแนน

4. เมื่อนักเรียนได้ประเมินตนเองจนทราบระดับความสามารถของตนเองแล้ว ให้นักเรียนจดบันทึกข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และคิดหาวิธีแก้ไขข้อผิดพลาดที่พบ และลงมือทำการแก้ไขในจุดต่างๆ ทันที อย่างตั้งใจและใจเย็น

5. หลังจากได้ฝึกซ้อมเพื่อแก้ไขปรับปรุงข้อผิดพลาดที่ประเมินได้จากการประเมินในครั้งที่ผ่านมา ให้นักเรียนทำการประเมินตนเองอีกครั้ง ตามขั้นตอนในข้อแรกจนสามารถเล่นได้ในระดับดาวเพชร แสดงว่านักเรียนสามารถเล่นเปียโนเพลงนั้น ได้อย่างไพเราะและถูกต้อง

หมายเหตุ : ในหนึ่งเพลงนักเรียนสามารถทำแบบประเมินตนเองแบบรูปรีดโดยการคิดอย่างมี
วิจรรย์ญาณ ได้หลายๆ ครั้ง เพื่อที่จะปรับปรุงการเล่นเปียโนของตนเองให้ดีที่สุด นอกจากใน
ห้องเรียนแล้ว นักเรียนสามารถทำการประเมินซ้ำที่บ้านได้ โดยให้ผู้ปกครองช่วยบันทึกภาพให้ เพื่อ
จะได้ฝึกซ้อมแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องได้อย่างรวดเร็ว

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนจากการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค

วัตถุประสงค์

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามประวัติส่วนตัวนักเรียน คุณภาพของแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค และผลจากการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค ผลจากการสัมภาษณ์จะเป็นข้อมูลในการสรุปผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค โดยการศึกษาอย่างมีวิจักษณ์สำหรับนักเรียนเป็ยโน อายุระหว่าง 7 – 12 ปี ของสถาบันดนตรีสยามกลการยามาฮา ปั่นเกล้า การวิจัยในครั้งนี้ยังเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการสอนวิชาเป็ยโนและวิชาดนตรีประเภทอื่นๆ ต่อไปนี้ในภายหน้า

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประวัติส่วนตัวนักเรียน

ตอนที่ 2 คุณภาพของแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค

ตอนที่ 3 ผลจากการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปรีค

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการสร้างแบบประเมินตนเองแบบรูปรีค

~~~~~

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ มีดังนี้

ตอนที่ 1 ประวัติส่วนตัวนักเรียน

- 1.1 ชื่อ – นามสกุล
- 1.2 อายุ

ตอนที่ 2 คุณภาพของแบบประเมินตนเองแบบรูปрик

- 1.1 แบบประเมินตนเองแบบรูปริกมีวิธีการใช้อย่างง่ายหรือไม่
- 1.2 เนื้อหาในแบบประเมินตนเองแบบรูปริกมีความยาก-ง่ายเหมาะสมหรือไม่
- 1.3 ภาษาที่ใช้ในการอธิบายแต่ละหัวข้อในแบบประเมินตนเองแบบรูปริกเข้าใจง่ายหรือไม่
- 1.4 แบบประเมินตนเองแบบรูปริกมีการระบุตำแหน่งที่ที่นักเรียนมักจะบรรเลงผิดพลาดในแต่ละช่วงชั้นความสามารถได้เหมาะสมหรือไม่

ตอนที่ 3 ผลจากการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปริก

- 3.1 แบบประเมินแบบรูปริกมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนเปียโนหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3.2 การใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปริกสามารถฝึกให้นักเรียนเกิดความคิดอย่างมีวิจารณญาณคือสามารถพบข้อบกพร่องด้วยตนเองและหาวิธีแก้ไขข้อบกพร่องนั้นๆ ได้ด้วยตนเองหรือไม่
- 3.3 การใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปริกมีผลทำให้นักเรียนเอาใจใส่เทคนิคต่างๆ ที่สำคัญในการเล่นเปียโนมากขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3.4 จากการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปริกสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาการเล่นเปียโนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3.5 นักเรียนพบปัญหาจากการใช้แบบประเมินตนเองแบบรูปริกหรือไม่ หากพบปัญหามีปัญหาอะไรบ้าง

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการสร้างแบบประเมินตนเองแบบรูปริก

- 4.1 นักเรียนมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบประเมินตนเองแบบรูปริกอย่างไร

แบบประเมินตนเอง

เพลง “Russian Dance” Russian Melody

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถเล่นเปียโนด้วยท่าทางการนั่งและการวางมือที่ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเล่นระดับเสียง ได้ถูกต้องทั้งเพลง
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามเครื่องหมายที่แสดงรายละเอียดของการเล่น โน้ต (Articulation) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
4. นักเรียนสามารถบรรเลงโดยแบ่งประโยคเพลง (Phrasing) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
5. นักเรียนสามารถบรรเลงได้ถูกต้องตามค่าของตัวโน้ต
6. นักเรียนสามารถบรรเลงจบเพลงด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ โดยไม่หยุดชะงัก
7. นักเรียนสามารถบรรเลงด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้องตามคัมพท์ที่กำหนดความเร็วของเพลง (Tempo Mark)
8. นักเรียนสามารถเล่นเพลงด้วยอัตราจังหวะ 2/4 ได้อย่างถูกต้อง
9. นักเรียนสามารถบรรเลงตามเครื่องหมายที่แสดงถึงความดังเบาของเสียง (Dynamic Mark) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
10. นักเรียนสามารถบรรเลงทำนอง ได้อย่างถูกต้องชัดเจนและมีความกลมกลืนกันระหว่างทำนอง (Melody) และแนวบรรเลงประกอบ (Accompaniment)
11. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามเครื่องหมาย Repeat ที่บทเพลงกำหนด ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
1. ทำทางการเล่นเปียโน 10%	- นั่งกึ่งกลางเก้าอี้หลังตรง ไหล่ไม่ยก - ซ้อมือไม่ตกล้วนนิ้วมียึดลักษณะโค้ง - ท่อนแขนวางข้างลำตัวไม่หนีบหรือกางจนเกินไป เท้าทั้งสองวางราบกับพื้น	- ข้อมือตกหรือวางนิ้วมือแบน	- นั่งหลังไม่ตรง ไหล่ยก	- นั่งไม่กึ่งกลางเก้าอี้ หลังไม่ตรง ไหล่ยก
2. จังหวะ 10%	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ โดยไม่หยุดชะงัก	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ โดยมีจุดหยุดชะงักไม่เกิน 1 จุด	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่ค่อนข้างสม่ำเสมอ โดยมีหยุดชะงักไม่เกิน 2 จุด	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่ไม่ค่อยสม่ำเสมอ โดยมีจุดหยุดชะงักมากกว่า 2 จุด
3. ระดับเสียง 10%	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้องทั้งหมด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ มีเล่นผิดบ้างไม่เกิน 1 จุด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้อง มีเล่นผิดบ้างไม่เกิน 3 จุด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้อง มีเล่นผิดบ้างมากกว่า 3 จุด

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
5. อัตราความเร็วเพลง 10%	- สามารถบรรเลง Allegretto ด้วยอัตราเร็ว โดยเล่นโน้ตตัวดำมีความเร็วประมาณ 120-168	-ไม่สามารถบรรเลง Allegretto ด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้องได้ อาจเร็วหรือช้ากว่า แต่บรรเลงด้วยความเร็วไม่สม่ำเสมอทั้งเพลง	-ไม่สามารถบรรเลง Allegretto ด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้องได้ อาจเร็วหรือช้ากว่า แต่บรรเลงด้วยความเร็วไม่สม่ำเสมอทั้งเพลง	-ไม่สามารถบรรเลง Allegretto ด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้องได้ -ไม่สามารถบรรเลงได้สม่ำเสมอหยุดจะงักบ่อยครั้ง
6. เครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 5%	- สามารถอัตราจังหวะ 2/4 ได้อย่างถูกต้อง โดยเน้นจังหวะที่ 1 ของทุกๆ ห้อง อย่างชัดเจน	“ ” แต่บรรเลงผิด 1 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิดไม่เกิน 2 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิด 3 จุดขึ้นไป
7. การแบ่งประโยคเพลง 10%	- สามารถบรรเลงเพลงโดยแบ่งประโยคเพลงได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	“ ” แต่บรรเลงผิดไม่เกิน 1 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิดไม่เกิน 2 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิดมากกว่า 3 จุดขึ้นไป

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
9. การเล่นแนวทำนองกับแนว บรรเลงประกอบ 10%	- สามารถบรรเลงทำนองได้ อย่างชัดเจน และมีความสมดุลกลมกลืน กับแนวบรรเลงประกอบ	“ _____ ” แต่บรรเลงผิด 1 จุด	“ _____ ” แต่บรรเลงผิดมากกว่า 1 จุด	บรรเลงแนวทำนองกับ แนวบรรเลงประกอบมี ความดังเท่ากัน โดยไม่ คำนึงถึงความสมดุล กัน
10. การเล่น Broken chord ใน มือซ้าย 10%	- สามารถบรรเลงคอร์ดมือ ซ้ายในลักษณะกดตัวเบสแซ่ ได้ครบ 2 จังหวะ - บรรเลงโน้ตขั้นคู่ได้ชัดเจน พร้อมกันทั้งสองเสียง - บรรเลง Staccato ได้อย่าง ชัดเจน	สามารถบรรเลงคอร์ดมือซ้าย ในลักษณะกดตัวเบสแซ่ได้ ครบจังหวะบ้าง ไม่ครบบ้าง แต่ บรรเลง Staccato ได้อย่าง ชัดเจน	สามารถบรรเลงคอร์ดมือซ้าย ในลักษณะกดตัวเบสแซ่ได้ ครบจังหวะบ้าง ไม่ครบบ้าง และบรรเลง Staccato ได้บ้าง ไม่ได้บ้าง	ไม่สามารถบรรเลง คอร์ดมือซ้ายใน ลักษณะกดตัวเบสแซ่ ได้ครบ 2 จังหวะ และ ไม่สามารถบรรเลง Staccato ได้

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
11. การเล่นตามเครื่องหมาย ขึ้น 5%	สามารถบรรเลงตาม เครื่องหมายขึ้นได้อย่าง ถูกต้องทั้งเพลง	“ _____ ” แต่ขึ้นผิด 1 จุด	“ _____ ” แต่ขึ้นผิดทั้ง 2 จุด	ไม่สามารถขึ้นได้เลย

ใบบันทึกผลการประเมินตนเองแบบรูปрик

เพลง “Russian Dance”

ชื่อ-นามสกุล.....อายุ.....ปี

ทำการประเมินวันที่.....

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่วงชั้นความสามารถที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถ ในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
1. ทำทางการเล่นเปียโน 10%				
2. จังหวะ 10%				
3. ระดับเสียง 10%				
4. ค่าตัวโน้ตและตัวหยุด 10%				
5. อัตราความเร็วเพลง 10%				
6. เครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 5%				
7. การแบ่งประโยคเพลง 10%				
8. เครื่องหมายแสดงความดัง-เบาของเสียง 10%				
9. การเล่นแนวทำนองกับแนวบรรเลงประกอบ 10%				
10. การเล่น Broken chord ในมือซ้าย 10%				
11. การเล่นตามเครื่องหมายขยอน 5%				

แบบประเมินตนเอง

เพลง “Running” ผลงานของ C. Czerny

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถเล่นเปียโนด้วยท่าทางการนั่งและการวางมือที่ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเล่นระดับเสียง ได้ถูกต้องทั้งเพลง
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามเครื่องหมายที่แสดงรายละเอียดของการเล่น โน้ต (Articulation) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
4. นักเรียนสามารถบรรเลงแนวบรรเลงประกอบ (Accompaniment) ที่เป็นคอรัส ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
5. นักเรียนสามารถบรรเลงโดยแบ่งประโยคเพลง (Phrasing) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
6. นักเรียนสามารถบรรเลงได้ถูกต้องตามค่าของตัวโน้ต
7. นักเรียนสามารถบรรเลงจบเพลงด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ โดยไม่หยุดชะงัก
8. นักเรียนสามารถบรรเลงด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้องตามคำศัพท์ที่กำหนดความเร็วของเพลง (Tempo Mark)
9. นักเรียนสามารถเล่นเพลงด้วยอัตราจังหวะ 2/4 ได้อย่างถูกต้อง
10. นักเรียนสามารถบรรเลงตามเครื่องหมายที่แสดงถึงความดังเบาของเสียง (Dynamic Mark) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
11. นักเรียนสามารถบรรเลงทำนอง ได้อย่างถูกต้องชัดเจนและมีความกลมกลืนกันระหว่างทำนอง (Melody) และแนวบรรเลงประกอบ (Accompaniment)

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
1. ทำทางการเล่นเปียโน 10%	- นั่งกึ่งกลางเก้าอี้หลังตรง ไม่โยก - ข้อมือไม่ตก นิ้วมีมิลักษณะโค้ง - ท่อนแขนวางข้างลำตัวไม่หนีบหรือกางจนเกินไป เท้าทั้งสองวางราบกับพื้น	- “ ” - ข้อมือตกหรือวางนิ้วมือแบน - “ ”	- นั่งหลังไม่ตรง ไหล่ตก - “ ” - “ ”	- นั่งไม่กึ่งกลางเก้าอี้หลังไม่ตรง ไหล่ยก - “ ” - ท่อนแขนกางหรือหนีบเกินไป เท้าทั้งสองข้างไม่วางราบกับพื้น
2. จังหวะ 10%	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ โดยไม่หยุดชะงัก	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ โดยมีจุดหยุดชะงักไม่เกิน 1 จุด	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่ค่อนข้างสม่ำเสมอ โดยมีจุดหยุดชะงักไม่เกิน 2 จุด	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่ไม่ค่อยสม่ำเสมอ โดยมีจุดหยุดชะงักมากกว่า 2 จุด
3. ระดับเสียง 15%	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้องทั้งหมด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ มีเล่นผิดบ้างไม่เกิน 1 จุด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้อง มีเล่นผิดบ้างไม่เกิน 3 จุด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้อง มีเล่นผิดบ้างมากกว่า 3 จุด

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
5. อัตราความเร็วเพลง 10%	- สามารถบรรเลง Allegro ด้วยอัตราเร็ว โดยเล่นโน้ตตัวต่ำมีความเร็วประมาณ 120-168 ไม้ได้	- ไม่สามารถบรรเลง Allegro ด้วยอัตราความเร็วที่ 120 ไม้ได้ แต่บรรเลงด้วยความสม่ำเสมอทั้งเพลง	- ไม่สามารถบรรเลง Allegro ด้วยอัตราความเร็วที่ 120 ไม้ได้ และบรรเลงด้วยความเร็วที่ไม่สม่ำเสมอ	- ไม่สามารถบรรเลง Allegro ด้วยอัตราความเร็วที่ 120 ไม้ได้ และบรรเลงด้วยความเร็วที่ไม่สม่ำเสมอ หยุดชะงักบ่อยครั้ง
6. เครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 10%	- สามารถอัตราจังหวะ 2/4 ได้อย่างถูกต้อง โดยเน้นจังหวะที่ 1 ของทุกๆ ห้องอย่างชัดเจน	- “ ” แต่บรรเลงผิด 1 จุด	- “ ” แต่บรรเลงผิด ไม่เกิน 2 จุด	- “ ” แต่บรรเลงผิด 3 จุดขึ้นไป
7. การแบ่งประโยคเพลง 10%	- สามารถบรรเลงเพลงโดยแบ่งประโยคเพลงได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	- “ ” แต่บรรเลงผิด ไม่เกิน 1 จุด	- “ ” แต่บรรเลงผิด ไม่เกิน 2 จุด	- “ ” แต่บรรเลงผิดมากกว่า 3 จุดขึ้นไป

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
9. การเล่นแนวทำนองกับแนว บรรเลงประกอบ 10%	- สามารถบรรเลงทำนองได้ อย่างชัดเจน และมีความสมดุลกลมกลืน กับแนวบรรเลงประกอบ	“ _____ ” แต่บรรเลงผิด 1 จุด	“ _____ ” แต่บรรเลงผิดมากกว่า 1 จุด	บรรเลงแนวทำนองกับแนว บรรเลงประกอบมีความดัง เท่ากัน โดยไม่คำนึงถึงความ สมดุลกัน
10. การเล่น chord ในมือซ้าย 10%	สามารถเล่นคอร์ดได้ถูกต้อง ชัดเจน และสม่ำเสมอทุก ครั้ง	สามารถเล่นคอร์ดได้ถูกต้อง แต่ไม่ค่อยชัดเจนทั้งหมด	สามารถเล่นคอร์ดได้แต่มีผิด บ้าง ไม่เกิน 2 ครั้ง	เล่นคอร์ดไม่ค่อยถูกต้อง ไม่ ชัดเจนและสม่ำเสมอ เล่นผิด 3 ครั้งขึ้นไป

ใบบันทึกผลการประเมินตนเองแบบรูปรีค

เพลง “Running”

ชื่อ-นามสกุล.....อายุ.....ปี

ทำการประเมินวันที่.....

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่วงชั้นความสามารถที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถ ในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
1. ทำทางการเล่นเปียโน 10%				
2. จังหวะ 10%				
3. ระดับเสียง 15%				
4. ค่าตัวโน้ตและตัวหยุด 10%				
5. อัตราความเร็วเพลง 10%				
6. เครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 10%				
7. การแบ่งประโยคเพลง 10%				
8. เครื่องหมายแสดงความดัง-เบาของเสียง 5%				
9. การเล่นแนวทำนองกับแนวบรรเลงประกอบ 10%				
10. การเล่น Broken chord ในมือซ้าย 10%				

แบบประเมินตนเอง

เพลง “Musette” Traditional Song

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถเล่นเปียโนด้วยท่าทางการนั่งและการวางมือที่ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเล่นระดับเสียง ได้ถูกต้องทั้งเพลง
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามเครื่องหมายที่แสดงรายละเอียดของการเล่น โน้ต (Articulation) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
4. นักเรียนสามารถบรรเลงโดยแบ่งประโยคเพลง (Phrasing) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
5. นักเรียนสามารถบรรเลงได้ถูกต้องตามค่าของตัวโน้ต
6. นักเรียนสามารถบรรเลงจบเพลงด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ โดยไม่หยุดชะงัก
7. นักเรียนสามารถบรรเลงด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้องตามคำศัพท์ที่กำหนดความเร็วของเพลง (Tempo Mark)
8. นักเรียนสามารถเล่นเพลงด้วยอัตราจังหวะ 6/8 ได้อย่างถูกต้อง และชัดเจน
9. นักเรียนสามารถบรรเลงตามเครื่องหมายที่แสดงถึงความดังเบาของเสียง (Dynamic Mark) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
10. นักเรียนสามารถบรรเลงทำนอง ได้อย่างถูกต้องชัดเจนและมีความกลมกลืนกันระหว่างแนวทำนอง (Melody) และแนวบรรเลงประกอบ (Accompaniment)

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
1. ทำทางการเล่นเปียโน 10%	- นั่งกึ่งกลางเก้าอี้ หลังตรง ไหล่ไม่ยก - ซ้อมือไม่ตึง นิ้วมีอิมิตลักษณะโค้ง - ท่อนแขนวางข้างลำตัวไม่หนีบหรือกางจนเกินไป ทำทั้งสองข้างกับพื้น	“ ” - ซ้อมือตึงหรือวางนิ้วมือแบน “ ”	- นั่งหลังไม่ตรง ไหล่ยก “ ”	- นั่งไม่กึ่งกลางเก้าอี้ หลังไม่ตรง ไหล่ยก “ ” - ท่อนแขนกางหรือหนีบเกินไป ทำทั้งสองข้างไม่วางราบกับพื้น
2. จังหวะ 15%	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ โดยไม่หยุดชะงัก	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ โดยมีจุดหยุดชะงักไม่เกิน 1 จุด	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่ค่อนข้างสม่ำเสมอ โดยมีหยุดชะงักไม่เกิน 2 จุด	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่ไม่ค่อยสม่ำเสมอ โดยมีจุดหยุดชะงักมากกว่า 2 จุด
3. ระดับเสียง 15%	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้องทั้งหมด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ มีเล่นผิดบ้างไม่เกิน 1 จุด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้อง มีเล่นผิดบ้างไม่เกิน 3 จุด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้อง มีเล่นผิดบ้างมากกว่า 3 จุด

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
5. อัตราความเร็วเพลง 10%	- สามารถบรรเลง Moderato ด้วยอัตราปานกลาง โดยเล่นโน้ตตัวดำมีความเร็วระหว่าง 108 - 120	- ไม่สามารถบรรเลง Moderato ด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้องได้ อาจเร็วหรือช้ากว่า แต่บรรเลงด้วยความสม่ำเสมอทั้งเพลง	- ไม่สามารถบรรเลง Moderato ด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้องได้ อาจเร็วหรือช้ากว่า และบรรเลงด้วยความเร็วที่ไม่สม่ำเสมอ	- ไม่สามารถบรรเลง Moderato ด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้อง และไม่สามารถบรรเลงได้สม่ำเสมอหยุดชะงักบ่อยครั้ง
6. เครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 10%	- สามารถอัตราจังหวะ 6/8 ได้อย่างถูกต้อง โดยเน้นจังหวะที่ 1 และ 4 ของทุกๆ ห้องอย่างชัดเจน	“ ” แต่บรรเลงผิด 1 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิดไม่เกิน 2 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิด 3 จุดขึ้นไป
7. การแบ่งประโยคเพลง 10%	- สามารถบรรเลงเพลงโดยแบ่งประโยคเพลงได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	“ ” แต่บรรเลงผิดไม่เกิน 1 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิดไม่เกิน 2 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิดมากกว่า 3 จุดขึ้นไป

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
9. การเล่นแนวทำนองกับแนวบรรเลงประกอบ 10%	- สามารถบรรเลงทำนองได้อย่างชัดเจน และมีความสมดุลกลมกลืนกับแนวบรรเลงประกอบ	“ แต่บรรเลงผิด 1 จุด	“ แต่บรรเลงผิดมากกว่า 1 จุด	บรรเลงแนวทำนองกับแนวบรรเลงประกอบมีความดังเท่ากัน โดยไม่คำนึงถึงความสมดุลกัน

ใบบันทึกผลการประเมินตนเองแบบบูรณาการ

เพลง “Musette”

ชื่อ-นามสกุล.....อายุ.....ปี

ทำการประเมินวันที่.....

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่วงชั้นความสามารถที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถ ในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
1. ทำทางการเล่นเปียโน 10%				
2. จังหวะ 15%				
3. ระดับเสียง 15%				
4. ค่าตัวโน้ตและตัวหยุด 10%				
5. อัตราความเร็วเพลง 10%				
6. เครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 10%				
7. การแบ่งประโยคเพลง 10%				
8. เครื่องหมายแสดงความดัง-เบาของเสียง 10%				
9. การเล่นแนวทำนองกับแนวบรรเลงประกอบ 10%				

แบบประเมินตนเอง

เพลง “Melody” Traditional Song

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถเล่นเปียโนด้วยท่าทางการนั่งและการวางมือที่ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเล่นระดับเสียง ได้ถูกต้องทั้งเพลง
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามเครื่องหมายที่แสดงรายละเอียดของการเล่น โน้ต (Articulation) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
4. นักเรียนสามารถบรรเลงโดยแบ่งประโยคเพลง (Phrasing) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
5. นักเรียนสามารถบรรเลงได้ถูกต้องตามค่าของตัวโน้ต
6. นักเรียนสามารถบรรเลงจบเพลงด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ โดยไม่หยุดชะงัก
7. นักเรียนสามารถบรรเลงด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้องตามคัมภีร์ที่กำหนดความเร็วของเพลง (Tempo Mark)
8. นักเรียนสามารถเล่นเพลงด้วยอัตราจังหวะ 4/4 ได้อย่างถูกต้อง
9. นักเรียนสามารถบรรเลงตามเครื่องหมายที่แสดงถึงความดังเบาของเสียง (Dynamic Mark) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
10. นักเรียนสามารถบรรเลงทำนอง ได้อย่างถูกต้องชัดเจนและมีความกลมกลืนกันระหว่างทำนอง (Melody) และแนวบรรเลงประกอบ (Accompaniment)

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
1. ทำทางการเล่นเปียโน 10%	- นั่งกึ่งกลางเก้าอี้ หลังตรง ไม่โยก - ซ้อมนิ้วมือมีลักษณะโค้ง - ท่อนแขนวางข้างลำตัวไม่หนีบหรือกางจนเกินไป ทำทั้งสองข้างกับพื้น	“ ” - ซ้อมนิ้วมือมีวามมั่นคง “ ”	- นั่งหลังไม่ตรง โหลยก “ ”	- นั่งกึ่งกลางเก้าอี้ หลังไม่ตรง โหลยก “ ” - ท่อนแขนกางหรือหนีบเกินไป ทำทั้งสองข้างไม่วางราบกับพื้น
2. จังหวะ 10%	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ โดยไม่หยุดชะงัก	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ โดยมีจุดหยุดชะงักไม่เกิน 1 จุด	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่ค่อนข้างสม่ำเสมอ โดยมีหยุดชะงักไม่เกิน 2 จุด	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่ไม่ค่อยสม่ำเสมอ โดยมีจุดหยุดชะงักมากกว่า 2 จุด
3. ระดับเสียง 10%	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้องทั้งหมด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ มีเล่นผิดบ้างไม่เกิน 1 จุด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้อง มีเล่นผิดบ้างไม่เกิน 3 จุด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้อง มีเล่นผิดบ้างมากกว่า 3 จุด

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
5. อัตราความเร็วเพลง 10%	- สามารถบรรเลง Andante ด้วยอัตราปานกลาง โดยเล่นโน้ตตัวดำมีความเร็วระหว่าง 76-108	- ไม่สามารถบรรเลง Andante ด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้องได้ อาจเร็วหรือช้ากว่า แต่บรรเลงด้วยความสม่ำเสมอทั้งเพลง	- ไม่สามารถบรรเลง Andante ด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้องได้ อาจเร็วหรือช้ากว่า แต่บรรเลงด้วยความเร็วสม่ำเสมอทั้งเพลง	- ไม่สามารถบรรเลง Andante ด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้อง และไม่สามารถบรรเลงได้สม่ำเสมอ หุ้ญจะังกับบ่อยครั้ง
6. เครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 5%	- สามารถอัตราจังหวะ 4/4 ได้อย่างถูกต้อง โดยเน้นจังหวะที่ 1 และ 3 ของทุกๆ ห้องอย่างชัดเจน	“ ” แต่บรรเลงผิด 1 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิดไม่เกิน 2 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิด 3 จุดขึ้นไป
7. การแบ่งประโยคเพลง 15%	- สามารถบรรเลงเพลงโดยแบ่งประโยคเพลงได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	“ ” แต่บรรเลงผิดไม่เกิน 1 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิดไม่เกิน 2 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิดมากกว่า 3 จุดขึ้นไป

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
9. การเล่นแนวทำนองกับ แนวบรรเลงประกอบ 15%	- สามารถบรรเลงทำนองได้ อย่างชัดเจน และมีความสมดุลกลมกลืน กับแนวบรรเลงประกอบ	“ แต่บรรเลงผิด 1 จุด	“ แต่บรรเลงผิดมากกว่า 1 จุด	บรรเลงแนวทำนองกับแนว บรรเลงประกอบมีความดัง เท่ากัน โดยไม่คำนึงถึง ความสมดุลกัน

ใบบันทึกผลการประเมินตนเองแบบรูปริค

เพลง “Melody”

ชื่อ-นามสกุล.....อายุ.....ปี

ทำการประเมินวันที่.....

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่วงชั้นความสามารถที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถ ในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
1. ทำทางการเล่นเปียโน 10%				
2. จังหวะ 10%				
3. ระดับเสียง 10%				
4. ค่าตัวโน้ตและตัวหยุด 15%				
5. อัตราความเร็วเพลง 10%				
6. เครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 5%				
7. การแบ่งประโยคเพลง 15%				
8. เครื่องหมายแสดงความดัง-เบาของเสียง 10%				
9. การเล่นแนวทำนองกับแนวบรรเลงประกอบ 15%				

แบบประเมินตนเอง

เพลง “Heidi in Alps” Austrian Song

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถเล่นเปียโนด้วยท่าทางการนั่งและการวางมือที่ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเล่นระดับเสียง ได้ถูกต้องทั้งเพลง
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามเครื่องหมายที่แสดงรายละเอียดของการเล่น โน้ต (Articulation) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
4. นักเรียนสามารถบรรเลงโดยแบ่งประโยคเพลง (Phrasing) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
5. นักเรียนสามารถบรรเลงได้ถูกต้องตามค่าของตัวโน้ต
6. นักเรียนสามารถบรรเลงจบเพลงด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ โดยไม่หยุดชะงัก
7. นักเรียนสามารถบรรเลงด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้องตามคัมภีร์ที่กำหนดความเร็วของเพลง (Tempo Mark)
8. นักเรียนสามารถเล่นเพลงด้วยอัตราจังหวะ 3/4 ได้อย่างถูกต้อง
9. นักเรียนสามารถบรรเลงตามเครื่องหมายที่แสดงถึงความดังเบาของเสียง (Dynamic Mark) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
10. นักเรียนสามารถบรรเลงทำนอง ได้อย่างถูกต้องชัดเจนและมีความกลมกลืนกันระหว่างทำนอง (Melody) และแนวบรรเลงประกอบ (Accompaniment)

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
1. ทำทางการเล่นเปียโน 10%	- นั่งกึ่งกลางเก้าอี้ หลังตรง ไหล่ไม่ยก - ซ้อมือไม่ตลก นิ้วมือนิ้วมีลักษณะโค้ง - ท่อนแขนวางข้างลำตัวไม่หนีบหรือกางจนเกินไป เพื่อทั้งสองวางราบกับพื้น	“ ” - ซ้อมือตลกหรือวางนิ้วมือแบน “ ”	- นั่งหลังไม่ตรง ไหล่ยก “ ” “ ”	- นั่งไม่ได้อีกกลางเก้าอี้ หลังไม่ตรง ไหล่ยก “ ” “ ” ท่อนแขนกางหรือหนีบเกินไป ทำทั้งสองข้างไม่วางราบกับพื้น
2. จังหวะ 10%	- บรรเลงจนจบเพลงด้วย จังหวะที่สม่ำเสมอ โดยไม่หยุดชะงัก	- บรรเลงจนจบเพลงด้วย จังหวะที่สม่ำเสมอ โดยมีจุดหยุดชะงักไม่เกิน 1 จุด	- บรรเลงจนจบเพลงด้วย จังหวะที่ค่อนข้างสม่ำเสมอ โดยมีหยุดชะงักไม่เกิน 2 จุด	- บรรเลงจนจบเพลงด้วย จังหวะที่ไม่ค่อยสม่ำเสมอ โดยมีจุดหยุดชะงักมากกว่า 2 จุด
3. ระดับเสียง 15%	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้องทั้งหมด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ มีเล่นผิดบ้างไม่เกิน 1 จุด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้อง มีเล่นผิดบ้างไม่เกิน 3 จุด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้อง มีเล่นผิดบ้างมากกว่า 3 จุด

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
5. อัตราความเร็วเพลง 10%	- สามารถบรรเลง Allegretto ด้วยอัตราเร็ว โดยเล่นโน้ตตัวคี่มีความเร็วประมาณ 120-168	-ไม่สามารถบรรเลง Allegretto ด้วยอัตราเร็วที่ถูกต้องได้ อาจเร็วหรือช้ากว่า แต่บรรเลงด้วยความสม่ำเสมอทั้งเพลง	-ไม่สามารถบรรเลง Allegretto ด้วยอัตราเร็วที่ถูกต้องได้ อาจเร็วหรือช้ากว่า แต่บรรเลงด้วยความเร็วไม่สม่ำเสมอทั้งเพลง	-ไม่สามารถบรรเลง Allegretto ด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้องได้ -ไม่สามารถบรรเลงได้สม่ำเสมอหยุดชะงักบ่อยครั้ง
6. เครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 5%	- สามารถอัตราจังหวะ 3/4 ได้ถูกต้อง โดยเน้นจังหวะที่ 1 ของทุกๆ ห้องอย่างชัดเจน	“ ” แต่บรรเลงผิด 1 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิดไม่เกิน 2 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิด 3 จุดขึ้นไป
7. การแบ่งประโยคเพลง 10%	- สามารถบรรเลงเพลงโดยแบ่งประโยคเพลงได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	“ ” แต่บรรเลงผิด 1 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิดไม่เกิน 2 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิดมากกว่า 2 จุดขึ้นไป

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
9. การเล่นแนวทำนองกับ แนวบรรเลงประกอบ 10%	- สามารถบรรเลงทำนองได้ อย่างชัดเจน และมีความสมดุลกลมกลืน กับแนวบรรเลงประกอบ	“ แต่บรรเลงผิด 1 จุด ”	“ แต่บรรเลงผิดมากกว่า 1 จุด ”	บรรเลงแนวทำนองกับแนว บรรเลงประกอบมีความตึง เท่ากัน โดยไม่คำนึงถึง ความสมดุลกัน
10. การเล่น Broken chord ในมือซ้าย 10%	- บรรเลง Broken chord โดยที่กดกลางเสียงเบสได้ ครบตามค่าของตัวโน้ต - บรรเลงโน้ตขลุ่ยได้ ชัดเจนพร้อมกันทั้งสอง เสียง	“ แต่บรรเลงผิด 1 จุด ”	“ แต่บรรเลงผิดมากกว่า 1 จุด ”	ไม่สามารถบรรเลงคอร์ด มือซ้ายในลักษณะกดตัว เบสแซ่ได้ครบ 2 จังหวะ

ใบบันทึกผลการประเมินตนเองแบบบูรณาการ

เพลง “Heidi in Alps”

ชื่อ-นามสกุล.....อายุ.....ปี

ทำการประเมินวันที่.....

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่วงชั้นความสามารถที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถ ในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
1. ทำทางการเล่นเปียโน 10%				
2. จังหวะ 10%				
3. ระดับเสียง 15%				
4. ค่าตัวโน้ตและตัวหยุด 15%				
5. อัตราความเร็วเพลง 10%				
6. เครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 5%				
7. การแบ่งประโยคเพลง 10%				
8. เครื่องหมายแสดงความดัง-เบาของเสียง 5%				
9. การเล่นแนวทำนองกับแนวบรรเลงประกอบ 10%				
10. การเล่น Broken chord ในมือซ้าย 10%				

แบบประเมินตนเอง

เพลง “Barcarolle” ผลงานของ C. M. v. Weber

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถเล่นเปียโนด้วยท่าทางการนั่งและการวางมือที่ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเล่นระดับเสียง ได้ถูกต้องทั้งเพลง
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามเครื่องหมายที่แสดงรายละเอียดของการเล่น โน้ต (Articulation) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
4. นักเรียนสามารถบรรเลงโดยแบ่งประโยคเพลง (Phrasing) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
5. นักเรียนสามารถบรรเลงได้ถูกต้องตามค่าของตัวโน้ต
6. นักเรียนสามารถบรรเลงจบเพลงด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ โดยไม่หยุดชะงัก
7. นักเรียนสามารถบรรเลงด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้องตามคัมภีร์ที่กำหนดความเร็วของเพลง (Tempo Mark)
8. นักเรียนสามารถเล่นเพลงด้วยอัตราจังหวะ 6/8 ได้อย่างถูกต้อง
9. นักเรียนสามารถบรรเลงตามเครื่องหมายที่แสดงถึงความดังเบาของเสียง (Dynamic Mark) ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
10. นักเรียนสามารถบรรเลงทำนอง ได้อย่างถูกต้องชัดเจนและมีความกลมกลืนกันระหว่างทำนอง (Melody) และแนวบรรเลงประกอบ (Accompaniment)

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
1. ทำทางการเล่นเปียโน 10%	- นั่งกึ่งกลางเก้าอี้หลังตรงไหล่ไม่ยก - ซ้อมือไม่ตกลูกนิ้วมีลักษณะโค้ง - ท่อนแขนวางข้างลำตัวไม่หนีบหรือกางจนเกินไปเท้าทั้งสองวางราบกับพื้น	- “ ” - ซ้อมือตกลูกนิ้วมีแบน - “ ”	- นั่งหลังไม่ตรงไหล่สั่น - “ ” - “ ”	- นั่งกึ่งกลางเก้าอี้หลังไม่ตรงไหล่สั่น - “ ” - ท่อนแขนกางหรือหนีบเกินไปเท้าทั้งสองข้างไม่วางราบกับพื้น
2. จังหวะ 10%	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ โดยไม่หยุดชะงัก	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่สม่ำเสมอ โดยมีจุดหยุดชะงักไม่เกิน 1 จุด	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่ค่อนข้างสม่ำเสมอ โดยมีหยุดชะงักไม่เกิน 2 จุด	- บรรเลงจนจบเพลงด้วยจังหวะที่ไม่ค่อยสม่ำเสมอ โดยมีจุดหยุดชะงักมากกว่า 2 จุด
3. ระดับเสียง 10%	- สามารถเล่นระดับเสียงที่ได้ถูกต้องทั้งหมด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ มีเล่นผิดบ้างไม่เกิน 1 จุด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้อง มีเล่นผิดบ้างไม่เกิน 3 จุด	- สามารถเล่นระดับเสียงได้ถูกต้อง มีเล่นผิดบ้างมากกว่า 3 จุด

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
5. อัตราความเร็วเพลง 10%	- สามารถบรรเลง Andante ด้วยอัตราปานกลาง โดยเล่นโน้ตตัวดำมีความเร็วระหว่าง 76-108	- ไม่สามารถบรรเลง Andante ด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้องได้ อาจเร็วหรือช้ากว่า แต่บรรเลงด้วยความสม่ำเสมอทั้งเพลง	- ไม่สามารถบรรเลง Andante ด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้องได้ อาจเร็วหรือช้ากว่า แต่บรรเลงด้วยความสม่ำเสมอทั้งเพลง	- ไม่สามารถบรรเลง Andante ด้วยอัตราความเร็วที่ถูกต้อง และไม่สามารถบรรเลงได้สม่ำเสมอหยุดชะงักบ่อยครั้ง
6. เครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 10%	- สามารถอัตราจังหวะ 6/8 ได้อย่างถูกต้อง โดยเน้นจังหวะที่ 1 และ 4 ของทุกๆ ห้องอย่างชัดเจน	“ ” แต่บรรเลงผิด 1 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิดไม่เกิน 2 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิด 3 จุดขึ้นไป
7. การแบ่งประโยคเพลง 10%	- สามารถบรรเลงเพลง โดยแบ่งประโยคเพลงได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	“ ” แต่บรรเลงผิดไม่เกิน 1 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิดไม่เกิน 2 จุด	“ ” แต่บรรเลงผิดมากกว่า 3 จุดขึ้นไป

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
9. การเล่นแนวทำนองกับแนวบรรเลงประกอบ 10%	- สามารถบรรเลงทำนองได้อย่างชัดเจน และมีความสมดุล กลมกลืนกับแนวบรรเลงประกอบ	“ แต่บรรเลงผิด 1 จุด	“ แต่บรรเลงผิดมากกว่า 1 จุด	บรรเลงแนวทำนองกับแนว บรรเลงประกอบมีความดัง เท่ากัน โดยไม่คำนึงถึงความ สมดุลกัน
10. การเล่น Legato ที่มีมือขวา และ Staccato ที่มีมือซ้าย ได้อย่างถูกต้อง และชัดเจน 10%	สามารถบรรเลง Legato ที่มีมือขวา และ Staccato ที่มีมือซ้าย ได้อย่างถูกต้อง และชัดเจน	“ แต่บรรเลงผิด 1 จุด	“ แต่บรรเลงผิดมากกว่า 1 จุด	ไม่สามารถบรรเลงให้เห็น ความแตกต่างของ Legato กับ Staccato ได้เลย

ใบบันทึกผลการประเมินตนเองแบบรูปรีค

เพลง “Barcarolle”

ชื่อ-นามสกุล.....อายุ.....ปี

ทำการประเมินวันที่.....

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่วงชั้นความสามารถที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้

เนื้อหา	คุณลักษณะของความสามารถ ในแต่ละช่วงชั้น			
	ดาวเพชร 4	ดาวทอง 3	ดาวเงิน 2	ดาวดิน 1
1. ทำทางการเล่นเปียโน 10%				
2. จังหวะ 10%				
3. ระดับเสียง 10%				
4. ค่าตัวโน้ตและตัวหยุด 10%				
5. อัตราความเร็วเพลง 10%				
6. เครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 10%				
7. การแบ่งประโยคเพลง 10%				
8. เครื่องหมายแสดงความดัง-เบาของเสียง 10%				
9. การเล่นแนวทำนองกับแนวบรรเลงประกอบ 10%				
10. การเล่น Legato ที่มีมือขวา และ Staccato ที่มีมือซ้าย 10%				

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล

ธารทิพย์ ชีระชาติสกุล

วัน เดือน ปีเกิด

10 มิถุนายน 2520

สถานที่เกิด

จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์, พ.ศ. 2538 - 2541

คณะมนุษยศาสตร์

เอกดนตรีศึกษา

มหาวิทยาลัยมหิดล, พ.ศ. 2548 - 2554

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรี)

ที่อยู่ปัจจุบัน

2 ซ.จันทน์ 18/1 ถ.จันทน์ แขวงทุ่งวัดดอน เขตสาทร

กรุงเทพมหานคร 10120